

HORVÁTH TÜNDE – BOZI RÓBERT – SZABÓ GÉZA

Tamási-Csikólegelő késő rézkori lelőhely

BEVEZETÉS

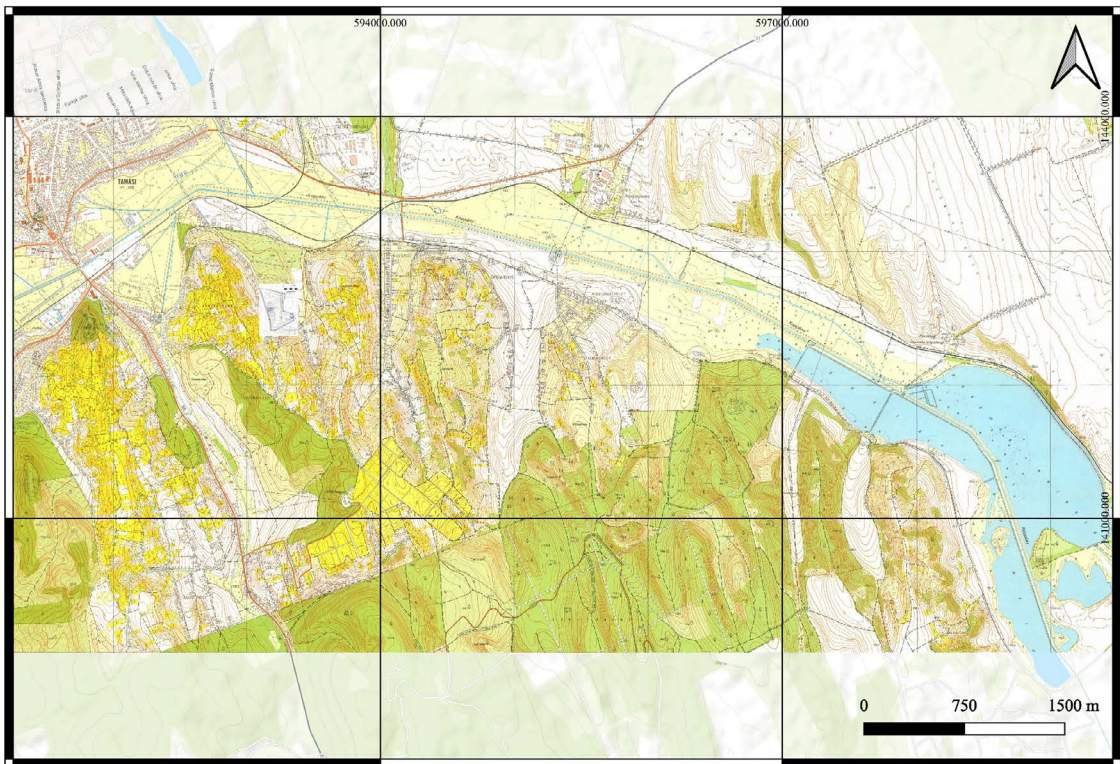
Tamási határában, az egykori községi csikólegelő területén homokbányászás során már korábban is kerültek elő őskori leletek, Bóna István pedig 1969–1971 között itt egy langobard temető sírjait tárta fel.¹ A lelőhely területén a Tam-Bau Kft. 2007-ben bányatelket alakított ki. Az érintett helyszín Tamásitól délkeletre, a 61-es úttól és a Koppány mai vonalától délre, nyugatról a Szarka-hegy és a 65-ös út, keletről a Szurok-hegy közötti 132–150 méter tszf. magasságú dombháton található (a lelőhely nyilvántartási azonosítószáma: 22995, amely magába foglalja a korábbi, Bóna István által feltárt langobard lelőhely poligonját, amelynek azonosítószáma 24). A lelőhelyet két oldalról körbevevő dombvonulatoktól alacsonyabb térfelületen elterülő dombplató (Csikólegelő) erősen erodált felszínű, északról szántók és telepített erdők, körülötte és délen erdők, szántó és kelet felől egy, a Koppányhoz kapcsolódó mocsaras terület/vízfolyás helyezkedik el, amely a Fűzfási- és a Pacsmagi-halastóba fut (1–3. kép). (A mocsaras kiterjedés a második katonai felmérés térképén jól látszik, vö.: 2. kép.) A régészeti objektumok a kevésbé meredek és magas, vízfolyás felőli déli oldalon kerültek elő a bányatelek kialakításának földmunkái közben. A bánya művelési térképén ez a bányaterület északkeleti sarka (4. kép).

A jogtulajdonos a KÖH 440/0582/002/2007. számú határozata alapján régészeti szakfelügyelet mellett 2007. március 7–28. között az összesen 49.151 m² területű bányatelek egészén eltávolította a gyökérszót, majd azokon a részeken, ahol régészeti jelenségeket figyeltünk meg, április 26. és május 18. között elvégeztük a megelőző feltárást.² Az ásátás alapvetően két területre korlátozódott.

A régi homokbánya és az új bánya közötti részen behatároltuk a tudománytörténeti szempontból is fontos langobard temető helyét. Először a gyökérszót terjedő humuszolás során sikerült azonosítanunk Bóna István ásátásának a kutatóárkait. A nagy felületen megnyesett felszín alapján jól lehetett követni a korábbi ásátás 1 méter széles, 1,5 méteres közökkel húzott, észak–déli irányú, északról 10 fokkal eltérő tengelyű kutatóárkait. A második lépésben a sárga altalajig lehumuszolt és megnyesett felületen kirajzolódó, korábban kibontott sírok alapján láthatóvá vált a temető szerkezete is. Újabb sírok nem kerültek elő, de a temető keleti oldalán megtaláltuk a kerítőárkot is, amit a korábbi ásátók nem vettek észre. A kora középkori temető és a rézkori település lehatárolására a bányatelek keleti szélén a két bányarész közötti területet egy 10 méter széles, lehumuszolt sávval kötöttük össze, amelyben régészeti jelenség nem került elő.

¹ Wosinsky Mór Múzeum Régészeti Adattár 115-73, 116-73.

² A területileg illetékes Wosinsky Mór Múzeum részéről a 2007. április 26. és május 16. között folyó megelőző feltárást Szabó Géza irányította, munkáját Mármarosi Anita ásátási technikus segítette.

1.

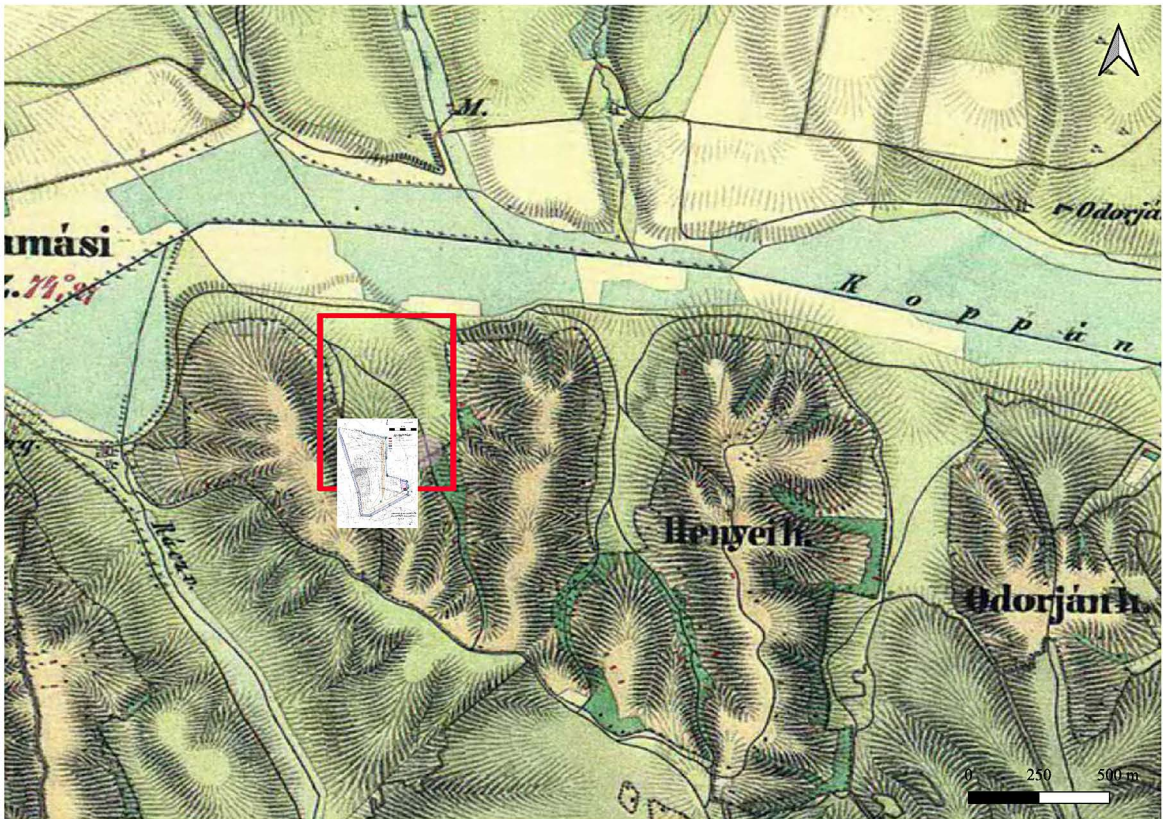

2.

**1. kép. 1. Tamási-Csikólegelő 1:10.000 léptékű topográfiai térképen (34–321, 322);
2. Az ásátás összesítő fotója (az ásató felvétele)**

1.

2.

2. kép. 1. Tamási-Csikólegelő 2009-ben készült ortofotón (forrás: Geoshop);
 2. Tamási- Csikólegelő a 2. katonai térképen (forrás: www.mapire.hu)

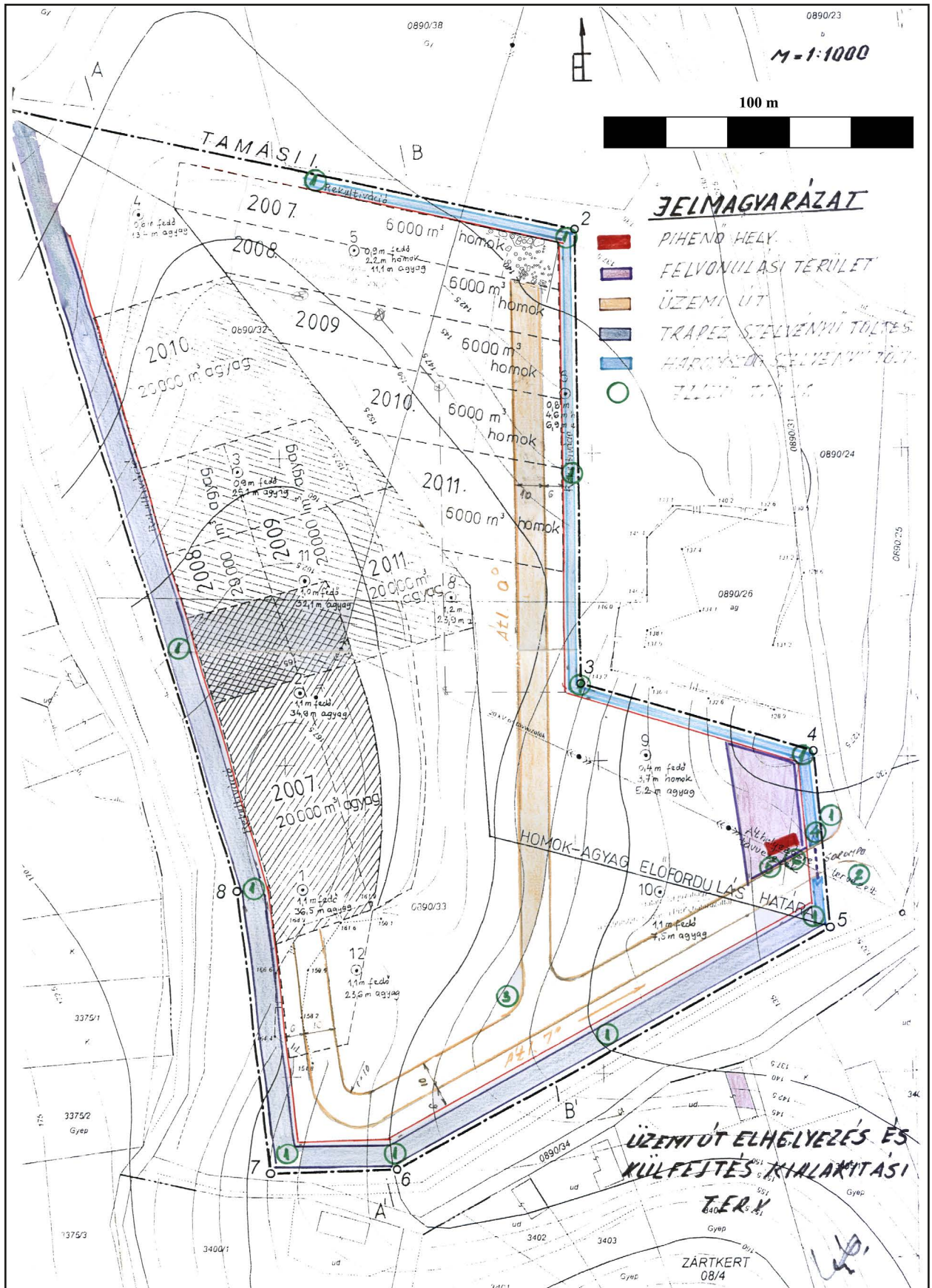
3. kép. Tamási-Csikólegelő lelőhely ásatással feltárt részlete 2005-ben készült ortofotón

A bányatelek északkeleti sarkában, ahol már az első helyszíni szemle alkalmával szórványos őskori cserepeket figyeltünk meg, a rézkori település területén teljes felületű régészeti feltárást végeztünk. A mintegy 800 m² nagyságú, kézzel megnyesett felületen hatvanöt földbe ástott újabb régészeti jelenség (gödörök, gödörkomplexumok, kemencék, kemencekomplexumok) került elő a késő rézkor időszakából (5. kép), mindössze néhány objektum (1, 36, 39, 48, 50, 51, 55.) mutatott más korszakok által jelentéktelen zavarást. A feltárást a többszöri eső, a lemosott iszap és a védtöltés miatt felgyülemlett víz több alkalommal is jelentősen hátráltatta.

A terepbejárás adatok alapján a lelőhely nagyobb, még feltáratlan része az alacsonyabban fekvő szántókon terülhet el, a bánya előtti részen, de kisebb részletében felhúzódhatott a domblábra is. A Csikólegelő platóján sem a felszínen, sem a földmunkák, illetve az időközben megkezdett ki-termelés során sem kerültek elő régészeti leletek. A lelőhely a földrajzi elhelyezkedését tekintve a Baden-kultúrában tipikusnak mondható: egy vízfolyás magaspártját követi, kb. 110 méter tengerszint feletti magasságon. Az átlagos badeni lelőhelyektől eltérően azonban a lelőhely feltárt részlete már 30–50 méterrel magasabban helyezkedik el, kb. 132–150 méter tszf. magasságon (6. kép).

A LELŐHELY FÖLDRAJZI KÖRNYEZETE

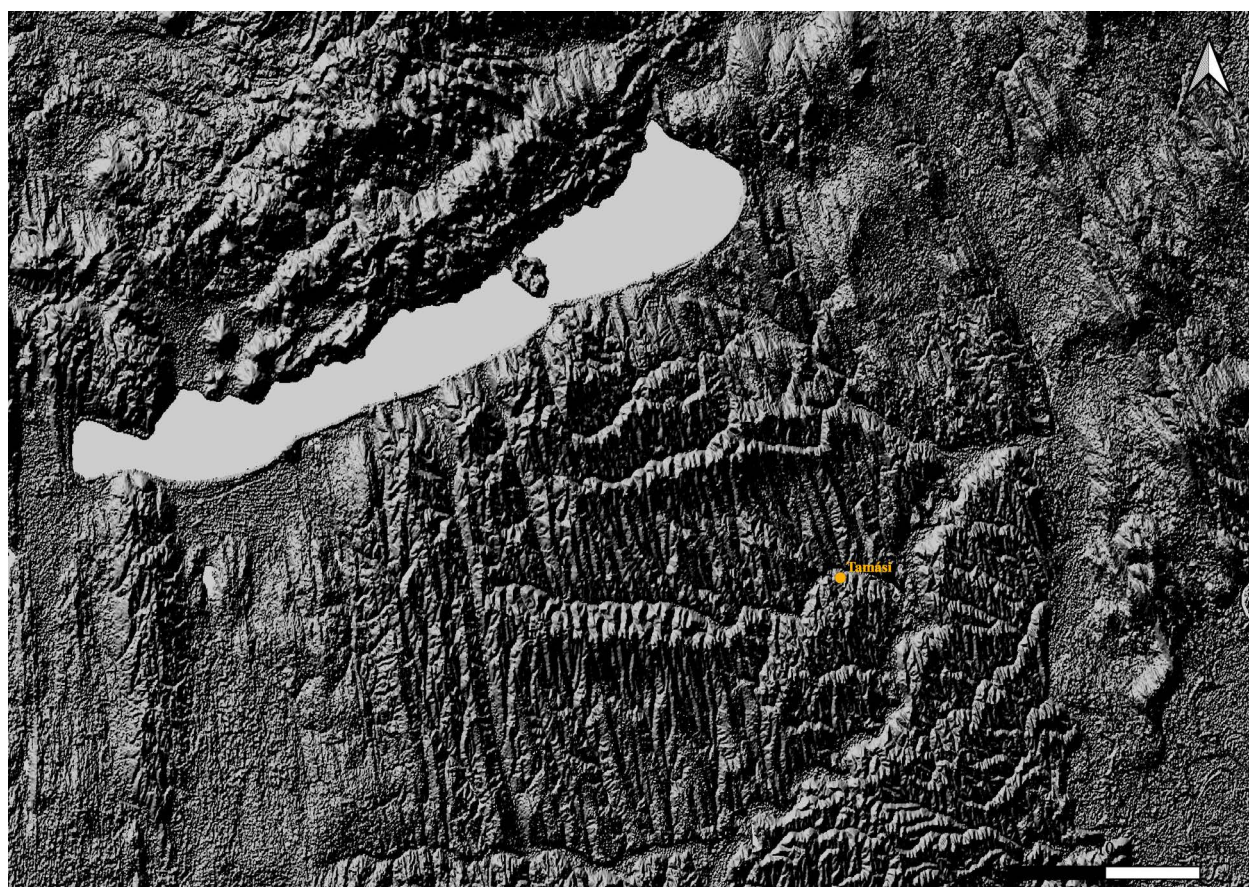
A lelőhely a Kelet-Külső-Somogy nevű kistájon belül helyezkedik el. A kistáj legnagyobb része északkelet–dél nyugati irányban húzódó, egymás mögött sorakozó dombhátak és a Balatonnal párhuzamos nagyobb völgyek együttese (7. kép). A hátak átlagos magassága 200–300 méter tszf. A relatív relief átlagosan 50–100 m/km², a völgsűrűség 4–12 km/km²-es értékei közepesen tagolt dombos felszínt mutatnak. A hátak szélessége 10–20 km, hosszúságuk 10–40 km között váltakozik. A dombhátak

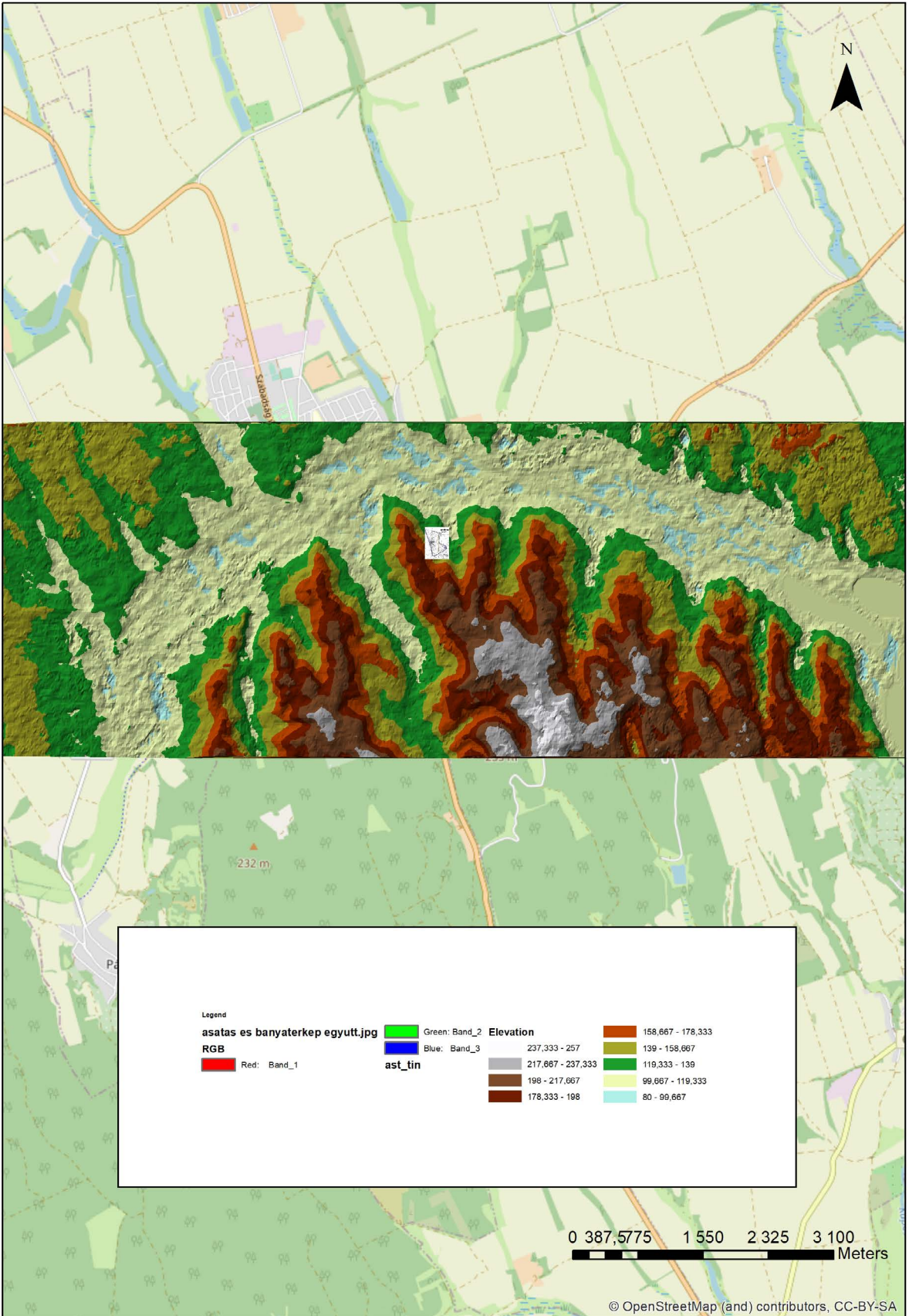
4. kép. Tamási-Csikógelelő. Az agyagbánya művelési térképe a lelőhely feltárási alaprajzával (1:1000)

5. kép. Tamási-Csikólegelő. A lelőhely feltárási alaprajza (1:100)

7. kép. Tamási-Csikólegelő. A lelőhely elhelyezkedése az Srtm terepmodellen (domborzati árnyékolt, forrás: <https://srtm.csi.cgjar.org/>)

6. kép. Tamási-Csikólegelő. A lelőhely és a bányatérkép digitális domborzati modellje
 (forrás: <https://opendap.cr.usgs.gov/opendap/hyrax/ASTER/ASTT/ASTGTM.003/2000.03.01/contents.html>)

közös jellemző geomorfológiai vonása a szembetűnő aszimmetria. Valamennyi hát ugyanis észak felé meredek, kb. 100 méter magas, instabil peremekkel szakad le a Balatonnal párhuzamos aszimmetrikus völgyekre, illetve a legészakibb a Balaton-medencére, dél felé viszont hosszan elnyúlt, viszonylag stabil, lankásabb lejtőkkel (5–150 m) alacsonyodnak le az említett völgyek talpához. Az észak felé tekintő meredek lejtők rövidek, emellett többnyire csuszamláshalmazoktól formált tereplépcsőkkel, köztes, rövid, mély völgyekkel tagoltak. E peremek zöme erdővel fedett, csak a völgytalpi peremi teraszszerű sávok hasznosíthatók. Jóval kedvezőbb feltételekkel rendelkeznek a dombhátak déli lankás lejtői. Ezek sem tagolatlanok, mert számos észak–déli irányú, többnyire szimmetrikus eróziós–deráziós és deráziós völgy mélyül a felszínbe. Ezáltal a hátaknak ez a déli lejtővidéke lapos völgyek és szelíden hajló kisebb völgyközi hátak együttese, ahol a délies expozícióhoz kelet–nyugati kitétség is társul.

A kistáj Sió–Alsó-Kapos menti 5–10 km széles sávja lösztakarós, illetve futóhomok fedte lépcsős hordalékkúp-felszín. Alacsonyabb helyzetének, enyhébb lejtésviszonyainak, valamint gyengébb relatív reliefének megfelelően szelídebb formák jellemzik. A felszín lapos völgyek és köztes lépcsős síkok együttese.

A mélyszerkezetet nézve a kistáj a Balaton-vonal és az Inke–Igali-hát közötti Észak-Somogyi-árokhoz tartozik, amelynek leginkább jellemző képződménye a triász korú, több km vastag mészkő és dolomit. A miocénben intenzív vulkáni tevékenység: az alsó riolituffa (kb. 21–22 millió éves) Tamási, a 14,5–15 millió éves andezites vulkanizmus pedig Igal térségében mutatható ki a mélyben. A terület alapformái az alaphegység szerkezeti viszonyainak tükörképeként pannóniai agyag- és homoküledékekből formálódtak ki. A változó vastagságú pannóniai rétegek a lejtők aljában sok helyen a felszín közelében vannak, másutt prebalatoni murvás folyóvízi homok és 5–15 méter vastag lösztakaró fedi. A lejtőkön és lejtőlábakon, lépcsős szinteken löszös-homokos, talajmaradványokkal és murvával kevert lejtőüledékek helyenként nagy vastagságban halmozódtak fel.

A talajvíz mélysége egyenetlen. A nagyobb keresztvölgyek talpain csekélyebb mennyiségben tözegecsoltok, lápi agyag és lápi mész is előfordul. A talajvíz felszín alatti mélysége a magas löszfelszíneken a 30 métert is meghaladja, másutt 8–15 méter mélységben helyezkedik el; a mélyebb alluviális síkokról eltekintve az alacsonyabb térszíneken 3–6 méter, a völgyekben 2–4 méter között érhető el. A dombhátak alatt helyenként hiányzik. Mennyisége csekély. Kémiaiailag a kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos típus az uralkodó. A kistáj déli része a Koppányon (56 km, 745 km²) át a Kaposhoz folyik le. A nagy vízhozam- és vízszintkülönbségek a szélsőséges időjárás következményei. Csapadékos periódusban még a Koppány mellékpatakjain is tekintélyes vízhozamokat mértek (pl. a Gerézdi-patakon). Általában azonban gyér vízűek, sőt, időszakosan ki is száradnak.

Mérsékelt meleg, délnyugaton mérsékelt nedves, máshol mérsékelt száraz éghajlatú kistáj. Leggyakoribb szélirány az északnyugati, de jelentős a délnyugati szél aránya is. A mára nagymértékben átalakított, töredékesen fennmaradt félszáraz és üde tölgyesekből, mocsarokból, rétekből, löszgyepekkel, döntő részben mezőgazdasági területekből és faültetvényekből álló dombvidéki kultúrtáj. A lösz alapközeten kialakuló talajok kiváló adottságai és a kedvező reliefviszonyok következtében az erdők aránya évszázadok óta alacsony. A terület nagyobb része a zárt tölgyesek övébe tartozik, a keleti, északkeleti szélén, délies kitétségben az erdőössztyeppjelleg felerősödik. A kistájra jellemző löszös üledékeken 4%-ban agyagbemosódásos barna erdőtalajok, 32%-ban barnaföldek, 9%-ban csernozjom barna erdőtalajok, 47%-ban mészlepedékes csernozjomok képződtek. A vályog mechanikai összetételű, kedvező vízgazdálkodású barnaföldek földminőségi besorolása az 50–85 (int.), míg a kilúgozottabb, kisebb szervesanyag-tartalmú agyagbemosódásos barna erdőtalajoké a 35–65 (int.) termékenységű kategória. A kistáj mezőgazdasági potenciálját elsősorban a területének közel a felét alkotó mészlepedékes csernozjom talajok határozzák meg. Mechanikai összetételük vályog, vízgazdálkodásuk kedvező, szervesanyag-tartalmuk 3–4% közötti, termékenységű besorolásuk igen kedvező.³

³ DÖVÉNYI 2010, 462–467.

A FELTÁRT OBJEKTUMOK ÉS A LELETANYAG LEÍRÁSA

A leletanyag leírása a leltári számozásnak megfelelően következik növekvő sorrendben 1–65. objektumig. A leletek és a jelenségek külön számozott táblákon láthatók a tanulmány végén.

1. gödör, Bóna István ásatási területén újra megnyitott langobard sírgödör, betöltésében szórvány badeni kerámiatöredékekkel és kevés állatcsonttal (22. tábla). Ltsz. 2008.12.1.1–26, Baden bolygatott helyzetben.

- 1 db fényezett, jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.1.1, 2, 6: jellegtelen kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.1.3: jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.1.4: kihajló peremű fazék peremtöredéke vízszintes alagútfüllel a pereme alatt, d=240 mm, 1. T/1;
- 2008.12.1.5: kihajló peremű fazék peremtöredéke, pereme alatt bevagdosott, alatta bekarcolt rácsmintával díszített, d=180 mm, 1. T/2;
- 2008.12.1.7, 8: kannelúrozott jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.1.11: tál vagy amfora oldaltöredéke bekarcolt egymás alatti sorokban zezzugmintával, 1. T/3;
- 2008.12.1.23, 2.14: jellegtelen alj-oldaltöredékek.

2. gödör, 140 cm átmérőjű, kerek, enyhén méhkas alakú, egyenes aljú beásás, amely az altalajba 80 cm-re mélyedt. Betöltéséből késő rézkori edénytöredékek, egy emberi bal M²-s nagyőrlő (11. kép), paticsdarabok, állatcsontok, egy lábra emlékeztető agyagplasztika és egy pattintott szürke köeszköz került elő (22. T). Ltsz. 2008.12.2.1–44, Baden. Radiokarbon-mérés: állatcsontból: DeA-32707: 4478±28 BP, 3329–3219 cal BC, 1 σ, 3340–3203 cal BC, 2 σ. (14. kép, 2. táblázat).

- 2008.12.2.1, 2: kihajló peremű tálak peremtöredékei bebökődéssorral, d=120 mm;
- 2008.12.2.3, 15, 20: jellegtelen fényezett oldaltöredékek;
- 2008.12.2.4: fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával és a peremvonal alatt kettős bebökődéssorral;
- 2008.12.2.5, 6, 7: jellegtelen kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.2.10: szalagfűl alsó csonkja;
- 2008.12.2.11: páros fogóbütyökfűl oldaltöredéken;
- 2008.12.2.12: többszörösen osztott, oldalfalról levált alagútfűl, 65×45×6 mm, 1. T/4;
- 2008.12.2.13, 2.18: tál oldaltöredékek bebökődéssorral és bekeretezett rácsmintával;
- 2008.12.2.14: tál válltöredéke bebökődéssorral és füllel;
- 2008.12.2.16, 19, 21: tálak oldaltöredékei bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.2.22: tál alj-oldaltöredéke bebökődéssorokkal a fenékvonala felett, kostoláci jellegű, 1. T/5;
- 2008.12.2.23: kannelúrozott jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.2.43: súlyos agyag emberlábat (?) formázó plasztika, 87×70×57 mm, 1. T/9;
- 2008.12.2.44: szürkésbarna kovapenge disztális végén kialakított körkaparó, másodlagosan kialakított eszköz, bifaciálisan retusált, 18×18×4 mm, 1. T/14.

3. gödör, 1 méter átmérőjű, megközelítően kerek, barna, humuszos betöltésű folt, amely 20–25 cm-re mélyedt az altalajba. Alja és oldala is egyenes, a betöltésében nagy méretű, erős, vastag, jól átégett paticsdarab és nagy méretű tárolóedény töredéke volt, amit a metszetrajzon is jeleztünk (22. T). Ltsz. 2008.12.3.1–35, Baden.

- 2008.12.3.1: jellegtelen kihajló peremtöredék;
- 2008.12.3.2, 4–5: kihajló peremtöredékek fazekakból, perem alatt tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.3.6: tál kihajló peremtöredéke, perem alatt kettős, vállán egysoros bebökődéssorral, 1. T/6;
- 2008.12.3.7–8: bekarcolt rácsmintás jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.3.35: jellegtelen alj-oldaltöredék.

4. gödör, 140 cm átmérőjű, egyenes aljú és oldalú, a nyesett altalajba mintegy 50 cm-re mélyedő, közepesen barna, humuszos betöltésű beásás, állatcsontokkal az alján (22. T). Ltsz. 2008.12.4.1–19, Baden. finomkerámia

- 2 db jellegtelen fényezett oldaltöredék;
- 2008.12.4.1, 2008.12.5.1, 3, 6, 8, 10, 11, 13: kihajló jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.4.2: korszó felső része szalagfűl alsó és felső csonkjával;
- 2008.12.4–19: jellegtelen alj-oldaltöredék.

5. gödör, 140 cm átmérőjű, enyhén méhkas alakú, egyenes aljú, kerek beásás, amelynek sötétbarna, humuszos betöltéséből rendkívül nagy mennyiségű és nagy méretű patics-/tapasztásdarabok, kerámia és állatcsont került elő (22. T). Ltsz. 2008.12.5.1–89, Baden.

- 10 db fényezett, 92 db simított, 12 db durvított jellegtelen oldaltöredék, 2 db paticstöredék;
- 2008.12.5.2, 5, 16, 23: belül kannelúrázott kihajló peremű tál peremtöredékek egy edényből;
- 2008.12.5.4: kihajló fazékperem-töredék kettős bevagdosással, 2008.12.5.14: páros fogóbütyökkel;
- 2008.12.5.7: behúzott peremű tál peremtöredéke, d=100 mm;
- 2008.12.5.9: kihajló peremű tál peremtöredék vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.5.12: talpas kehely töredéke (?), nagyon vastag falú, lapos, kis méretű, tálkaszerű töredék, felső kehelyrész d=80 mm, 1. T/7;
- 2008.12.5.15, 18, 22, 24, 25, 45: kannelúrázott oldaltöredékek;
- 2008.12.5.17, 19: kisböggrék profiltöredékei, szalagfűl alsó csonkjával, 1. T/8;
- 2008.12.5.20: korszó, alja profilált, d=36 mm;
- 2008.12.5.26, 27, 28, 31, 32, 33, 43: kihajló peremű tálak válltöredékei bebökődéssorral;
- 2008.12.5.36: tál oldaltöredéke bekarcolt vonalakkal, belül kannelúrázott, 1. T/11, 2008.12.4.4, 2008.12.5.29, 30, 50: tálak oldaltöredéke bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.5.34: tál alj-oldaltöredék, belül a fenékkorong farkasfogalakban kannelúrázott, 56×41×9 mm, 1. T/11;
- 2008.12.5.25: négyszögletes, lila színű őrlőlaptöredék;
- 2008.12.5.37: amfora oldaltöredéke plasztikus bordával és bekarcolt farkasfogmintával;
- 2008.12.5.38: amfora oldaltöredéke sugár alakú plasztikus bordákkal, amelyek mély farkasfog alakú kannelúrázást imitálnak, 101×76×8 mm, 1. T/12;
- 2008.12.5.81: kihajló, jellegtelen peremtöredék;
- 2008.12.5.85: oldaltöredék bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.5.82, 87: jellegtelen aljtöredékek, 2008.12.5.83, 84, 86, 88, 89: jellegtelen alj-oldaltöredékek.

6. gödör, műhely-gödörkomplexum kemencékkel, hosszúsága 840 cm, mélysége 158 cm. A nagy méretű, szabálytalan körvonalú foltként jelentkező beásás egyes részeit a többszöri nyesés során sem sikerült elkülöníteni. Csak a bontása során, az eltérő mélységű részek és a benne lévő kemencék alapján lehetett látni, hogy legalább három része volt. A gödörrendszer nyugati részén nagyjából téglalap alakú, négy méter hosszú, három méter széles, 40 cm mély rész különült el, amelynek alja közel vízszintes volt. Ez a gödörrész vágta a 48. és 49. kemencét. A középső részen három, az aljuknál részben elkülönülő kerek gödör nyomát, valamint két kemence maradványait figyeltük meg. Ezeket a kemencéket vágta a keleti oldal mintegy 3×3 méteres, közel egyenes aljú, 158 cm mély gödre. A mintegy 1 méter átmérőjű kemencék cserepekre sározott alja és oldala is erősen átégett. A nagy mennyiségű kerámia részben a kemencék platnija alatti kerámiatapasztásnak köszönhető, illetve, hogy egy műhelykomplexumon belül több objektum anyagáról van szó (23. T, 35. T/1). A leletanyag mosása után gyermek két darab kézközépcsontját találtuk meg. Ltsz. 2008.12.6.4–27., Boleráz.

- 21 db jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.6.1: kiskorszó, a felső részén töredékes, vörössesszürke, enyhén a perem fölé emelkedő sza-

- lagfűlén és a hasán függőlegesen kannelúrázott, nyaka magas, csonkakúpos, fenéke profilálatlan, perem d=56 mm, m.: 75 mm, v.: 2 mm, 18. T/1;
- 2008.12.6.2: egy másik kiskorsó apró töredékekben;
 - 2008.12.6.3: kiskorsó, a felső részén sérült, alja profilálatlan, perem d=40 mm, m.: 58 mm, v.: 3 mm, 18. T/2;
 - 2008.12.6.4–5, 8: nagy méretű amforák kihajló, jellegtelen peremtöredékei;
 - 2008.12.6.6: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával;
 - 2008.12.6.7: kihajló, jellegtelen peremtöredék;
 - 19 amfora oldaltöredéke vékony plasztikus függőleges bordával;
- (Ltsz. 2008.12.6.28–120) Boleráz
- 2008.12.6.28, 127: kihajló peremű tál töredéke, szürkésvörös, kerámiazúzalékkal soványított, bebökődésekkel és halszákmintával díszített, d=340 mm, 1. T/13;
 - 2008.12.6.29: füles, széles szájú kancsó peremtöredéke a kihajló perem fölé emelkedő ansa lunatás kialakítású rövid szalagfüllel, kívül tálakra jellemző díszítéssel: vállán bebökődéssor, alatta vékony, függőlegesen bekarcolt vonalak, belül a fűlnél fenyőágalakban kannelúrázott, sötétszürke, vörös tűzfoltokkal, fényezett, kerámiazúzalékkal soványított, 81×86×8 mm, 2. T/1;
 - 2008.12.6.30: kihajló peremű tál peremtöredéke, sötétszürke, fényezett, rövid szalagfüllel, bebökődéssorral, alatta ferdén bekarcolt vonalakkal, belül teljes felületén kannelúrázott, d=280 mm, 2. T/3;
 - 2008.12.6.31, 32, 34, 37, 38, 49, 68, 75, 77, 78, 84, 85, 90, 95, 106: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
 - 2008.12.6.35, 36, 55, 100, 102, 108, 110, 111, 113: kihajló peremű tálak peremtöredékei egysoros bebökődéssel, 2008.12.6.101, 104, 112: kétsoros bebökődéssorral, 2008.12.6.109: beböködés kombinációjával, 2008.12.6.115, 118: válltöredékek egysoros bebökődéssel, 2008.12.6.119: kétsorossal, 2008.12.6.114, 116: egy edényből származó töredékek; 2008.12.6.40: alagútful oldaltöredéken, 2008.12.6.4: oldaltöredék sraffozott háromszöggel;
 - 2008.12.6.39: behúzott peremű tál válltöredéke rövid szalagfüllel, 2008.12.6.50: behúzott peremű tál oldaltöredéke bebökődéssorral és sraffozott háromszögekkel, 2008.12.6.105: behúzott peremű tál peremtöredéke, 2008.12.6.33: behúzott peremű tál oldaltöredéke bebökődéssorral és farkasfog alakú bekarcolt vonallal, 2008.12.6.97: behúzott peremű tál oldaltöredéke bebökődéssorral, 2008.12.6.98: behúzott peremű tál oldaltöredéke kettős bebökődéssorral;
 - 2008.12.6.41: szalagfűl középső töredéke;
 - 2008.12.6.43, 46: amforák oldaltöredékei, függőleges hármass plasztikus bordával, a hasán farkasfogalakban bekarcolt sorokkal, nyakán vízszintesen árkolt, fényezett, meszes kerámiazúzalékkal soványított, 234×110×12 mm, 42×97×11 mm, 2. T/4, 7;
 - 2008.12.6.44: korsó vagy amfora hasának kb. fele, farkasfogalakban kannelúrázott, d=191 mm, 2. T/5;
 - 2008.12.6.45: kisebb amfora kb. fél hastöredéke, vízszintes alagútfüllel, has d=130 mm, 2. T/6;
 - 2008.12.6.47: kiskorsó felső töredéke, függőlegesen kannelúrázott a hasán, sötétszürke, perem d=40 mm, 2. T/2;
 - 2008.12.6.51: kiskorsó oldaltöredéke szalagfűl alsó csonkjával;
 - 2008.12.6.65, 96: kihajló peremű fazekak peremtöredékei, 2008.12.6.63, 72, 86, 89: kihajló peremű fazekak peremtöredékei, fogóbütyökkel, 2008.12.6.56: kettős fogóbütyökkel, 3. T/1, 2008.12.6.57: hármass osztású alagútfüllel, 3. T/2, 2008.12.6.91, 103: bebökődéssorral a perem alatt, alatta ferdén bekarcolt vonalak, 3. T/4, 2008.12.6.53, 54, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 67, 71, 74, 76, 79, 81, 82, 83, 87, 88, 92: tagolt bordával a perem alatt, 2008.12.6.70, 73: kettős tagolt bordával, 2008.12.6.80: kettős bebökődéssel;
 - 2008.12.6.93: szalagfűl felső csonkja kihajló peremtöredéken;

- 2008.12.6.94: nagy méretű, vastag falú kihajló peremtöredék, Balaton-Lasinja-szerű, d=200 mm; 2008.12.6.32: az edény oldaltöredéke;
- 2008.12.6.99: kistálka töredéke, vörösszürke, fényezett, rövid szalagfüle bebökődéssel díszített, ferdén bekarcolt vonalakkal, belül teljes testén kannelúrozott, d=280 mm, 3. T/3;
- 2008.12.6.117: amfora oldaltöredéke bebökődéssorral és szalagfűl csonkjával;
(Ltsz. 2008.12.121–278)
- 51 db fényezett jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.6.122, 184, 185, 187, 193, 194: jellegtelen alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.6.124, 126, 208: kisbögrék kihajló peremtöredékei, 2008.12.6.215, 216, 217: kisbögrék peremtöredékei szalagfülrel, 2008.12.6.125, 251: kisbögrék peremtöredékei felső fülcsonkkal; 2008.12.6.127 (3. T/5), 129, 134, 138, 180, 219: kisbögrék oldaltöredékei alsó fülcsonkkal; 2008.12.6.134, 135, 136, 137: szalagfűl középső töredékek, 2008.12.6.117, 128 (3. T/6), 155 (3. T/7): kisbögrék teljes profiltöredékei, 2008.12.6.140, 144, 147, 148, 150, 156, 239: kisbögrék kannelúrozott oldaltöredékei, 2008.12.6.151, 153, 3. T/3, 169: kisbögrék profilálatlan alj-oldaltöredékei, 2008.12.6.139, 152, 181, 182, 184, 186, 226: kisbögrék profilált alj-oldaltöredékei;
- 2008.12.6.151: kihajló peremtöredék vízszintes fogóbütyökkel (?), d=110 mm;
- 2008.12.6.159, 199, 200, 202, 203, 220, 238: jellegtelen, kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.6.195, 205, 207, 250: kihajló peremű tálak peremtöredékei, 2008.12.6.249: peremtöredék, vállán bebökődéssorral, 3. T/15, 2008.12.6.123, 193, 197, 201, 224: peremtöredékek, belül kannelúrozottak farkasfogalakban, 2008.12.6.183, 3. T/10, 2008.12.6.204: d=460, 3. T/11: kettős bebökődéssorral, fülcsonkkal, 2008.12.6.209: válltöredékek bebökődéssorral, 2008.12.6.223, 229, 249, 273: válltöredékek kettős bebökődéssorral, 2008.12.6.212: 3. T/12, 2008.12.6.226: válltöredék bebökődéssorral, alatta bekarcolt halszállkamotívummal, 2008.12.6.227: válltöredékek bebökődéssorral, alatta bekarcolt fenyőágmotívummal és háromszögekkel, 3. T/14, 2008.12.6.255: válltöredékek bebökődéssorral, farkasfogmintával és bebökődésekkel keretezve, 2008.12.6.257: válltöredék bebökődéssorral, alatta zegzugminta, bebökődéssorral keretezve, 2008.12.6.139, 164, 166, 167, 228: válltöredékek bebökődéssorral, alatta bekarcolt rácsmintával, 2008.12.6.252, 155, 161, 162, 173, 174, 179, 218, 253 (3. T/17), 256, 259, 261: oldaltöredék bekarcolt fenyőág- és háromszögmotívummal, 2008.12.6.188: alj-oldaltöredék halszállkamintával, 2008.12.6.75: alj-oldaltöredék sraffozott háromszögekkel, 2008.12.6.192: alj-oldaltöredék rácsmintával, 2008.12.6.190: alj-oldaltöredék rácsmintával és bebökődésekkel keretezve, 2008.12.6.277: alj-oldaltöredék sraffozott háromszögekkel, bebökődésekkel keretezve, 2008.12.6.151: alj-oldaltöredék bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.6.160: amfora oldaltöredéke fényezett és bekarcolt vonalas mezőkkel váltakozva;
- 2008.12.6.175: amfora oldaltöredéke bekarcolt farkasfogmintával vagy halszállkamintával és bebökődött plasztikus bordával, 48×42×7 mm, 3. T/8;
- 2008.12.6.210, 211: behúzott peremű tál peremtöredékei, 2008.12.6.131: behúzott peremű tál peremtöredéke vállán bebökődéssorral, 2008.12.6.225, 236: behúzott peremű tál peremtöredéke vállán bebökődéssorral, hasán bekarcolt vonalakkal, 2008.12.6.198: behúzott peremű tál peremtöredéke fül kitört helyével, 3. T/9, 2008.12.6.254: behúzott peremű tál peremtöredéke füllel, 4. T/1;
- 2008.12.6.214: amfora vagy korsó oldaltöredéke 3 db vékony plasztikus bordával;
- 2008.12.6.221: nagy méretű, nyeles kanál, kívül vörös, belül foltos, nyelén törött, kerámiazúzávalkal soványított, 3. T/16;
- 2008.12.6.218. kihajló peremű csésze perem fölé magasodó szalagfülrel, szürke, kerámiazúzávalkal soványított, 65×66×7 mm, 3. T/13;
- 2008.12.6.258: amfora oldaltöredéke bekarcolt farkasfogmintával és fényezett mezőkkel váltakozva;
(Ltsz. 2008.12.6.279–370) Boleráz
- 20 db durvított, 58 db simított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.6.300: kannelúrozott oldaltöredék amforából, 2008.12.6.322: amfora oldaltöredék kerek

- alapú, lapos kisbüttyökkel, 101×111×14 mm, 2008.12.6.305, 308, 310, 312 (4. T/4), 313, 315, 318, 320, 364, 370: bekarcolt oldaltöredékek amforákból, 2008.12.6.306, 311: plasztikus bordával is díszített amfora oldaltöredék, 2008.12.6.356: vékony plasztikus bordával díszített, fényezett oldaltöredék amforából;
- 2008.12.6.301: behúzott peremű tál peremtöredéke, vállán bebökődéssorral;
 - 2008.12.6.304: behúzott peremű tál peremtöredéke kétsoros ferde bevagdosással, 4. T/2;
 - 2008.12.6.307: oldaltöredék bebökődés-kombinációval, tálból;
 - 2008.12.6.357: kihajló peremtöredék, tálból (?);
- (2008.12.6.371–450) Boleráz
- 12 db durvított, 64 db simított jellegtelen oldaltöredék;
 - 2008.12.6.427, 432: oldaltöredékek tagolt bordával amforákból;
 - 2008.12.6.429: kihajló peremű fazék peremtöredéke, 2008.12.6.424, 428: peremtöredék tagolt plasztikus bordával, 2008.12.6.425, 426, 430, 431: peremtöredék fogóbüttyökkel;
 - 2008.12.6.450: durvított, jellegtelen oldaltöredék, javító céllal átfúrt, 126×46×12 mm, 4. T/5;
 - 2008.12.6.408: jellegtelen alj-oldaltöredék;
- (Ltsz. 2008.12.6.451–500) Boleráz
- 22 db simított, 28 db durvított jellegtelen oldaltöredék;
 - 2008.12.6.457: gömbszelet alakú oldaltöredék bekarcolt halszákamintával, amit bebökődéssor keretez vízszintesen és függőlegesen, 4. T/3;
- (Ltsz. 2008.12.6.501–560) Boleráz
- 17 db durvított, 37 db simított jellegtelen oldaltöredék;
 - 2008.12.6.510, 513, 514, 515, 516, 519: behúzott peremű tálfazék töredékei, egy edényből, belül kimart, d=440 mm, 4. T/6;
 - 2008.12.6.517, 518: kihajló fazékperem-töredékek tagolt plasztikus bordával;
- (Ltsz. 2008.12.6.561–630)
- 8 db durvított, 32 db simított jellegtelen oldaltöredék;
 - 2008.12.6.548, 567, 568, 569, 572, 573, 575, 579: kihajló, vastag falú, jellegtelen peremtöredékek;
 - 2008.12.6.570, 571, 577: kihajló peremű fazekak peremtöredéke tagolt plasztikus bordával;
 - 2008.12.6.584, 589, 592: kerek alapú hegyes kisbüttyök oldaltöredéken, 2008.12.6.580, 581, 582, 585, 588: páros büttyök oldaltöredékeken, 2008.12.6.583, 586, 587, 590, 591: ugyanaz, durvább kialakítással;
 - 2008.12.6.595: durvított oldaltöredék, a durvítás alatt beirdalt tapadófelülettel, 91×38×14 mm, 4. T/8;
 - 2008.12.6.627: oldaltöredék terméslenyomattal, 60×56×10 mm, 4. T/7;
- (Ltsz. 2008.12.631–730) Boleráz
- 90 db simított jellegtelen oldaltöredék;
 - 2008.12.6.707, 710: jellegtelen, kihajló peremtöredékek;
 - 2008.12.6.711: amfora oldaltöredéke: bekarcolt vonalakkal, oldaltöredéken lapos, kerek alapú kisbüttyökkel: 2008.12.6.645, 690, 696, páros kisbüttyökkel: 2008.12.6.705;
- (Ltsz. 2008.12.6.731–842)
- 2008.12.6.733, 735, 811, 816: más korszakba tartozó edénytöredékek;
 - 3 db durvított, 78 db simított jellegtelen oldaltöredék;
 - 2008.12.6.736: kiskorsó nyak-oldaltöredéke, hasán függőlegesen kannelúrozott, vörös;
 - 2008.12.6.805: benyomott ferde vonalakkal díszített oldaltöredék, tálból (?);
 - 2008.12.6.813: oldaltöredék fülcsonkkal;
 - 2008.12.6.814, 815, 819, 820, 822, 825, 826, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 840, 841: jellegtelen alj-oldaltöredékek, 2008.12.6.823: aljkorong;
 - 2008.12.6.842: agancsból készült hegyes ár, h. 177 mm, d=27 mm, 17. T/6.

7. gödör, szabálytalan körvonalú, edénytöredékekkel, állatcsonttöredékekkel kevert, közepesen barna, humuszos, hamus betöltésű beásás, amely a nyesett altalajba 30 cm-t mélyedt le, szélessége 1 méter, hosszúsága 1,5 méter (23. T.). Ltsz. 2008.12.7.1–50, Baden.

- 2008.12.7.1, 13, 14: szalagfülek középső töredékei;
- 2008.12.7.2: kihajló peremű tál peremtöredéke, vállán bebökődéssor;
- 2008.12.7.3: behúzott peremű tál peremtöredéke, d=320 mm;
- 2008.12.7.4, 6, 12: kihajló jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.7.9, 11: kihajló peremű fazékperem töredékek fogóbütyökkel, 2008.12.7.5, 7, 8, 10: tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.7.15, 18: oldaltöredékek szalagfülek alsó csonkjával;
- 2008.12.7.16: finomabb edény szalagfülének alsó töredéke oldaltöredéken, a fül kívül közepesen osztott, belül látszik a fül csapolása, szürke, fényezett, kívül kérges, 76×70×6 mm, 2. T/8;
- 2008.12.7.17, 19: 2 db függőlegesen kannelúrázott oldaltöredék egy korsóból;
- 2008.12.7.20: finomabb amfora vagy korsó oldaltöredéke, vállán bebökődéssor, hasán függőleges kannelúra;
- 2008.12.7.21, 28: jellegtelen oldaltöredékek kerek kisbütyökkel;
- 2008.12.7.22–23: egy nagyobb amfora összetartozó oldaltöredékei kerek, hegyes kisbütyökkel és sraffozott háromszöggel;
- 2008.12.7.27: jellegtelen oldaltöredék fogóbütyökfüllel;
- 2008.12.7.30–50: jellegtelen oldaltöredékek, 37: bekarcolt futóháromszögek két sorban egymás alatt és egy lapos kerek bütyök amfora oldaltöredéke;
- 2008.12.7.49: vörös színű csiszolókávcis karéjtöredék, 61×28×35 mm, 2. T/9;
- 2008.12.7.50: ferde állású őrlőlap, mindkét felülete munkalap, finom szemcsés szürke homokkő, 93×70×37 mm, 18. T/3.

8. gödör, kerek, 40 cm átmérőjű, sötétbarna, humuszos betöltésű, 20 cm mély beásás, benne rézkori cseréptöredékekkel és állatcsontdarabokkal, a 4. gödör délkeleti oldalánál, attól pár centire (23. T.).

- 2008.12.8.1: rózsaszínes-barnássárga radiolarit pattinték, 21×13×5 mm, 1. T/15.

9. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, a sötétbarna, hamus, humuszos foltként jelentkező elszíneződés csak a nyesés szintjén volt megfigyelhető, lemélyülő része nem volt. Feltehetően az egykori eredeti járószinthez tartozhatott.

- 2008.12.9.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék.

10. gödör, megközelítően kerek, egyenes aljú, 25–30 cm-re a nyesett altalajba mélyedő, közepesen barna, humuszos betöltésű, 110 cm átmérőjű beásás. Betöltésében néhány egészen apró, jellegtelen edénytöredék, csontszilánk, pár paticszemcse volt (24. T.).

- 2008.12.10.2: kihajló, jellegtelen peremtöredék;
- 2008.12.10.1, 3: jellegtelen oldaltöredékek.

11. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, szétszántott, erősen sérült, nagy méretű edény töredékei egy 20×30 cm csomóban, amire rábontottunk. Valószínű az egykori járószintet jelölheti. A sötétebb barna, humuszos, hamus elszíneződésben, amelyben a kerámiák jelentkezők, lemélyedő objektumot nem találtunk.

- 2008.12.11.1: behúzott jellegtelen peremtöredék és 2 db jellegtelen oldaltöredék.

12. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, a felszín nyesésekor egy sötétbarna, humuszos, hamus foltban rengeteg rézkori cserépre figyeltünk fel, amire rábontottunk. A humusz-

ban több nagy, illetve kisebb méretű edénynek a szétszántott, ellapult töredékeit, és közöttük helyenként állatsontokat figyeltünk meg. A felület bontása során úgy tűnt, hogy az edénytöredékek egy része összeilleszthető, ami arra mutat, hogy egy, a járósinten széthúzott, ellapított cserépkupac lehetett itt (24. T). Ltsz. 2008.12.12.1–79, Baden.

- 3 db fényezett, 47 db simított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.12.1: kihajló tál peremtöredék vállán bebökődéssorral (?), 2008.12.12.18: tál válltöredék vállán bebökődéssorral, hasán bekarcolt vonalakkal, 2008.12.12.76, 21: tál alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.12.2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 67: kihajló peremű fazekak peremtöredékei tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.12.5: behúzott peremű tál peremtöredéke;
- 2008.12.12.9, 14, 16, 29: jellegtelen, kihajló peremtöredékek, 2008.12.12.12: hullámos peremvonalú peremtöredék;
- 2008.12.12.19: korsó függőlegesen kannelúrozott oldaltöredéke, fonott plasztikus bordával;
- 2008.12.12.25: amfora oldaltöredéke páros kisbütyökkel;
- 2008.12.12.40: jellegtelen oldaltöredék, terméslenyomattal (?), 110×121×9 mm, 17. T/4;
- 2008.12.12.73, 74, 75, 77, 78, 79: jellegtelen alj-oldaltöredékek.

13. gödör, enyhén ovális, 1,6×2 méteres, egyenes aljú, egyenes oldalú, az altalajba 80 cm-re mélyedő, sötétbarna, humuszos betöltésű beásás, minimális leletanyaggal. Ltsz. 2008.12.13.1–18, Baden.

- 2008.12.13.2: jellegtelen finomkerámia oldaltöredék;
- 2008.12.13.3–4: szalagfülek középső töredékei;
- 2008.12.13.15: alagútfül oldaltöredéken;
- 14 db jellegtelen oldaltöredék.

14. gödör, kerek, 1 méter átmérőjű, egyenes oldalú és aljú, 20 cm mély, sötétbarna, hamus, humuszos betöltésű beásás néhány paticszemcsével (24. T).

- 2008.12.14.1: jellegtelen szalagfültöredék.

15. gödör, a nyesésekor a felszínen egy ovális folt rajzolódott ki, csak a bontása során derült ki, hogy két kerek, eltérő mélységű beásásról van szó. A nagyobb 1 méter átmérőjű, 20 cm mély, a kisebb 50 cm átmérőjű és 1 méter mély volt. Sötétbarna, humuszos, hamus, betöltésében sok paticsdarab, néhány állatsont és edénytöredék volt (24. T). Ltsz. 2008.12.15.1–20, Baden.

- 2008.12.15.1, 3: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.15.6: jellegtelen alj-oldaltöredék;
- 2008.12.15.7: durva kerámia, kihajló peremtöredék perem fölé emelkedő résszel (díszgomb [?] fazékból [?]), kívül szürke, durvított, barna fényezett, 40×44×14 mm, 18. T/4;
- 2008.12.15.8: szalagfül középső töredéke;
- 13 db jellegtelen oldaltöredék.

16. gödör, közel 2 méter átmérőjű, kerek, 112 cm mély, enyhén méhkas alakú, egyenes aljú beásás. Sötétbarna, humuszos betöltésében különböző edényekhez tartozó töredékek és minimális állatsont, illetve az alja közelében egy nagyobb paticsréteg/paticskupac volt, amit in situ kibontottunk és fotóztunk, s a metszeten is jelöltünk (24. T). Ltsz. 2008.12.16.1–35, Baden.

- 2 db fényezett, 18 db simított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.16.1, 2, 3, 5: jellegtelen kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.16.4: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.16.6: szalagfül középső töredéke;
- 2008.12.16.7, 19: kannelúrozott oldaltöredékek;

- 2008.12.16.8, 35: profilált alj-oldaltöredékek
- 2008.12.16.10, 12, 13, 14, 29: bekarcolt vonalakkal díszített oldaltöredékek.

17. gödör, ovális, 1×2 méter nagyságú, mindössze 20 cm mély beásás, barna humuszos betöltéssel (25. T). Ltsz. 2008.12.17.1–36, Baden.

- 2008.12.17.1–26, 28: jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.17.27: paticsdarab vagy szétsült edénytöredék (?);
- 2008.12.17.29, 30: 2 db kihajló peremtöredék egy edényből, d=380 mm;
- 2008.12.17.31: behúzott peremű tál peremtöredéke, vállán kettős bebökődéssor, hasán sraffozott háromszögek díszítik, füle letört, d=240 mm, 18. T/5;
- 2008.12.17.32: jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.17.33: jellegtelen alj-oldaltöredék;
- 2008.12.17.34: oldaltöredék kettős bebökődéssorral;
- 2008.12.17.36: oldaltöredék sraffozott háromszögekkel.

18. gödör, emberi temetkezéssel, a közel kerek, 1,5 méter átmérőjű, sekély beásás közepén egy bebökött, hason fekvő, egyik lábán nyújtott, másiknál behajlított pózban fekvő emberi csontváz volt, körülötte és rajta edénytöredékekkel (25. T). Ltsz.2008.12.18.1–27, Baden.

- 2008.12.18.1–4, 3: 2 db kihajló peremű fazék peremtöredék, tagolt plasztikus bordával, d=80, 110 mm;
- 2008.12.18.2-6-7: behúzott peremtöredék durva falú edényből, d=340 mm;
- 2008.12.18.5: kihajló, fényezett, jellegtelen peremtöredék;
- 2008.12.18.8: nagy méretű tál oldaltöredéke szalagfüllel, bebökődésekkel, sötétszürke, fényezett, kerámiazúzalékkal soványított;
- 2008.12.18.11, 23: gömbszelet alakú finom, vékony falú oldaltöredékek bekarcolt vonalakkal, tálból (?), egy edényből (?);
- 2008.12.18.13-14-16: nagy méretű, vastag falú amfora oldaltöredékei fogóbütyökkel;
- 2008.12.18.19-25-26: alj-oldaltöredékek, egy edényből;
- 2008.12.18.9, 10, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 27: jellegtelen oldaltöredékek.

19. gödör, kerek, 1 méter átmérőjű, egyenes aljú, egyenes oldalú, a nyesett altalajba 20–25 cm-re mélyedő beásás, állatcsontokkal, kerámia-töredékekkel és egy kis kovapengével (26. T). Ltsz. 2008.12.19.1–11, Baden.

- 2008.12.19.1: kihajló peremtöredék tálból, vállán bebökődéssor;
- 2008.12.19.2: behúzott, vékony falú, fényezett peremtöredék;
- 2008.12.19.5: függőlegesen kannelúrázott oldaltöredék;
- 2008.12.19.10: jellegtelen alj-oldaltöredék;
- 2008.12.19.3, 4, 6–9, 11: jellegtelen oldaltöredékek.

20. elpusztult gödör maradványa, 80 cm átmérőjű, barna, humuszos betöltésű folt, amely mindössze csak 15–20 cm-re mélyedt az altalajba, a tetejét a szántás erősen bolygatta. Valószínű, hogy a felső részén talált csontoknak legalább egy részét az eke húzta oda.

- 2008.12.20.1: szalagfültöredék.

21. gödörkomplexum, sötétszürke, humuszos, hamus betöltésű, az altalajba mintegy 80 cm-re mélyedő, nagy méretű, amorf folt, 4 méter hosszú, 2 méter széles, rézkori cserepekkel és nagyállatcsontokkal (26. T). Ltsz. 2008.12.21.1–110, Boleráz.

- 5 db fényezett, 26 db simított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.21.1, 15, 18, 58, 65: kihajló peremű fazekak peremtöredékei tagolt bordával a perem

- alatt, 2008.12.21.2: borda nélkül, fogóbütyökkel, 4. T/9, 2008.12.21.17: egysoros bevagdosással, 2008.12.21.4: beböködéssorral és bekarcolt vonalakkal, 2008.12.21.66: kétsoros beböködéssel, 2008.12.21.12: hármastagolt bordával, 4. T/11;
- 2008.12.21.5: behúzott peremű tálka töredék, kettős beböködéssorral, 4. T/10;
 - 2008.12.21. 11, 17, 68, 69, 70: kisbögerek profiltöredékei;
 - 2008.12.21.13, 14, 16, 22, 57, 58: kihajló jellegtelen peremtöredékek, 2008.12.21.72: peremtöredék kannelúrozott szalagfüllel együtt;
 - 2008.12.21.14, 16, 57, 58: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
 - 2008.12.21.20, 23, 24, 31, 71: szalagfülek alsó csonkjai oldaltöredéken, 2008.12.21.22, 75, 76: szalagfülek középső töredékei;
 - 2008.12.21.25, 26, 30, 33, 40, 82: függőlegesen kannelúrozott, jellegtelen oldaltöredék, 2008.12.21.29: belül kannelúrozott oldaltöredék;
 - 2008.12.21.28: behúzott peremű tál peremtöredéke vállán kettős beböködéssorral és bekarcolt zezugvonalakkal;
 - 2008.12.21.31, 32, 33, 34, 41: oldaltöredékek bekarcolt vonalakkal tálakból vagy amforákból, 2008.12.21.35, 36, 37, 38, 42, 44, 45: belül kannelúrozott oldaltöredékek;
 - 2008.12.21.55, 102, 105, 106, 107, 108: jellegtelen alj-oldaltöredékek;
 - 2008.12.21.60: behúzott peremű tál peremtöredéke vállán beböködéssorral;
 - 2008.12.21.63, 64, 67: kihajló peremű tálak peremtöredékei, 2008.12.21.3, 6, 8, 10, 19: belül kannelúrozott peremtöredékek, 2008.12.21.3, 61, 27: peremtöredékek vállán beböködéssorral, 2008.12.21.79: belül kannelúrozott, beböködéssorral és bekarcolt vonalakkal, 2008.12.21.84: válltöredékek bevagdosott sorral, 2008.12.21.80, 81: belül kannelúrozott, kívül beböködéssorral díszített, kétsoros beböködéssel, 2008.12.21.56: alj-oldaltöredék zezugmintával;
 - 2008.12.21.73, 74: amforák töredékei, rövid szalagfülek oldaltöredéken, bekarcolt vonalakkal;
 - 2008.12.21.103, 104: profilált, jellegtelen aljtöredékek;
 - 2008.12.21.115: behúzott peremű tál peremtöredéke peremvonalán és vállán beböködéssorral.

22. gödör, 80 cm átmérőjű, megközelítőleg kerek, az altalajba mintegy 25–30 cm-re mélyedő, egyenes aljú, nagyjából egyenes oldalú beásás. Egységes barna betöltésében néhány rézkori edénytöredék és kevés állatcsont volt (27. T).

- 2008.12.22.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék.

23. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, a nyelésben kirajzolódó 130 cm átmérőjű, kerek, szürke, hamus, humuszos betöltésű foltban csak néhány edénytöredék volt, bontása során lemélyedő részt nem találtunk. Ltsz. 2008.12.23.1–4.

- 2008.12.23.1–4: jellegtelen edénytöredékek.

24. gödör, kerek, 80 cm átmérőjű, egyenes oldalú, egyenes aljú, a nyesett altalajba 40 cm-re mélyedő, közepesen barna, humuszos betöltésű, paticcsal kevert betöltésű beásás, benne egymás mellé helyezett állati lábszárcsonttöredékek és néhány rézkori cserépdarab volt (27. T). Ltsz. 2008.12.24.1–12, Baden.

- 2008.12.24.1–2: kihajló jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.24.3, 11: jellegtelen oldaltöredékek bekarcolt vonalakkal, egy edényből (?);
- 2008.12.24.4, 6–10: jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.24.5: finomkerámia, fényezett, sötétszürke, plasztikus függőleges bordával;
- 2008.12.24.12: jellegtelen alj-oldaltöredék;

25. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, lemélyedő rész nélkül. A szántásszint alsó határán néhány nagy méretű, vastag falú edénynek a töredéke volt egy kupacban, egy állatcsonttal. Ltsz. 2008.12.25.1–4.

- 2008.12.25.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék;
- 2008.12.25.2–3: jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.25.4. jellegtelen aljtöredék, d=120 mm.

26. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, nyésés közben egy 0,5 méter átmérőjű sötétbarna, humuszos elszíneződésben néhány edénytöredéket figyeltünk meg, bontása során lemélyedő részt nem találtunk. Ltsz. 2008.12.26.1–7.

- 2008.12.26.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék, d=220 mm;
- 2008.12.26.2: aljkorong feletti jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.26.4: kihajló peremű kisebb tál peremtöredéke, vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.26.7: kisbögre felső töredéke (?);
- 2008.12.26.3, 5, 6: jellegtelen oldaltöredékek.

27. tárológödör, ép amfora alakú edényekkel, a nyesett felszínen kerek, 80 cm átmérőjű, közepesen barna, humuszos betöltésű foltként jelentkező beásásban egy nagy méretű edény hengeres nyaka bukkant elő. A szűk gödörben az alsóbb részekhez nem lehetett hozzáférni, ezért az objektum határán túlbontott metszetet készítettünk. Ezt az is indokolta, hogy a néhány patics-töredéket, rézkori edénydarabot tartalmazó betöltés alig különbözött az altalajtól: ugyanaz a sárga, löszös, agyagos talaj volt a gödör aljában, mint ami az oldalánál is. A metszetben jól látszott, hogy nagyon szűk, az edénytől csak mintegy 5–10 cm-rel nagyobb gödröt vájtak a gödör aljába, amibe beletették az amfora alakú edényt. Az edény oldala mellett eltérő helyeken, eltérő magasságban, összefüggéstelenül jelentkező foltokban égett föld, hamu és paticsdarabok voltak. Ez arra mutat, hogy nem a gödörben történt valami égetés, hanem az égésnyomokat már tartalmazó földet szórták az edény mellé (27. T). Ltsz. 2008.12.27.1–8, Baden.

- 2008.12.27.1, 3: behúzott peremű tál két töredéke, d=280 mm, 18. T/6;
- 2008.12.27.2: kihajló peremű fazék peremtöredék tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.27.4: rácszott bekarcolt oldaltöredék;
- 2008.12.27.7: kisebb amfora alakú edény, restaurált-kiegészített, foltos szürkésbarna, pereme kihajló, nyaka magas, csonkakúpos, fényezett, a nyaki rész alatt a has találkozásánál öt vízszintes árkolás, a has felső része nyomott gömbszelet alakú, az alsó része csonkakúpos, szinte teljes felületén szabálytalan vékony bekarcolt vonalakkal berácszott minta díszíti, amely függőleges, szélesen kannelúrozott mezőkkel váltakozik, csak a fenékkorong feletti rész díszítetlen, perem d=213 mm, fenék d=132 mm, m.: 510 mm, 19. T;
- 2008.12.27.8: nagy méretű amfora alakú edény, restaurált-kiegészített, foltos szürkésbarna, pereme kihajló, nyaka magas, csonkakúpos, a has felső része nyomott gömbszelet alakú, fényezett, díszítés nélküli és vékony vonalakkal berácszott mezők váltakoznak rajta, a csonkakúp alakú alsó hasi rész ujjal ferdén durvított, perem d=305 mm, fenék d=165 mm, m.: 650 mm, 20. T.

28. gödör, 1,1 méter átmérőjű, enyhén ovális, egyenes oldalú, egyenes aljú, az altalajba 30–40 cm-re mélyedő, sötétbarna, humuszos betöltésű beásás, amelyben különböző méretű késő rézkori edények töredékei, minimális mennyiségű állatcsont és egy csiszolt kötöredék került elő (28. T). Ltsz. 2008.12.28.1–52, Baden.

- 33 db simított, jellegtelen oldaltöredék, 1 db fényezett jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.28.1: amfora vagy tál kihajló peremtöredéke, peremvonal alatt és a vállán is bebökődéssorral, magas nyakkal, d=170 mm, 5. T/1;

- 2008.12.28.2, 3, 5, 6: kihajló peremű fazék peremtöredékek tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.28.4: hullámos vonalú, kihajló peremtöredék;
- 2008.12.28.7: kétosztatú tál belső osztófal, 92×73×6 mm, 5. T/2;
- 2008.12.28.11: tál oldaltöredék bebökődéssorral, 2008.12.28.8: tál oldaltöredék kettős bebökődéssorral, 2008.12.28.10: tál oldaltöredék bekarcolt zezugvonalakkal;
- 2008.12.28.15: tál vagy amfora 3 db oldal és alj-oldaltöredéke, sorokban bekarcolt zezugmintával, 5. T/5;
- 2008.12.28.16: csiszolt felületű szürke, finom szemcsés jellegtelen kőlaptöredék, 74×44×33 mm;
- 2008.12.28.52: jellegtelen aljtöredék;
- 2008.12.28.48: oldaltöredék apró kisbütyökkel;
- 2008.12.28.49, 50, 51: jellegtelen alj-oldaltöredékek.

29. gödörkomplexum, nagy méretű, mintegy 6 méter hosszú, 2,5–3 méter széles gödörkomplexum, amely egyetlen összefüggő sötétszürke, humuszos, hamus foltként jelentkezett a nyesett felszínen, telis-tele állatcsontokkal, rézkori edénytöredékekkel. A foltba belebontva 30 cm mélységben már több helyen és a középső részén is előbukkant a sárga altalaj. Ugyanakkor a nyugati és a keleti oldalán két lemélyedő, nagy méretű, megközelítőleg kerek gödör volt. A metszetben is jól látszott az egységes, kevert, paticsos omladékkal, hamus, humuszos talajjal betöltött rengeteg kerámia és állatcsont (28. T, 35. T/2). Ltsz. 2008.12.29.1–161, 198–312. Boleráz–Baden. Radiokarbon-mérés állatcsontból: DeA-32708: 4543±31 BP, 3363–3328 cal BC, 1 σ, 3243–3102 cal BC, 2 σ (14. kép, 2. táblázat).

- 16 db jellegtelen fényezett oldaltöredék, 24 db durvított, 84 db simított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.29.2, 3, 4, 5, 10, 12, 19, 20, 21, 22, 29, 31, 32, 33, 157: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.29.6, 14, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 149, 151, 152, 153, 155, 158, 159: kihajló peremű fazék peremtöredékek tagolt plasztikus bordával, 2008.12.29.17: kihajló peremű fazék peremtöredékek bevagdosott sorral, 5. T/7, 2008.12.29.156: kihajló peremű fazék peremtöredékek hármass fogóbütyökkel, 2008.12.29.160: kihajló peremű fazék peremtöredékek hármass tagolt bordával, 6. T/3;
- 2008.12.29.13, 145, 148: behúzott peremű tálak peremtöredékei, 2008.12.29.11, 298: behúzott peremű tál peremtöredék bebökődéssorral, 2008.12.29.16, 110: behúzott peremű tálak peremtöredékei bebökődéssorral és bekarcolt vonalakkal, 5. T/4, 6. T/2, 2008.12.29.24, 41: behúzott peremű tál peremtöredéke többszörös bebökődéssel, 5. T/6, 8;
- 2008.12.29.15: kihajló peremű tál peremtöredék, 2008.12.29.9: kihajló peremű tál peremtöredék perem alatt kétsoros bebökődéssel, 2008.12.29.23, 26, 77: kihajló peremű tál peremtöredék vállán bebökődéssorral, 2008.12.29.38, 39, 79, 81, 107, 108, 109: kihajló peremű tál válltöredéke bebökődéssorral, 2008.12.29.87: kihajló peremű tál válltöredéke bebökődéssorral és bekarcolt vonalakkal, 2008.12.29.23, 42, 88: kihajló peremű tál válltöredék kétsoros bebökődéssel, 2008.12.29.85, 104: kihajló peremű tál válltöredék hármass bebökődéssorral, 2008.12.29.18: kihajló peremű tál peremtöredék bebökődéssorral a vállán, a hason bekarcolt vonalakkal; 2008.12.29.35: kihajló peremű tál peremtöredék hasán bekarcolt rácsmintával, 2008.12.29.37: kihajló peremű tál peremtöredék hasán keretben sraffozott háromszögekkel, 5. T/11, 2008.12.29.34: kihajló peremű tál peremtöredék hasán keretben sraffozott háromszögekkel, alagútfüllel, 2008.12.29.1, 25, 28: kihajló peremű tál peremtöredék hasán keretben sraffozott háromszögekkel, kétsoros bebökődéssel, 5. T/9, 2008.12.29.103: kihajló peremű tál peremtöredék fenyőágmintával és füllel a vállon, 2008.12.29.74 (6. T/1), 78: levált alagútfülek, 2008.12.29.112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130: tál oldaltöredékek bekarcolt vonalakkal, 2008.12.29.82, 84, 111, 128: tál oldaltöredékek bekarcolt vonalakkal és bebökődésekkel, 2008.12.29.86, 105, 106: tál oldaltöredékek bebökődés-kombinációval, 2008.12.29.131 (6. T/4), 134, 136, 137: tál alj-oldaltöredék bekarcolt rácsmintával, d=60 mm;

- 2008.12.29.40: behúzott peremű, kis méretű tál töredéke, d=80 mm, 2008.12.29.30, 36: behúzott peremű, kis méretű tálak teljes profiltöredékei, vállán bebökődéssorral, d=100 mm, fenék d=40 mm, m.: 47 mm, 5. T/10;
- 2008.12.29.62: kb. fél kisbögre/kiskorsó töredék, 5. T/12, 2008.12.29.61: kb. fél kisbögre/kiskorsó töredék, m.: 83 mm, 2008.12.29.64: kb. fél kisbögre/kiskorsó töredék, has d=64 mm, 5. T/3, 2008.12.29.82: kb. fél kisbögre/kiskorsó töredék fül nélkül: 2008.12.29.44, 51, 53, 68, 18. T/8: kiskorsó/kisbögre perem-oldaltöredékek, 2008.12.29.47, 50, 54, 57, 58, 60, 102: kiskorsó/kisbögre oldaltöredékek kannelúrával, 2008.12.29.46, 59, 71, 72: szalagfülek felső csonkja, 2008.12.29.49, 56, 61, 63, 66, 69, 75: szalagfülek alsó csonkja oldaltöredékkel, 2008.12.29.43, 45, 48, 52, 65, 67, 70, 73, 76: szalagfülek középső töredékei;
- 2008.12.29.78: kannelúrázott oldaltöredék alagútfüllel, 98×80×4 mm;
- 2008.12.29.132, 133, 135: 3 db jellegtelen alj-oldaltöredék;
- 2008.12.29.161: amfora oldaltöredéke plasztikus bordával;
- 2008.12.29.154: behúzott peremű tálfazék tagolt plasztikus bordával peremtöredék, d=460 mm;
- 2008.12.29.225: amfora oldaltöredéke apró kisbütykökkel;
- 2008.12.29.226: amfora oldaltöredéke bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.29.266: amfora oldaltöredéke plasztikus bordával;
- 2008.12.29.306: amfora oldaltöredéke bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.29.310: kehely alsó része-lábtöredéke, áttört, négy lábon álló, a kehelyrész felső része hiányzik, vörös, maggal égett, simított, sóderrel soványított, a talprész omfaloszós, két egymással szembeni átfúrással: függeszthető volt, a két átfúrás vonalában a középső talpcső rész bebökődéssorral díszített, a lábak kívülről bekarcolt fenyőágmotívummal díszítettek, amelyet egy bebökődés zár le a kehelyrész felől, töredék m.: 55 mm, v.: 5 mm, 18. T/10;
- 2008.12.29.311: kihajló peremű nagy méretű fazék tárolóedény felső töredéke, a perem tagolt plasztikus bordában megformázott, alatta két-két páros fogóbütyök helyezkedik el, d=440 mm, töredék m.: 225 mm, 21. T/4;
- 2008.12.29.312: kiegészített-restaurált kisebb füles tál, bikónikus, szürkésbarna foltos, fényezett, kihajló peremű, vállán egysoros bebökődéssor, a has felső részén kettős bekarcolt vonalakkal dupla V alakú bebökődéssor, a fenékvonal fölött szintén egysoros bebökődéssor, a két végén erősen kicsúcsosodó alagútfület alul a fenékvonal felé szintén egysoros bebökődéssorok kísérik, szájmérvő: 157 mm, m.: 96 mm, fenékmérvő: 64 mm, 21. T/3.

30. gödör, kerek, 190 cm átmérőjű, 140 cm mély beásás kevés paticccsal és kerámiával (28. T). Ltsz. 2008.12.30.1–12, Baden.

- 6 db durvított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.30.1: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.30.2: jellegtelen alj-oldaltöredék;
- 2008.12.30.5: fényezett, jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.30.11: amfora oldaltöredék két plasztikus tagolt bordával;
- 2008.12.30.12: jellegtelen alj-oldaltöredék.

31. gödör, megközelítőleg kerek, 1,1 méter átmérőjű, egyenes aljú, egyenes oldalú, az altalajba 30–40 cm-re mélyedő, közepesen barna, humuszos betöltésű beásás, alig volt benne leletanyag (29. T). Ltsz. 2008.12.31.1–2: két db jellegtelen oldaltöredék.

32. gödör, a kerek, 80 cm átmérőjű, 30 cm mély, egyenes oldalú és aljú beásás barna színű, humuszos betöltésében nagyobb szétlapult edény töredékei voltak. (29. T). Ltsz. 2008.12.32.1–46, Baden.

- 2008.12.32: kihajló peremtöredékek: 38 db, amforák oldaltöredékei: 32 db;

- 2008.12.32.1-3-4-5-7-8-9-10: egy edény töredékei, hullámos peremvonalú amfora, világosbarna, simított, kerámiazúzával soványított, 6. T/5;
- 2008.12.32.2: fazék kihajló peremtöredéke, tagolt plasztikus bordával a perem alatt, vörös, simított, sóderes kerámiazúzával soványított, 6. T/6;
- 2008.12.32.11–12: tál oldaltöredék, kétsoros bebökődéssel, és letört alagútfüle, szürkés, simított, kerámiazúzával soványított, fül: 42×52×16 mm, 6. T/7;
- 2008.12.32.13-14-15: 3 db szürke, jellegtelen finomkerámia, mindhárom belsejében fehér lepedék.

33. gödör, a megközelítően kerek, 0,5 méter átmérőjű, 25 cm mély beásás hamus, faszenes, paticsos betöltéséből a bontás során kevés kerámatöredék és állatcsont került elő. Ltsz. 2008.12.33.1–6.

- 2008.12.33.1: sraffozott háromszögekkel bekarcolt oldaltöredék;
- 2008.12.33.3: széles függőleges kannelúrával díszített oldaltöredék;
- 2008.12.33.2, 4, 5, 6: jellegtelen oldaltöredékek.

34. gödörkomplexum, már a gépi humuszoláskor megfigyeltük, hogy ezen a részen rengeteg rézkori cserép, őrlőkődarab, patics és állatcsont került elő egy nagyobb összefüggő, amorf foltban. Ezért ezt a területet a nyelési szint fölötti 20 cm-es babán hagytuk. A feltárása során egy összekapcsolódó, szabálytalan körvonalú, változó mélységű gödörrendszer bontakozott ki előttünk (29. T). Ltsz. 2008.12.34.8–180, 2008.12.34.181–462, Baden. Radiokarbon-mérés állatcsontból (2. táblázat, 14. kép): DeA-32709 állatcsont, 4459 ±28 BP, 3324–3234 cal BC, 1 σ, 3192–3021 cal BC, 2 σ. Ltsz. 2008.12.34.8–180

- 40 db fényezett, 22 db simított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.34.6: szalagfül felső csonkja kiskorsó oldaltöredéken, 2008.12.34.128: szalagfül felső csonkja, 2008.12.34.44: szalagfül alsó csonkja csappal, 6. T/8, 2008.12.34.45, 127: szalagfül középső töredékei, 2008.12.34.89, 110, 135, 136, 139: alj-oldaltöredékek, 2008.12.34.131: függőleges bebökődésekkel az oldalán, 7. T/2;
- 2008.12.34.7: kiskorsó profiltöredék, szürkésvörös foltos, kopott, töredék m.: 56 mm, v.: 4 mm, mészrögös soványítású, 18. T/11;
- 2008.12.34.8, 11, 47, 55, 60, 64: kihajló peremű tálak vállán bebökődött peremtöredékei, 2008.12.34.1, 9: kihajló peremű tálak peremtöredékei vállán kétsoros bebökődéssel, 2008.12.34.147: füllel, 7. T/6, 2008.12.34.50: vállán egysoros bebökődéssel, hasán bekarcolt hálómintával, 6. T/11, 2008.12.34.8, 51, 52, 57: vállán kétsoros bebökődéssel, hasán bekarcolt vonalakkal, belül kannelúrával, 2008.12.34.12, 53: ugyanez füllel, 2008.12.34.14, 15, 17, 18, 19, 21, 24, 25, 28, 33, 41, 43, 67, 70, 76, 91, 109 (7. T/1), 121, 124, 137, 140, 142, 145: válltöredékek bebökődés-kombinációval, 2008.12.34.20, 23, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 37, 97, 103, 125, 141: válltöredékek bebökődés-kombinációval és bekarcolásokkal, 2008.12.34.3, 83, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 108, 111, 112, 113, 114, 119, 120, 122, 129, 143: oldaltöredékek bekarcolt vonalakkal, 2008.12.34.98: oldaltöredék rácsmintával, 2008.12.34.104: többszörösen egymásba csúsztatott háromszögekkel, 2008.12.34.130: alj-oldaltöredék bebökődésekkel az aljvonal felett, 2008.12.34.134: bevagdostott ferde vonalakkal és bebökődésekkel az aljvonal felett, 2008.12.34.138: függőleges bebökődéssorral a hason, 2008.12.34.144: fenyőágmotívummal, 7. T/5;
- 2008.12.34.10, 56, 58, 62, 64, 65, 66, 68, 70, 71: kihajló, jellegtelen, fényezett peremtöredékek;
- 2008.12.34.13: kihajló talp tagolt bordával, alatta bekarcolt farkasfogminta;
- 2008.12.34.16, 21, 49, 63: behúzott peremű tálak peremtöredékei, 2008.12.34.96: behúzott peremű tál peremtöredéke peremvonala alatt bebökődéssorral, vállán bebökődéssorral, 2008.12.34.95, 139: bebökődéssel és bekarcolással a vállán, 6. T/12, 7. T/4;
- 2008.12.34.59: hullámos vonalú fényezett, sötétszürke peremtöredék, amforából (?), d=440 mm, 6. T/9;

- 2008.12.34.94: kihajló peremtöredék, megvastagodó peremvonalán bevagdosott, fazékból? 47×61×5 mm, 6. T/10;
 - 2008.12.34.146: amfora oldaltöredéke rövid szalagfűl helyével, 170×190×9 mm;
 - 2008.12.34.163: amfora bekarcolt oldaltöredéke;
- 2008.12.34.181–461
- 59 db jellegtelen durva oldaltöredék, 93 db simított, 36 db fényezett, 18 db alj-oldaltöredék, 16 db kihajló, fényezett jellegtelen peremtöredék;
 - 2008.12.34.134: amfora oldaltöredéke bekarcolt rácsmintával és plasztikus bordával elválasztott díszítetlen mezőkkel;
 - 2008.12.31.185: behúzott peremű tálfazék peremtöredéke, tagolt bordával a perem alatt, szürkésvörös, kívül simított, belül fényezett, mészrögös kerámiazúzalékkal soványított, 117×92×13 mm, 7. T/7;
 - 2008.12.34.186, 247, 248, 249, 250, 262, 264, 265: 8 db kihajló, jellegtelen peremtöredék;
 - 2008.12.34.192–193: amforák oldaltöredékei páros fogóbütykökkel, szürkésvörös foltos, simított, kerámiazúzalékkal soványított, 7. T/3, 8;
 - 2008.12.34.195: szalagfűl alsó töredéke;
 - 2008.12.34.239–240: 2 db alj-oldaltöredék;
 - 2008.12.34.241, 251, 258: jellegtelen, fényezett, behúzott peremű tálak peremtöredékei;
 - 2008.12.34.243: belül és a peremvonalán kívül fényezett, alatta durvított, bordával díszített, behúzott peremű tálfazék peremtöredéke, meszes kerámiazúzalékkal soványított, 112×112×8 mm, 8. T/1;
 - 2008.12.34.244: behúzott peremű tálfazék, belül és a peremvonalán fényezett, kívül ferdén behúzkodott és beböködött a vállán, szürkésvörös, kerámiazúzalékkal soványított, 145×83×12 mm, 8. T/2;
 - 2008.12.34.253: belül és a peremvonalán kívül fényezett, alatta durvított, bordával díszített, behúzott peremű tálfazék peremtöredéke, meszes kerámiazúzalékkal soványított, 60×44×12 mm;
 - 2008.12.34.260: kihajló peremtöredék, hullámos peremvonallal;
 - 2008.12.34.266, 267, 268, 272, 273, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 291, 294, 295, 296, 297, 298: kihajló peremű fazék peremtöredékek, perem alatt tagolt plasztikus bordával;
 - 2008.12.34.269: kihajló peremű fazék tagolt bordával díszített peremtöredéke, kettős fogóbütyökkel, szürkésvörös, simított, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, 8. T/3;
 - 2008.12.34.271: amfora tagolt bordákkal díszített oldaltöredéke (három függőleges plasztikus borda [?]), nagyon kopott, vörös, simított, kerámiazúzalékkal soványított, 88×50×10 mm, késő rézkor (?), 8. T/4;
 - 2008.12.34.275, 279: két kihajló, jellegtelen peremtöredék;
 - 2008.12.34.276: nyaktöredék amforából, szürkésvörös, fényezett, függőleges irányban, belseje ki-mart, 8. T/6;
 - 2008.12.34.288: kihajló peremű fazék tagolt bordával díszített peremtöredéke, kétrétegű met-szetben, belül fényezett, 67×66×7 mm;
 - 2008.12.34.290: amfora kihajló, hullámos peremtöredéke, vörös, 64×50×9 mm;
 - 2008.12.34.292: tálszerű behúzott peremű fazéktöredék kettős fogóbütyökkel, szürke, belül söté-tebb szürke, fényezett, kerámiazúzalékkal soványított, 94×76×13 mm, 8. T/5;
 - 2008.12.34.293: kihajló peremtöredék korszóból vagy kancsóból, rövid szalagfűl csonkjával, szürkésvörös foltos, simított vagy fényezett, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, 8. T/7;
 - 2008.12.34.309: kiskorsó omfaloszos aljtöredéke, sötétszürke, simított, kerámiazúzalékkal soványított, belül látszik a köldök kinyomása, 66×44×4 mm, 8. T/8;
 - 2008.12.34.310: szalagfűl középső töredék;

- 2008.12.34.313: amfora bekarcolt hálómintás oldaltöredéke;
- 2008.12.34.340: amfora tagolt plasztikus bordával díszített hastöredéke, 86×76×10 mm, 9. T/1;
- 2008.12.34.396. amfora nyomott gömbszelet alakú felső hasi töredéke rövid alagútfüllel, kívül foltos, függőlegesen kannelúrázott, belül sötétszürke, fényezett, kimart, 103×86×7 mm, 9. T/2;
- 2008.12.34.439, 445, 458, 460: jellegtelen oldaltöredékek, belül fehér lepedékkel;
- 2008.12.34.453: jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.34.446–454: jellegtelen alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.34.455: amfora oldaltöredéke rövid, csapolt szalagfüllel, szürkésvörös, fényezett, kerámiaüzalékkal soványított, 85×78×7 mm;
- 2008.12.34.456: amfora oldaltöredéke páros hegyes bütyökkel, kívül vörös, nagyon kopott, belül szürke, kerámiaüzalékkal soványított, a bütyköt több rétegben dolgozták össze a fallal, 9. T/4;
- 2008.12.34.462: amfóra alsó hasi része, kiegészített-restaurált, szürke, egymással szemben egy-egy alagútfül a has felső részén, a has felső része gömbszelet alakú, az alsó csonkakúpos, függőlegesen bekarcolt kannelúraszerű díszítéssel, nyakátmérő: 114 mm, töredék m.: 146 mm, v.: 3 mm, fenékmérő: 84 mm, 21. T/2.

35. gödör, ovális, 1,5×1 méter nagyságú, 40 cm mély beásás. Sötétbarna, humuszos, hamus betöltéséből egy nagyobb méretű csiszolt kő, egy őzaganacs, valamint nagyállatcsontok és rézkori edények darabjai kerültek elő (29. T). Ltsz. 2008.12.35.1–38, Baden.

- 2008.12.35.1: kihajló peremtöredék magas nyakkal korsóból, d=50 mm;
- 2008.12.35.2: kihajló peremtöredék a peremvonalán bebökődött, sötétszürke fényezett, d=300 mm, 18. T/9;
- 2008.12.35.4: kihajló peremtöredék, fazékból, tagolt plasztikus bordával, d=200 mm;
- 2008.12.35.5, 11: egybeillő oldaltöredékek tálból, egy edényből, vállán bebökődéssorral, 86×54×6 mm;
- 2008.12.35.6: jellegtelen kihajló peremtöredék;
- 2008.12.35.8: kétosztatú tál töredéke az osztófal részletével, 51×24×17 mm, 18. T/10;
- 2008.12.35.9, 10: kisbográék vagy korsók oldaltöredékei;
- 2008.12.35.34: jellegtelen kihajló peremtöredék, d=180 mm;
- 2008.12.35.37: egyedi díszítésű nyak-hasi töredék, amforából, szürkésbarna, fényezett, kerámiaüzalékkal soványított, a hasi részen egy gyűrű alakú kerek vékony bordával feltapasztott plasztika van, 4×63×10 mm, 18. T/12.

36. újkori bolygatás

- 2008.12.36.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék.

37. gödör, enyhén ovális, 0,8×1 méter nagyságú, egyenes aljú, egyenes oldalú, az altalajba 25 cm-re mélyedő beásás. Sötétbarna, humuszos betöltésében csak néhány paticsszemcsét lehetett látni.

- 2008.12.37.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék.

38. elpusztult kemence maradványa, a nyesett felszínen egy 1 méter átmérőjű, külső részén barna, belső részén vörös, égett folt rajzolódott ki. A jelenség egy kemence helyére utal, amelynek a felmenő részét és a platni sározását is elvitte a szántás (29. T).

- 2008.12.38.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék.

39. újkori bolygatás, kerek, 30 cm átmérőjű, 25 cm mély, egyenes oldalú, egyenes aljú beásás, jelenkori bolygatásra utaló rendkívül laza, barna, humuszos, betöltéssel.

- 2008.12.39.1: kihajló peremű fazék peremtöredéke perem alatt plasztikus, tagolt bordával.

- 40. gödör**, ovális, 120 cm nagyságú, barna humuszos betöltésű, értékelhető leletanyag nélküli beásás.
– 2008.12.40.1: kihajló, jellegtelen peremtöredék.
- 41. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel**, a gépi humuszolás közben egy cserépcsomót figyeltünk meg, amire rábontottunk. Bontása során kiderült, hogy lemélyedő része nem volt. Ltsz. 2008.12.41.1–37, Baden.
– 2008.12.41.1, 3–37: jellegtelen oldaltöredékek;
– 2008.12.41.2: bekarcolt ferde vonalakkal díszített tál oldaltöredéke.
- 42. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel**, a nyesett felszínen 60 cm átmérőjű, barna humuszos foltban rézkori cseréptöredékeket figyeltünk meg. Bontása során lemélyedő része nem volt. Ltsz. 2008.12.42.1–20, Baden.
– 2008.12.42.11: kihajló peremű fazék peremtöredék tagolt plasztikus bordával, d=200 mm;
– 2008.12.42.15: korsó oldaltöredéke szalagfűl alsó csomkjával;
– 2008.12.42.18, 20: nagyon vékony finom, sötétszürke, fényezett jellegtelen 2 db oldaltöredék;
– 2008.12.42.1–10, 12–14, 16–17, 19: jellegtelen oldaltöredékek.
- 43. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel**, a közepesen barna, humuszos betöltésű, szabálytalan körvonalú, 232 cm hosszán elnyúló foltot a sárga, nyesett felszínen a 21. gödörkomplexumtól északnyugatra figyeltük meg. Az altalajba 20–25 cm-re mélyedő beásásban rézkori cserepek, paticsdarabok, néhány állatcsont volt (30. T). Ltsz. 2008.12.43.1–16.
– 2008.12.43.1–4: alj-oldaltöredék egy edényből, d=126 mm, 16. T/5;
– 2008.12.43.15: bekarcolt vékony hálómintás oldaltöredék;
– 2008.12.43.5–14, 16: jellegtelen oldaltöredékek.
- 44. gödör**, megközelítően kerek, 80 cm átmérőjű, a nyesett altalajba 30 cm-re mélyedő, sötétbarna, humuszos betöltésű egyenes oldalú és aljú beásás, amelyben néhány állatcsont, egy kő, valamint vastagabb falú rézkori edénytöredékek voltak (30. T). Ltsz. 2008.12.44.1–26, Boleráz.
– 2008.12.44.1, 2: 2 db jellegtelen alj-oldaltöredékek;
– 2008.12.44.19: függőlegesen kannelúrázott oldaltöredék, finomkerámia;
– 2008.12.44.20, 22, 23: kihajló jellegtelen peremtöredék egy edényből;
– 2008.12.44.24–25: kihajló peremtöredék egy fazékból, kettős tagolt bordával, d=360 mm, 18. T/13.
- 45. gödör**, barna, humuszos betöltésű, kerek, 1 méter átmérőjű, 26 cm mély, ívelt oldalú beásás, minimális leletanyaggal.
– 2008.12.45: kihajló peremű fazék peremtöredéke perem alatt plasztikus, tagolt bordával.

- 46. gödör részleges emberi áldozati maradvánnyal**, nagy méretű, mintegy 1,5 méter átmérőjű, egyenes oldalú, enyhén ívelt, teknős aljú, 70 cm mély beásás. Szürke, hamus, humuszos, paticsos betöltésében több összetartozó edénytöredék és feltűnően sok állatcsont, továbbá részben anatómiai rendben egy gyermek lábszár- és combcsontja, illetve medencelapátja volt (31. T). Ltsz. 2008.12.46.1–82, Baden.
– 20 db jellegtelen, durvított oldaltöredék, 29 db fényezett/simított jellegtelen oldaltöredék;
– 2008.12.46.1: kihajló peremű, bikónikus tál profiltöredéke, vállán bebökődéssorral, hasán bebökődésekkel keretezett sraffozott háromszögekkel, sötétszürke, fényezett, csillámos homokkal és kerámiazúzalékkal soványított, m.: 64 mm, 9. T/5;
– 2008.12.46.2: szabályos kerek bebökődésekkel kivitelezett sorral a vállán díszített kihajló peremtöredék tálból, sötétszürke, simított, kerámiazúzalékkal soványított, 9. T/6;

- 2008.12.46.3–4: kihajló peremű fazékperem töredékek perem alatt bebökődésekkel tagolt plasztikus bordával, foltos szürkésvörös, simított, kerámiazúzalékkal soványított, 9. T/7;
- 2008.12.46.5: kihajló peremtöredék, vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.46.6, 8, 10: 3 db kihajló, jellegtelen peremtöredék;
- 2008.12.46.7: kisbögre felső töredéke, szalagfűl alsó csonkjával, vörösseszürke, kopott, kerámiazúzalékkal soványított, 9. T/3;
- 2008.12.46.9: behúzott peremű tál peremtöredéke, bebökődéssorral a perem alatt, 9. T/9;
- 2008.12.46.11: függőlegesen és ferdén váltakozó irányú kannelúrával díszített nyomott gömbszelet alakú oldaltöredék rövid szalagfüllel, amforából, 142×83×4 mm, 9. T/8;
- 2008.12.46.12: amfora vagy tál oldaltöredéke egymásba csúsztatott V alakú bekarcolt vonalakkal és azt keretező növényi szárakkal végzett bebökődésekkel, nagyon finomkerámia, sötétszürke, fényezett, kerámiazúzalékkal soványított, 71×55×6 mm, 9. T/11;
- 2008.12.46.13, 14, 15, 19: kihajló peremű tálak töredékei, vállukon bebökődéssor, alatta a hason bekarcolt vonalak és fűl (13–14. egy edényhez tartozó töredékek, 9. T/12);
- 2008.12.46.16: bekarcolt zezugvonalakkal díszített oldaltöredék, bebökődésekkel és bekarcolt vonallal keretezve, szürkésvörös, simított, kerámiazúzalékkal soványított, 9. T/10;
- 2008.12.46.17, 21: tálak válltöredékei bebökődéssorral;
- 2008.12.46.20: alj-oldaltöredék, a fenékkorongon kívül három benyomott körrel, az egyikben fekete szerves maradvánnyal (kátrány?), szürkésvörös foltos, simított, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, 10. T/1;
- 2008.12.46.18, 22: tálak oldaltöredékei bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.46.23: kannelúrázott, jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.46.24: kétosztatú tál oldaltöredéke belső osztófallal, belül sötétszürke, kívül szürkésvörös foltos, kopott, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, simított, 9. T/13;
- 2008.12.46.25, 26, 28, 29: rövid szalagfülek amfora oldaltöredéken;
- 2008.12.46.27: kiskorsó profilálatlan aljtöredéke, szalagfűl alsó csonkjával, vörös, kopott;
- 2008.12.46.40: amfora oldaltöredéke függőleges plasztikus bordával;
- 2008.12.46.61: amfora nyaktöredéke vízszintes árkolásokkal;
- 2008.12.46.62. kihajló peremtöredék, vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.46.79: kiskorsó aljtöredéke, profilálatlan, sötétszürke, simított, kerámiazúzalékkal soványított, 9. T/14;
- 2008.12.46.80: kihajló peremű fazékperem töredékek perem alatt tagolt plasztikus bordával, kívül négy benyomással, d=94 mm;
- 2008.12.46.81–82: törött marokkövek, a 81. diszkoid, kerek, egy lapos munkafelülettel, a 82. kétlapos munkafelülettel, d=55, 54 mm, 17. T/7–9.

47. kemence, átmérője 1 méter, egyenes alját és oldalát is a szántás erősen roncsolta. Edénytöredékekre sározott platnija erősen átégett. Ltsz. 2008.12.47.1–185, Baden.

- 18 db durvított jellegtelen oldaltöredék, 122 db jellegtelen simított oldaltöredék, 2 db függőlegesen behúzkodva durvított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.47.1–2: 2 db kihajló fazék peremtöredék, perem alatt tagolt bordával, 60×38×8 mm, 65×40×7 mm;
- 2008.12.47.3: szürke kihajló peremtöredék, finomkerámia, kerámiazúzalékkal soványított, 48×35×12 mm;
- 2008.12.47.4: szalagfűl középső töredék;
- 2008.12.47.5: gomb vagy bütök/fűl (?), d=34, 40 mm, m.: 26 mm, 9. T/15;
- 2008.12.47.6: szürke, jellegtelen, kihajló peremtöredék, 92×85×11 mm;
- 2008.12.47.7–10: jellegtelen fényezett oldaltöredékek, finomkerámia;

- 2008-12-47-11, 21, 22, 24: egy amfora oldaltöredékei, finoman bekarcolt hálómintával díszített;
- 2008.12.47.12: aljtöredék, finomkerámia, két bekarcolt vonallal, d=46 mm;
- 2008.12.47.13: finom kihajló peremtöredék, szürke, fényezett? 45×63×7 mm;
- 2008.12.47.14, 18, 19, 20, 23, 25, 26: egy amfora oldaltöredékei, bekarcolt hálóminta és hegyes kisbütykök díszítik, amelyek díszítetlen mezőkkel váltakoznak, szürke, kerámiazúzalékkal soványított, belseje kimart, 10. T/2;
- 2008.12.47.15–16: amfora válltöredéke, vörös, belül fehér lepedékkel, benyomott pontokkal díszített, kerámiazúzalékkal soványított, 65×77×10 mm, 67×60×11 mm;
- 2008.12.47.17: szürke, fényezett, jellegtelen oldaltöredék javító célú átfúrással, kerámiazúzalékkal soványított, 90×51×12 mm;
- 2008.12.47.28, 29, 30, 32, 33, 40, 43: nagyon vastag falú tárolóedény oldaltöredékei, hasán tagolt plasztikus bordával díszített;
- 2008.12.47.31: amfora hastöredéke, finomkerámia, szürkésvörös, sugárszerű kannelúrával díszített, kerámiazúzalékkal soványított, 965×128×15 mm;
- 2008.12.47.104: amfora bekarcolt vonalakkal díszített oldaltöredéke;
- 2008.12.47.120, 173, 180, 185: 4 db jellegtelen alj-oldaltöredék;
- 2008.12.47.159: plasztikus bordával díszített jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.47.178: függőlegesen kannelúrázott jellegtelen oldaltöredék.

48. kemence, átmérője 1,2 méter, egyenes alját és oldalát is a szántás erősen roncsolta, illetve vágta a 6. műhely-gödörkomplexum. Edénytöredékekre sározott platnija erősen átégett (31. T). Ltsz. 2008.12.48.1–163, Baden, más korszakokkal keveredve.

- 1 db mészbetétes töredék, Lengyel III. töredékek: 2008.12.48.10, 11, 14, 16, 21;
- 2008.12.48.62, 75: vörös amfora oldaltöredék plasztikus bordával, váltakozó durvított és simított felületekkel, 33 db, badeni?
- 2008.12.48: 163 db jellegtelen fényezett oldaltöredék, 2 db majdnem fekete jellegtelen fényezett finomkerámia;
- 2008.12.48.2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 18, 19: behúzott peremű tálfazék töredékek, tagolt plasztikus bordával a perem alatt, a 19. mészrögös soványítású, 255×254×12 mm;
- 2008.12.48.7, 12, 48: kihajló peremű fazék peremtöredékek, tagolt plasztikus bordával a perem alatt;
- 2008.12.48.17: behúzott peremű tál peremtöredéke;
- 2008.12.48.20: kétosztatú tál profiltöredéke, vörös, kopott, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, vállán bebökődéssorral, vízszintes állású rövid szalagfüllel a hastörésen, a fület is bebökődés keretezi, m.: 95 mm + 15 db további oldaltöredéke, 11. T/1;
- 2008.12.48.22: tál aljtöredéke, kiegészített, bebökődésekkel keretezett sraffozott háromszögekkel díszített, kostoláci jellegű, vörös, kopott, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, d=90 mm, 10. T/5;
- 2008.12.48.24, 25, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46: amfora oldaltöredékek;
- 2008.12.48.27–28: 2 db jellegtelen, durvított oldaltöredék;
- 2008.12.48.29, 31, 32: amfora oldaltöredékei benyomott rácsmintával és tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.48.37–38: tál válltöredéke, kétsoros bebökődéssel díszítve, vörös, kopott, simított, sóderes kerámiazúzalékkal soványított;
- 2008.12.48.47: táltöredék vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.48.48-62: kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.48.50: vörös színű finomkerámia;
- 2008.12.48.57: vörös színű tál oldaltöredék bebökődésszel;
- 2008.12.48.159: nagyon vastag falú tárolóedény oldaltöredékei, 78 db.

49. kemence, átmérője 1 méter, egyenes alját és oldalát is a szántás erősen roncsolta, illetve vágta a 6. műhely-gödörkomplexum. Edénytöredékekre sározott platnija erősen átégett (31. T). Ltsz. 2008.12.49.1–42, Baden.

- 24 db simított, jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.49.1, 5, 3, 8, 15: nagy méretű amfora oldaltöredékei sugárszerűen szétágazó pasztikus bordával, ami felül kis göbben kezdődik, szürkésvörös foltos, simított, kerámiazúzával soványított, 11. T/2;
- 2008.12.49.9: kihajló peremű fazék peremtöredéke, perem alatt tagolt pasztikus bordával;
- 2008.12.49.10: kiskorsó felső töredéke, sötétszürke, fényezett, szalagfűl kitört helyével, 81×80×4 mm, 10. T/3;
- 2008.12.49.11, 13, 14: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.49.12: sötétszürke, fényezett, kerámiazúzával soványított kisebb amfora nyak-hasi töredéke, mélyen bekarcolt, egymásba csúsztatott V alakú vonalakkal, 76×67×8 mm, 10. T/7;
- 2008.12.49.20, 26: amfora töredékei;
- 2008.12.49.27, 29: amfora töredékei;
- 2008.12.49.37: vörös, kerámiazúzával soványított, simított kettős bütyök, oldalfalról levált;
- 2008.12.49.41: aljtöredék;
- 2008.12.49.42: lila, finomszemcsés kötötredék simára kopott munkafelület-részletekkel, órlőkötötredék? 56×34×49 mm.

50. újkori bolygatás

- 2008.12.50.1: jellegtelen fültöredék oldaltöredéken.

51. gödör/gödörök, teljes állatáldozattal/részleges állatáldozatokkal(?), amelyről csak a bontás során derült ki, hogy a felszínen látható nagy méretű barna, humuszos folt valójában több gödörreszből álló komplexumot fed le. Az északkeleti végében egy 2,5×25 méter nagyságú, szabálytalan körvonalú beásás különült el, melynek sötétszürke, barna, humuszos, hamus betöltésében edénydarabok, állatcsontok voltak. A gödör délkeleti oldalánál, az alja fölött mintegy 30 cm magasságban pedig egy juh csontváza feküdt. A nyugati oldalon pedig egy másik állathoz tartozó csontok és koponya-töredékek kerültek elő. Az amorf folt kibontott objektumai között későbbi beásások is voltak, egymással szuperpozícióban (32., 36. T). Ltsz. 2008.11.51.1–153, Boleráz–Baden.

- 2008.12.51.32, 37: mézsbetétes edények;
- 2008.12.51.4, 6, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 27, 30, 31, 43, 46, 48, 49: bronzkor; Boleráz
- 3 db fényezett, 25 db simított, 15 db durvított jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.51.1: kisebb tál peremtöredéke, belül farkasfogalakban kannelúrázott, kívül a vállán bebökődéssorral díszített, ennek felezővonalában törött, sávban, sötétszürke, fényezett, kerámiazúzával soványított, 10. T/4;
- 2008.12.51.2–3: kisebb tál peremtöredékei, belül farkasfogalakban kannelúrázott, kívül a vállán bebökődéssorral díszített, alatta a hasán ferdén bekarcolt vonalakkal díszített, foltos vörösszürke, simított, kerámiazúzával soványított, 10. T/6;
- 2008.12.51.13: kihajló peremű fazék peremtöredéke, pereme alatt kis füllel, szürkésvörös foltos, simított, kerámiazúzával soványított, 10. T/10;
- 2008.12.51.23: kihajló peremű fazék peremtöredéke perem alatt kettős bevagdosott bordával, nagy mézsrögökkel soványított, kívül vörösszürke, simított, belül szürke, fényezett, 12. T/1;
- 2008.12.51.29: nyakán vízszintes többszörös árkolással, hasán farkasfogalakban kannelúrázott felső nyak-hastöredék amforából, sötétszürke, fényezett, 12. T/4;
- 2008.12.51.42: bekarcolt halszákamintával díszített oldaltöredék, vörösszürke foltos, simított,

- kerámiazúzalékkal soványított, 12. T/3;
- 2008.12.51.44: kihajló peremű bikónikus tál töredéke, vállán kétsoros bebökődésekkel, házikerámia, kívül vöröses, simított, belül szürke, fényezett, durva szemcsés kerámiazúzalékkal soványított, 12. T/5;
 - 2008.12.51.45: kihajló peremű bikónikus tál töredéke, rövid, vízszintes állású rövid szalagfüllel a hasán, bekarcolt függőleges, kissé összetartó vonalakkal díszített a hason, sekély bebökődéssorral a vállán díszített, belül a nyaka kannelúrozott, sötétszürke, fényezett, sóderes kerámiazúzalékkal soványított, 12. T/6;
 - 2008.12.51.74: amfora töredéke, nyakán vízszintes, kétsoros árkolás;
 - 2008.12.51.77: kisebb bikónikus testű, kihajló peremű tál oldaltöredéke, foltos szürkésvörös, belül szürke, fényezett, a perem alatt bebökődéssorral, a vállán ferdén bevagdosott vonalsorral és két rövid, függőleges pasztikus bordával (amely alagútfület imitál [?]) díszített, 12. T/7;
 - 2008.12.51.86: amfora oldaltöredéke szabálytalan hálómintával és bebökődésekkel díszített;
 - 2008.12.51.115, 120, 126, 127, 133, 136, 137, 153: bekarcolt halszákmintával és rövid szalagfüllel díszített amfora oldaltöredékek;
 - 2008.12.51.116: bevagdosott pasztikus kettős bordával díszített amfora oldaltöredéke;
 - 2008.12.51.117, 131, 132, 148: tál darabjai: váll és alj-oldaltöredékek, vörös, sötétszürke folttal, a hasán vékony bekarcolás, vállán növény száras bebökődéssor, d=130 mm, 12. T/8, Baden (?)
 - 2008.12.51.118: amfora oldaltöredéke, függőleges, mély behasításokkal díszített;
 - 2008.12.51.119: fonott pasztikus bordával és kannelúrával díszített amfora oldaltöredék, 13. T/1;
 - 2008.12.51.121, 128: bekarcolt vonalakkal díszített amfora oldaltöredék;
 - 2008.12.51.122: kannelúrozott amfora oldaltöredék;
 - 2008.12.51.127: kerek alapú hegyes bütyökkel díszített amfora oldaltöredék;
 - 2008.12.51.129: tagolt pasztikus bordával és rácsmintával díszített amfora oldaltöredék;
 - 2008.12.51.130: pasztikus bordával díszített amfora oldaltöredék;
 - 2008.12.51.135, 138: sötétszürke, tál vagy amfora alj-oldaltöredékek, mélyen bekarcolt halszákmintával, d=80 mm, 13. T/2;
 - 2008.12.51.139, 142, 144, 145, 146, 151, 152: alj-oldaltöredékek;
 - 2008.12.51.143: alj-oldaltöredék, d=90 mm;
 - 2008.12.51.149: aljtöredék, d=110 mm.
 - 2008.12.51.159: aljtöredék, d=72 mm.

Baden

- 2008.12.51.7–8: kisbögrék felső töredékei, kannelúrozott, 7. vörös, fényezett, 8. szürkésvörös foltos, 10. T/9, 8;
- 2008.12.51.14, 24, 26: kihajló peremű fazekak peremtöredéke, perem alatt tagolt pasztikus bordával;
- 2008.12.51.16: kétsoros bebökődéssorral díszített behúzott peremű tál peremtöredék, szürkésvörös foltos, fényezett, kerámiazúzalékkal soványított;
- 2008.12.51.17: tál töredéke vállán alagútfüllel;
- 2008.12.51.28: füles kiskorsó profiltöredéke, hasán függőlegesen kannelúrozott, kívül szürkésvörös foltos, simított, belül sötétszürke, fényezett, kerámiazúzalékkal soványított, 12. T/2;
- 2008.12.51.29: amfora nyak-felső hasi töredéke, vízszintes árkolással a nyakán, alatta farkasfogalakban kannelúrozott, sötétszürke, fényezett, sóderes kerámiazúzalékkal soványított;
- 2008.12.51.31: amfora oldaltöredéke, bekarcolt rácsmintával;
- 2008.12.51.50: kiskorsó függőleges pasztikus bordával díszített oldaltöredéke, szürkés, simított, kopott, kerámiazúzalékkal soványított, 12. T/9.

- 52. műhelygödör-komplexum**, sötétbarna, szürke, hamus, humuszos betöltéssel. Az 51. számú gödör nyugati oldalának folytatásában lévő nagy méretű, szabálytalan körvonalú folt nyesecek feltűnően sok kerámiatöredék került elő már a szántott réteg aljában is, ezeket külön jelenség számmal láttuk el (Q51J1). A sekély, teknős aljú szabálytalan körvonalú beásás bontása során is jelentős mennyiségű kerámialelet került elő (32, 36. T). Ltsz. 2008.12.52.3–130, 131–270, 271–524, Baden.
- 37 db fényezett, 156 db simított, 52 db durvított jellegtelen oldaltöredék, 5 db kemenceplatni-töredék;
 - 2008.12.52.1: csiszolt csonteszköz: hegy, 52×16×6 mm, 18. T/11;
 - 2008.12.52.2: kiegészített-restaurált fazék (alja hiányzik), vörösseszürke, ujjal ferdén behúzkodva durvított a külseje, belül simított, apró mészrögök a soványítóanyagában, kihajló pereme alatt tagolt borda, szájmérető: 210 mm, m.: 213 mm, fenékmérető: 112 mm, v.: 6 mm, 21. T/1.
 - 2008.12.52.3, 32: kihajló peremű tálak peremtöredékei, vállán kétsoros bebökődéssorral és bekarcolt vonalakkal a hason;
 - 2008.12.52.4, 6, 81, 84: kihajló peremű tálak peremtöredékei;
 - 2008.12.52.5, 10, 18, 37, 67, 69, 71, 77, 78: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
 - 2008.12.52.7: behúzott peremű tál peremtöredéke, d=130 mm;
 - 2008.12.52.8, 11, 74: kihajló peremű fazekak peremtöredékei, perem alatt plasztikus tagolt bordával és fogóbütyökfüllel, 13. T/4;
 - 2008.12.52.9, 12, 75, 76, 79, 82: kihajló peremű fazekak peremtöredékei, perem alatt plasztikus tagolt bordával;
 - 2008.12.52.13: behúzott peremű tál peremtöredéke, vállán bebökődéssorral;
 - 2008.12.52.14, 23: kihajló peremű tálak válltöredékei bebökődés-kombinációval;
 - 2008.12.52.15: kihajló peremű tál válltöredéke, vállán háromsoros bebökődéssorral és bekarcolt vonalakkal a hason, 13. T/3;
 - 2008.12.52.18, 21, 22, 46: kihajló peremű tálak válltöredékei, vállán kétsoros bebökődéssorral és bekarcolt vonalakkal a hason;
 - 2008.12.52.19: kihajló peremű tál peremtöredéke, vállán kettős bebökődéssorral és alagútfüllel, 13. T/6;
 - 2008.12.52.20: válltöredék tálból szalagfüllal csonkjával, bekarcolt vonalak és bebökődés-kombináció díszíti, 13. T/7;
 - 2008.12.52.24: kiskorsó oldaltöredéke rövid, enyhén a perem fölé emelkedő szalagfüllel, szürke, fényezett, csillámos homokkal és kerámiazúzalékkal soványított, 75×70×5 mm;
 - 2008.12.52.25: behúzott peremű tál peremtöredéke, pereme alatt alagútfüllel, vállán bebökődéssorral, d=260 mm, 13. T/8;
 - 2008.12.52.27, 31: kihajló peremű tálak peremtöredékei, vállán bebökődéssorral;
 - 2008.12.52.28: kihajló peremű tál oldaltöredéke füllel, a fül alatt kettős bebökődéssel;
 - 2008.12.52.29, 49, 77: tál oldaltöredéke ferde bekarcolt vonalakkal díszítve;
 - 2008.12.52.30, 40, 45: tálak oldaltöredékei sraffozott háromszögekkel díszítve;
 - 2008.12.52.33: behúzott peremű peremtöredéke, a perem alatt bebökődéssorral, alatta kétsoros cikcakkvonallal és azt keretező bebökődésekkel, d=280 mm, 13. T/9;
 - 2008.12.52.34, 72: kihajló peremű tálak válltöredékei a vállán bebökődéssorral, alatta a hason sraffozott háromszögekkel;
 - 2008.12.52.35: kétosztatú tál töredéke, behúzott peremű, belül osztófallyal, díszgombja kicsi, díszítés nélküli, szürke, kopott, csillámos homokkal és kerámiazúzalékkal soványított, peremvona-la alatt bebökődéssorral, alatta bekarcolt cikcakkminta, d=320 mm, 13. T/10;
 - 2008.12.52.36, 57, 62, 63, 64, 65, 102: jellegtelen alj-oldaltöredékek;
 - 2008.12.52.39–50-59: egy edényhez tartozó alj-oldaltöredékek, tál bebökődésekkel és többszörös bekarcolt cikcakkvonallal díszítve, 13. T/12;

- 2008.12.52.54: tál váltötöredéke bebökődéssorral, alatta bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.52.60: ferde vonalakkal díszített kihajló peremű tál oldaltöredéke;
- 2008.12.52.61: tál alj-oldaltöredéke, sraffozott háromszöggel, d=100 mm, 13. T/11;
- 2008.12.52.66: aljkorong töredék;
- 2008.12.52.70: behúzott peremű tál peremtöredéke;
- 2008.12.52.73: behúzott peremű tálfazék töredéke kétsoros bebökődéssel, alatta bekarcolt cikcakkvonallal, 13. T/5;
- 2008.12.52.80: behúzott peremű tálfazék peremtöredéke, függőlegesen bevagdosott díszítéssel, d=290 mm, 14. T/1;
- 2008.12.52.83: behúzott peremű tálfazék peremtöredéke, perem alatt tagolt plasztikus bordával, 14. T/2;
- 2008.12.52.92, 97, 123: bebökődésekkel díszített tálak oldaltöredékei;
- 2008.12.52. 124: tál oldaltöredéke rácsmintával díszítve;
- 2008.12.52.130: oldaltöredék bebökődésekkel;
- 2008.12.52.144, 148, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 172, 245: tálak, amforák oldaltöredékei bekarcolt vonalakkal, 2008.12.52.170: bebökődéssel és bekarcolással, 2008.12.52.168: bebökődéssel, 2008.12.52.157, 212: plasztikus bordával;
- 2008.12.52.177, 228: kannelúrázott, jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.52.250, 251, 252, 267: kihajló peremű fazekak tagolt plasztikus bordás peremtöredékei;
- 2008.12.52.218, 256, 258, 260, 261, 268: alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.62.257: amfora oldaltöredéke rövid szalagfüllel;
- 2008.12.52.259: amfora oldaltöredéke kettős, kerek alapú, hegyesedő bütyökkel, 14. T/3;
- 2008.12.52.231: fül töredéke, függőlegesen kannelúrázott, tálról;
- 2008.12.52.272: göb alakú bütyök amfora oldaltöredékén;
- 2008.12.52.274, 275, 276, 277, 278, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 295, 296, 297: jellegtelen házikerámia alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.52.281: tál alj-oldaltöredéke, az alja fölött sraffozott háromszögekkel;
- 2008.12.52.287: alj-oldaltöredék bebökődés-kombinációval amforából, d=70 mm, kostoláci jellegű, 14. T/4;
- 2008.12.52.289: fül alsó csonkja amfora oldaltöredékén;
- 2008.12.52.290: rövid szalagfül amfora oldaltöredékén;
- 2008.12.52.292: szalagfül felső csonkja kiskorsóból;
- 2008.12.52.293, 299, 388, 400: alj-oldaltöredékek kiskorsókból;
- 2008.12.52.294: fül középső töredéke amforából;
- 2008.12.52.298: fül tál oldaltöredékén;
- 2008.12.52.300: csiszolt jellegtelen kódarab;
- 2008.12.52.301, 302, 303, 305, 306, 307, 315, 318, 330, 332, 334, 335, 371: kihajló peremű fazekak peremtöredékei tagolt plasztikus bordával a perem alatt;
- 2008.12.52.304, 313, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 329, 342, 343, 349, 353, 370, 374: kihajló, jellegtelen házikerámia peremtöredékek;
- 2008.12.52.308, 338, 339, 340, 350, 357, 358, 360, 363, 367, 368: jellegtelen, kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.52.309, 317, 375: behúzott peremű tálfazekak peremtöredékei tagolt plasztikus bordával a perem alatt;
- 2008.12.52.310 (14. T/5), 314, 316, 319, 328, 331, 333 (14. T/8): kihajló peremű fazekak peremtöredékei fogóbütyökkel;
- 2008.12.52.311: kihajló peremű fazék peremtöredékei a perem fölé magasodó fogóbütyökkel és tagolt plasztikus bordával a pereme alatt, 14. T/6;

- 2008.12.52.312, 337, 341, 347, 348, 352, 355, 364, 365, 369, 372: kihajló peremű tálak peremtöredékei, 2008.12.52.312: $d=320$ mm, 14. T/7;
- 2008.12.52.324, 345, 346, 356, 361, 362, 381: kihajló peremű tálak peremtöredékei, vállakon bebökődéssorral;
- 2008.12.52.327: behúzott peremű tálfazék bordával;
- 2008.12.52.336: kihajló peremű fazék peremtöredék kétsoros tagolt plasztikus bordával a perem alatt, 14. T/9;
- 2008.12.52.344, 379, 385: jellegtelen, kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.52.359: kihajló peremű fazék peremtöredéke kétsoros bebökődéssel, alatta ferdén bekarcolt vonalakkal, $d=160$ mm, 14. T/12;
- 2008.12.52.373: kihajló peremű fazék peremtöredék;
- 2008.12.52.351, 377: kihajló peremű tálak peremtöredéke, hasukon halszákmintával, 2008.12.52.351: $d=140$ mm, 14. T/10;
- 2008.12.52.354: kihajló peremtöredék, pereme alatt bebökődéssorral, $d=200$ mm, 14. T/11;
- 2008.12.52.383, 390, 395, 396, 399: kannelúrázott jellegtelen oldaltöredékek;
- 2008.12.52.383, 387, 389: jellegtelen oldaltöredékek korsókból;
- 2008.12.52.378, 382: kiskorsók kihajló peremtöredékei, hasukon függőleges kannelúrával;
- 2008.12.52.380: kisbögre kihajló peremtöredék;
- 2008.12.52.401: kisbögre alj-oldaltöredéke, szalagfűl alsó csonkjával, hasán függőlegesen kannelúrázott, d has= 56 mm;
- 2008.12.52.402: kiskorsó profiltöredéke, belül vörös festékes: festéktároló edény volt, sötétszürke, fényezett, függőlegesen kannelúrázott, m.: 54 mm, száj $d=60$ mm, 14. T/14;
- 2008.12.52.403: kiskorsó felső töredéke, sötétszürke, fényezett, hasán függőlegesen kannelúrázott, $d=63$ mm, töredék m.: 64 mm;
- 2008.12.52.404: kiskorsó felső töredéke szalagfűlrel;
- 2008.12.52.405, 436: oldaltöredékek szalagfűl alsó csonkjával;
- 2008.12.52.406: profilált aljtöredék kiskorsóból, $d=30$ mm;
- 2008.12.52.407: kiskorsó aljtöredéke, $d=67$ mm;
- 2008.12.52.408: sötétszürke, fényezett amfora oldaltöredéke páros hegyes bütyökkel, $123 \times 97 \times 6$ mm, 14. T/13;
- 2008.12.52.409: kiskorsó felső töredéke, szalagfűl csonkjával, hasán függőlegesen kannelúrázott, 15. T/1;
- 2008.12.52.410, 417: tálak válltöredékei bebökődéssorral, a hason rácsmintával;
- 2008.12.52.411: kihajló peremű tál peremtöredéke, vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.52.412: kihajló peremű tál válltöredéke bebökődéssorral, belül is kannelúrázott, 15. T/2;
- 2008.12.52.413: kihajló peremű tál kihajló peremtöredéke, vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.52.414: behúzott peremű tál peremtöredéke hármas bebökődés-kombinációval, kóstolácsi jellegű, 15. T/3;
- 2008.12.52.415: kihajló peremű tál válltöredéke vállán bebökődéssorral;
- 2008.12.52.420: függőlegesen kannelúrázott oldaltöredék;
- 2008.12.52.424: tál hastöredéke rácsmintával;
- 2008.12.52.424, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 433: alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.52.428: fényezett amfora oldaltöredéke bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.52.432: amfora oldaltöredéke, szürke, lapos, korong alakú bütyökkel, alatta sugarasan bekarcolt vonal, meszes kerámiaüzalékkal soványított, belül vörös, $140 \times 98 \times 16$ mm, 15. T/4;
- 2008.12.52.434: szalagfűl középső töredék;
- 2008.12.52.435, 439, 440: szalagfűlek alsó csonkja amforák oldaltöredékein;
- 2008.12.52.437: alagútfűl oldaltöredéken tálból, bebökődésekkel keretezett;

- 2008.12.52.438: rövid szalagfűl amfora oldaltöredékén, bebökődés-kombinációval díszített;
- 2008.12.52.446, 480, 481, 487: amforák oldaltöredékei bekarcolt rácsmintával;
- 2008.12.52.472: tál válltöredéke bebökődéssorral;
- 2008.12.52.483: amfora oldaltöredéke bebökődésekkel;
- 2008.12.52.501, 506, 508, 509: egy amfora töredékei (?) sötétszürke, kerámiazúzalékkal és mészrögökkel soványított, plasztikus bordával, bekarcolt rácsmintával díszített mezők váltakoznak díszítetlen mezőkkel;
- 2008.12.52.504: rácsmintával díszített amfora oldaltöredék;
- 2008.12.52.505: amfora töredéke, rácsmintával és plasztikus bordával díszített;
- 2008.12.52.514: rácsmintával díszített amfora oldaltöredék;
- 2008.12.52.522–523: 2 db homokkötőredék örlőkőből;
- 2008.12.52.529: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával a perem alatt, vörös, másodlagosan égett.

53. gödör, foltja a nyesett felszínen jól kirajzolódott. A kerek, 1,5 méter átmérőjű, szürkésbarna, hamus, humuszos betöltésű, egyenes oldalú és aljú beásás alsó részén egy 12–14 cm vastag erősen hamus folt és egy enyhén ívelten kihajló peremű, lapos tál mintegy negyed töredéke volt (18, 22. kép). Ltsz. 2008.12.53.1–21, Baden.

- 2008.12.53.1: nagy méretű, jellegtelen oldaltöredék, kívül durvított, belül fényezett;
- 2008.12.53.2: alj-oldaltöredék, d=80 mm;
- 2008.12.53.3–4, 6–7: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.53.5: kihajló fazék peremtöredéke, perem alatt plasztikus tagolt bordával;
- 2008.12.53: 7 db jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.53.8, 19: egy amfora két darabja, alagútfüllel, belseje kimart, függőlegesen kannelúrázott, 15. T/5, 8: jellegtelen oldaltöredék, belül az égetés magjáig kopott, belül is függőlegesen kannelúrázott volt, 70×61×4 mm;
- 2008.12.53.15, 17: tálak töredékei, a 15. bekarcolt vonalakkal díszített, a 17. bebökődésekkel;
- 2008.12.53.20: alj-oldaltöredék;
- 2008.12.53.21. kiegészített-restaurált bikónikus, füles tál, sötét szürkésbarna foltos, fényezett, vállán egysoros bebökődéssor, hasán szabálytalanul beszaftozott háromszögekkel, feneke fölött bebökődéssor (?), az alagútfül a válltörésen a két szélén erősen kihangsúlyozott, szájátmérő: 259 mm, m.: 138 mm, fenékátmérő: 100 mm. Helytelenül egészítették ki a restaurálás folyamán: két füle van, 21. T/5.

54. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, lemélyedő rész nélkül. A szántásszint alsó határán egy kisebb területen több edényhez tartozó töredékeket figyeltünk meg, amelyeket a nyeséskor meghagytunk. A bontás során a kevert, szántással is bolygatott rétegből nagy mennyiségű kerámia jött elő, lemélyedő rész nem volt. Ltsz. 2008.12.54.1–69, Baden.

- 2008.12.54.1: behúzott peremű tál peremtöredéke, fényezett, d=220 mm;
- 2008.12.54.2, 6, 9, 10, 14, 19, 32, 59: kihajló jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.54.3: behúzott peremű tál peremtöredéke, vállán bebökődéssorral, hasán bekarcolt vonalakkal, d=200 mm;
- 2008.12.54.4, 12, 17, 56: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt bordával;
- 2008.12.54.5, 29, 54, 55, 64, 66, 69: jellegtelen alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.54.7: vékony falú oldaltöredéke, vékony bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.54.11, 19, 48, 49, 57: tálak töredékei egysoros bebökődéssel, hasán bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.54.20, 21, 22, 23, 25, 26, 285: kisbögerek (kiskorsók) töredékei;
- 2008.12.54.31, 33, 34: amforák töredékei: bekarcolt vonalas oldaltöredékek: 38, 63: plasztikus

- bordával, 65: fogóbütyökkel oldaltöredék;
– 29 db jellegtelen oldaltöredék.

55. újkori bolygatás

- 2008.12.55.1: jellegtelen szalagfűl töredék.

56. gödör, kerek, 1,2 méter átmérőjű, egyenes oldalú és aljú, 40 cm mély beásás. Szürke, hamus, humuszos betöltésében néhány állatcsont és közepes mennyiségű kerámia volt (32. T). Ltsz. 2008.12.56.1–50, Baden.

- 2008.12.56.1: kiskorsó, felső részén és a fülén sérült, sötétszürke, fényezett, hasa függőlegesen kannelúrázott, szájátmérő: 50, v.: 2, m.: 72, 21. T/6;
– 2008.12.56.2: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával a pereme alatt, vörös, simított, kívül enyhén durvított, szendvicségetésű, kerámiazúvalékkal soványított, d=360 mm, 15. T/6;
– 2008.12.56.6: amfora nagy oldaltöredéke, kebles edény volt (?), kívül sötétszürke, fényezett, bekeretezett rácsmintával, plasztikus bordával díszített és díszítetlen mezők váltakoznak, egy db dudor, mellszalag nem látszik, 16. T/1;
– 2008.12.56.7: amfora töredéke plasztikus bordával, belül szétmart, meszes kerámiazúvalékkal soványított, lehet, a 6–7 egy edény(?), 60×43×6 mm;
– 2008.12.56.16: kiskorsó gömbszelet alakú, profilálatlan aljtöredéke, sötétszürke, fényezett, függőlegesen kannelúrázott, d=82 mm, 17. T/1;
– 2008.12.56.18-1-20: 3 db jellegtelen kihajló peremtöredék;
– 2008.12.56.11, 21–22 (14. T/8), 23, 25, 27: tálak töredékei bebökődés-kompozícióval, 2008.12.56.11. és 23, 25, 27: rácsmintával, 2008.12.56.21: bebökődésekkel, 2008.12.56.22: bebökődés-kombinációval és bekarcolt vonalakkal;
– 2008.12.56.17: kihajló peremű fazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával a perem alatt, d=200 mm;
– 2008.12.56.27: jellegtelen aljtöredék;
– 2008.12.56.48–49: 2 db alj-oldaltöredék, d=140 mm;
– 2008.12.56.64: szalagfűl töredék;
– 5 db jellegtelen fényezett oldaltöredék, 13 db simított, 14 db durvított jellegtelen oldaltöredék.

57. elpusztult objektumból maradt kultúrréteg leletekkel, a nyesett felszínen kirajzolódó 140 cm átmérőjű, barna humuszos foltban rézkori cseréptöredékek és állatcsontok voltak. Alatta a teknős aljú beásásnak már csak egy 20 cm-es részét lehetett megfigyelni (30. T).

- 2008.12.57.1–48. jellegtelen edénytöredékek.

58. gödör, a domboldalba mélyedő trapéz alakú, alul 2 méter széles, 4 méter hosszú, egyenetlen aljú beásás. A metszetben jól látszott, hogy a leletanyagot alig tartalmazó, sötétbarna, rétegesen betöltődött talajban sárga agyagrögök is voltak. A meredek felőli mélyebb részen szabadtűzre utaló, erősen hamus foltot figyeltünk meg (30. T).

- 2008.12.58.1–5: jellegtelen edénytöredékek.

59. gödör, kerek, 1,2 méter átmérőjű, egyenes aljú és oldalú, 50 cm-re lemélyedő beásás. Sötétbarna, humuszos betöltésében alig volt leletanyag (30. T). Ltsz. 2008.12.59.1–15, Baden.

- 2008.12.59.1: amfora oldaltöredéke, belső oldala teljesen szétmart, alagútfüllel, amely két szélén és közepén hornyolt, 100×101×7 mm, 16. T/3;
– 2008.12.59.2: amfora oldaltöredéke sugár alakú vékony plasztikával;

- 2008.12.59.7: behúzott peremű tálfazék peremtöredéke tagolt plasztikus bordával, d=240 mm;
- 2008.12.59.13: jellegtelen oldaltöredék bekarcolt vonallal;
- 2008.12.59.3–6, 8–12, 14–15: jellegtelen oldaltöredékek.

60. bolygatott, földbe mélyített kemence, kerek, 1,1 méter átmérőjű, tapasztása erősen átégett. A palást lapos indítása arra utal, hogy boltozata egész alacsony, kb. 40 cm lehetett. Az alján 2–3 cm vastag sározás volt, amely alatt hőtartó kerámiaréteget nem találtunk (33. T). A közelében, egy bokorban voltak a 61–63. kemencék is.

- 2008.12.60.1: jellegtelen oldaltöredék.

61. elpusztult kemence, kerek, 1,1 méter átmérőjű, tapasztása erősen átégett. A felső és északkeleti részét a szántás elvitte, csak a vörösre égett, paticsos elszíneződését, illetve a szürke, homokos, hamus betöltését lehetett megfigyelni. Rendkívül erősen átégett, a 2–3 cm vastag platnija alatt hőtartó kerámiaréteg nem volt (33. T).

- 2008.12.61.1: jellegtelen szalagfűl töredék.

62. kemence-gödör műhelykomplexum, a kemencéből csak a 80 cm átmérőjű platni csonkja maradt meg, a többi részét elvitte a szántás. A déli oldalán egy nagyjából ovális, 140 cm hosszú, lépcsőzött aljú gödör volt (33. T). Ltsz. 2008.12.62.1–31, Boleráz (?).

- 2008.12.62.1: amfora töredékei, szürkésvörös, kerámiazúzával soványított, nyakán kívül kátrányos foltokkal, vállán bebökődéssor, alatta bekarcolt halszálkaminta, 17. T/5;
- fényezett jellegtelen oldaltöredék;

(Ltsz. 2008.12.65.2–110) Baden

- 20 db durvított, 79 db simított, jellegtelen oldaltöredék;
- 2008.12.65.4, 5, 6, 10: más korszakokba tartozó kerámiatöredékek;
- 2008.12.65.7, 8, 9, 16, 19: kihajló peremű fazekak peremtöredékei, perem alatt tagolt plasztikus bordával;
- 2008.12.65.11, 13, 15, 17: bikónikus testű, kihajló peremű tál töredékei, vörös, csillámos homokkal és mészrögös kerámiazúzával soványított, vállán bebökődéssor, alatta sraffozott háromszögek, amelyeket bebökődések kereteznek, d=400 mm körül, 17. T/3;
- 2008.12.65.18: egy másik tál töredéke, 57×100×5 mm;
- 2008.12.65.101: jellegtelen aljtöredék;
- 2008.12.65.108, 110: egy amfora nyak-hasi töredékei, talán a 85. is?
- 2008.12.65.109: kihajló, jellegtelen peremtöredék.

63. elpusztult kemence-műhelygödör, amely a felszínen erősen átégett, ovális, 140 cm hosszú, vöröses foltként jelentkezett, azonban a bontás során a betöltés már szürke, hamus, humuszos volt. A kemence aljának és oldalának csak a körvonalát lehetett megfigyelni, égésnyomok alig voltak. A kemence déli oldalán egy 10 cm-rel mélyebb gödör volt (34. T).

- 2008.12.63.1: jellegtelen szalagfűl töredék.

64. tűzhelygödör, szabálytalan körvonalú, lekerekített sarkú téglalaphoz hasonló, 90 cm széles, 25 cm mély beásás, amelynek alján erősen átégett, paticsos omladék volt. Tapasztás nélküli alján és oldalán vörös égésnyomok voltak (34. T).

- 2008.12.64.1: korsó vagy amfora oldaltöredéke alagútfüllel.

65. kettős kemencebokor, amelynek elszántott palástja a nyesett felszínen nyolcas alakban rajzolódt ki. A két kerek, 1,2 méter átmérőjű, egymásba kapcsolódó kemence betöltése homokos, sötétbarna, leletanyag nélküli talaj volt. Az egy szinten lévő kemencék külső és a belső részének az

átégettsége, tapasztottsága, keménysége is azonos volt. A rendkívül erősen átégett, 3 cm vastag platni tapasztásrétege alatt nagyobb méretű edények töredékeit használták hőtartó közegnek. A boltozat mindkét esetben viszonylag lapos volt, magassága az 50 cm-t nem haladta meg (34. T, 35. T/3). Ltsz: 2008.12.65.1–202, Baden.

- 2008.12.65.1: kiskorsó, felső részén és a fülén töredékes, sötétszürke, kopott, a fenékén omfaloszos, alja profilálatlan, a fül felé egy felfelé futó pasztikus bordával, a has függőlegesen kannelúrázott, töredék m.: 68 mm, v.: 3 mm, száj d=42 mm, omfalosz: 19 mm, 21. T/7;
- 2008.12.65.2: behúzott peremű tál peremtöredéke, d=280 mm, 16. T/2;
- 2008.12.65.4, 5, 7, 8, 9, 16–19: kihajló peremű fazék peremtöredékek tagolt pasztikus bordával; 2008.12.65.10, 13: borda nélkül;
- 2008.12.65.197: alj-oldaltöredék, d=114 mm, 199, d=90 mm, 191, 193: sraffozott háromszöggel, tálból; 194, 176, 180, 181, 178, 200, 198, 175, 201, 182, 174, 177; aljtöredékek: 161, 170;
- 2008.12.65.11, 15, 17, 18, 111, 185, 195, 196, 202: bikónikus tálak töredékei, vállán bebökődéssor, hasán sraffozott háromszögek, alagútfül, 16. T/4;
- 2008.12.65.14, 18, 109: jellegtelen kihajló peremtöredékek;
- 2008.12.65.163: amfora oldaltöredéke, bekarcolt rácsmintával;
- 2008.12.65.183, 184, 186, 187: oldaltöredékek szalagfül alsó csonkjával;
- 67 db+104 db jellegtelen oldaltöredék.

A humuszolás és a nyesés során talált szórványleletek

- 2008.12.66.1, 10, 38, 51, 63: szalagfül töredékek;
- 2008.12.66.55, 62, 53: kihajló tál peremtöredékek vállán bebökődéssorral, 2008.12.66.4, 5, 6, 48: oldaltöredékek bebökődésekkel, 66.13, 2, 7, 3: bekarcolt vonalakkal;
- 2008.12.66.5, 52, 54, 56: kihajló, jellegtelen peremtöredékek;
- 2008.12.66.9, 28: kannelúrázott oldaltöredékek;
- 2008.12.66.14, 23, 11, 18, 15, 26, 27, 17, 22: bekarcolt oldaltöredékek;
- 2008.12.66.19, 20, 21, 24, 31, 60: amfora oldaltöredékek pasztikus bordával;
- 2008.12.66.42, 33, 40, 58, 43, 37: alj-oldaltöredékek;
- 2008.12.66.49: kihajló fazékperem töredékek tagolt pasztikus bordával;
- 2008.12.66.59: behúzott peremű tál peremtöredéke;
- 2008.12.66.61: kihajló fazékperem töredékek kettős tagolt pasztikus bordával;
- 2008.12.66.95: kiskorsó aljtöredék.

AZ OBJEKTUMOK ÉRTÉKELÉSE

Az ásatás során 65 db objektumszámot adtunk ki, ezekből a későbbi bontás során néhány nem bizonyult objektumnak (pl. 39, 40, 45, 50, 55). A feltárási terület egyes részein meglehetősen nagy volt az erózió – egyrészt a szántás, másrészt a domborzati viszonyok és a bányaművelés miatt –, ez a régészeti objektumok pusztulásához is hozzájárult (ld. 21. objektum, illetve elpusztult objektumokból a szántás által bolygatott maradványok leletekkel a 9, 11, 12, 20, 23, 25, 26, 41, 42, 43, 54, 57. objektumok). A feltárt lelőhelyrészlet településszerkezeti megállapítások felállítására nem alkalmas. A földbe mélyedő jelenségek között különböző objektumtípusok jelennek meg:

gödör:

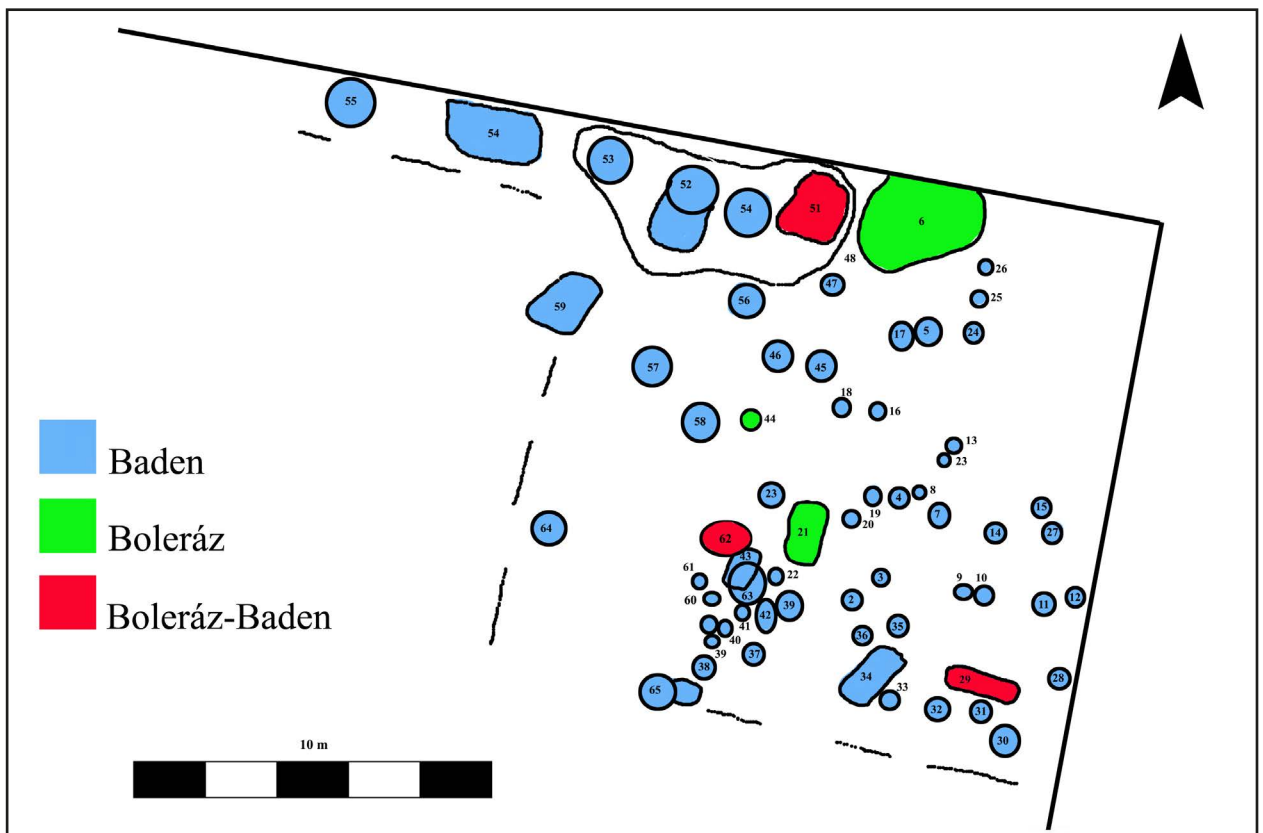
sekély (mára): 1, 3, 4, 7, 8, 10, 14, 15, 17, 19, 22, 24, 28, 31, 32, 33, 35, 36?, 37, 44, 53, 56, 58, 59;

mély, általában méhkas alakú: 2, 5, 16, 30, 46. részleges emberi áldozattal (gyermek lába), 51: teljes juh és részleges nagykerődző csontváza (?);

gödörben emberi maradvány: 18: bedobott teljes csontváz, részleges emberi maradványok: 2. gödör (fog), 6. objektum (gyermek kéztőcsontok), 46. objektum (gyermek lábcson); állatáldozat: 51:

8. kép. A feltárás színezett térképe objektumtípusok szerint

9. kép. A feltárás térképe fázisonként színezve

több állat és több gödör (?);

több gödörből álló gödörrendszer: 21, 29, 34, 51;

műhelygödör + kemence: 52, 62, 63;

több kemence + műhelygödörök: 6, 52–53-mal?

önálló kemence: 38, 61, 63, 47, 48; 49. platni + kerámiaalapozás; 60, 61: csak platni; 65: kettős kemence

tűzhely + műhelygödör: 64.

A kivétel nélkül földbe ásott objektumok között tárolásra alkalmas gödörtípusok és tüzelésre alkalmas kemencék/tűzhelyek jelennek meg. A feltárt településrészlet objektumsűrűsége nagy (9. kép). A lelőhely eredeti kiterjedését megbecsülni nem lehetséges, de kétségtelen, hogy a mélyebb, sík terület felé, a feltárási résztől északkeleti irányba terjedt a terepbejárási adatok alapján.

Elképzelhető, hogy a magasabban fekvő teraszos Csikólegelő egyfajta természetes határát szabta a lelőhelynek, mivel magán a platón nincsenek régészeti jelenségekre, leletekre utaló jelek. A plató egyébként is abban a tengerszint feletti magasságban fekszik, amelyen késő rézkori települések nagyon ritkán létesülnek. Magyarország területén nincsenek magaslati, erődített, többretegű/tell jellegű késő rézkori települések. A magaslati település is kevés, leginkább az északkelet-magyarországi régióból, ezek közül hiteles pl. Ózd-Kőalj-tető, vagy Salgótarján-Baglyas-kő, a maguk 260 méter körüli tszf. magasságával.⁴

Az emberi és állati maradványok a 18, 46, 51. gödrökben viszonylag egymás közelében helyezkedtek el: a hasonló áldozati gödrök halmazából képződő szertartási terület/körzet ehhez hasonló (spontán vagy szándékos) kialakulását Balatonőszöd-Temetői-dűlőben is megfigyeltük.⁵

Mindhárom objektumban voltak leletek, tehát az objektumok nem tekinthetők szabályos temetkezésnek/sírnak, csak településen belüli áldozatoknak. A biztosan klasszikus badeni 18. keves, a 46. objektum bőséges és tipikus leletanyagot őrzött, utóbbiban kétosztatú tál (szertartási edény) töredéke is volt. Az 51. objektum az átmeneti Boleráz–Baden leleteivel akár egy mészáros vagy konyhagödör is lehet.

A gödrök között a 27. méhkas alakú gödörbe elhelyezett *in situ* tárolóedények (nagy méretű amforák) érdemelnek még figyelmet (19–20. T). Hasonló, az edény formáját követő gödörbe süllyesztett edényben való tartósított élelem tárolására példát Balatonőszöd-Temetői-dűlőben is megfigyeltünk.⁶

A tüzelésre alkalmas helyek kialakítása a szakrális területhez hasonlóan egymás közelében történt: a 6. gödör vagy gödörkomplexum körüli kemencebokor, és a 38-60-61-62-63-64-65. önálló kemencék egy csoportot alkotnak. Az előbbi objektumcsoportnál a tüzelőhelyek szuperpozícióban vannak a 6. gödörrel: vágják azt, tehát későbbiek a bolerázi gödörnél. Erre utal klasszikus badeni leletekkel leírható anyaguk is.

Az objektumok kronológiai megoszlását nézve többségében a klasszikus Baden-időszakkal jellemezhető leletek kerültek elő a legtöbb esetben. Kivételt képez a bolerázi leletekkel leírható objektum: a 6. (a körülötte kialakított, valószínűleg későbbi, klasszikus badeni kemencékkel: a 48. és 49. bizonyosan, két másik szám nélküli objektum kétséges); a 44. gödör; a 62. kemence, és a 21. gödör, ez utóbbi három egymás közelében fekszik. Átmeneti (Boleráz–Baden) jellegű leletekkel két objektum írható le: a 29. és az 51.

Biztosra vehető, hogy a településrészlet tehát a Baden-komplexum korai, Boleráz-időszakában kezdődött, és a klasszikus Baden-fázisokban végződött, a két időszak közötti átmeneti fázis leleteit is megtaláljuk (9. kép). A bolerázi objektumok a klasszikus badeniek közé keveredve nem alkotnak elkülönülő részt, ez a települési modell a Balaton déli partja mentén több lelőhelyen előfordult.⁷

⁴ Vö. HORVÁTH 2018, 9, 39, 64; HORVÁTH – SZILASI 2020; HORVÁTH 2022, 54.

⁵ HORVÁTH 2014, Section 3.2.

⁶ HORVÁTH 2014, 82, Fig. 50, 427.

⁷ Balatonlelle, Balatonboglár, Balatonkeresztúr: HORVÁTH 2022, 58.

A LELETANYAG ÉRTÉKELÉSE

A beásott jelenségek változatos mennyiségű leletanyagot őriztek. A kevesebb számú bolerázi objektumból kevesebb edénytípus írható le. A Boleráz objektumok jellegzetes leleteinek elkülönítése a klasszikus Badentől a karcsú testű kiskorsók – néha *ansa lunata*-ban végződő füllel (2. T/1), a többszörös bebökődéssorral díszített tálak, fazekak, a többszörös tagolt plasztikus bordával díszített kihajló peremű fazekak (6. T/3, 12. T/1, 14. T/9, 18. T/13), a halszállkaminta, zegzugminta, belső kannelúrázás alkalmazása alapján történt.

Az előkerült agyagból égetett kerámialeletek viszonylag jó megtartásúak, köztük több ép vagy kiegészíthető típussal, és többségében a klasszikus Baden-időszakra jellemzően, amelyek a következők:⁸

– a szertartási edényeket a 29. gödörből egyetlen áttört talpú, bekarcolt fenyőágmotívummal díszített, vörös színűre égetett kehely alsó töredéke képviseli,⁹ egy másik bizonytalan töredék az 5. badeni gödörből kehely alsó része vagy kanál is lehet (1. T/7);

– a szertartási edények másik típusát, a kétosztatú tálakat meglehetősen kevés lelet reprezentálja (28, 35, 46, 48. objektumokból egy-egy töredék), ezek közül a 48. kemence (11. T/1) lelete egy majdnem teljesen kiegészíthető, viszonylag egyszerű díszítésű (vállán bebökődéssorral, és rövid szalagfüllel) és kisebb méretű, behúzott peremű, gömbszelet alakú edényt jelenít meg, a tálak pereme fölé emelkedő díszgombokat az 52. kemence-műhelygödör (13. T/10) és a 15. gödör (18. T/4) kicsi, díszítetlen, alig a perem fölé emelkedő töredékei mutatják, amelyek a klasszikus badeni korai fázisra (IIb) utalnak;

– bizonytalan meghatározású egy formáját és díszítését tekintve a típusba illő amfora alakú edény hastöredéke az 56. badeni gödörből, amely a dudor formája alapján kebles edényből is származhat (16. T/1): ennek ellenére a mindent kizáró bizonyíték, a két/páros dudor közötti kettős mellszalag ábrázolása nem látható, de ez a töredék formája miatt is lehet, mert éppen abban a vonalban tört el, ahol a mellszalagoknak futnia kellene;

– kisbográket az 5. badeni (1. T/8), a 6. bolerázi gödrök (3. T/6–7) és az 52. badeni kemence őrzött (14. T/14): ez utóbbi különlegessége, hogy belül piros festék nyomaival egy festéktároló edény lehetett: hasonló edényt találtunk Balatonőszöd–Temetői-dűlőben;¹⁰

– kiegészíthető formájú kiskorsókat az 5. T/3, 12 (29. Boleráz–Baden), a 12. T/2 (51. Boleráz–Baden), a 18. T/1, 2, 8 (6., 29.: Boleráz–Baden) és a 21. T/6, 7 leletek mutatnak: közös jellemzőjük a karcsú, megnyúlt forma, kivéve a 21. táblán láthatókat, amelyek nyomott gömbszelet alakú, függőlegesen kannelúrázott hassal rendelkeznek, amely a klasszikus Badenre jellemző (56. Baden gödör, 65. Baden kemence), a lelőhelyen ritkán megjelenik az omfaloszos kiképzés is (8. T/8);

– kihajló peremű, bikónikus testű tálakat kiegészíthető formában csak kisebb méretben találunk a leletek között, válltörésükön különböző típusú fülekkel vagy fület imitáló fogóbütyökkel (5. T/10: 29. Boleráz–Baden gödörkomplexum; 9. T/5: 46. Baden gödör emberáldozattal; 21. T/3: 29.; 21. T/5: 53. badeni gödör): ezek mindegyikére jellemző a válltörésen futó bebökődéssor, míg a csonkakúpos has általában díszítetlen, vagy sraffozott háromszögekkel, illetve farkasfogalakban futó háromszögekkel díszített; ellenben a töredékek között vannak a nyakon belül farkasfogalakban kannelúrázott (10. T/4, 6: 51. badeni gödör), a válltörésen kettős bebökődéssorral díszített (7. T/6: 34. badeni gödör, 13. T/6: 52. badeni kemence), a hasán bekarcolt halszállkamintás (1. T/13: 6. bolerázi gödör, 13. T/2: 51. Boleráz–Baden gödör), bekarcolt vékony vonalkötegekkel farkasfogalakban futó háromszögekkel (3. T/17: 6. bolerázi gödör), rácsmintás (6. T/11: 34. badeni gödör);

⁸ A tipokronológiai meghatározás alapja: NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1981; HORVÁTH 2014, Section 3.3.14.

⁹ Hasonló lehetett, de bekarcolt díszítés nélkül a Budakalász-Luppacsárda 173. sírjában feltárt edényhez: BONDÁR – RACZKY 2009, Fig. 29.

¹⁰ HORVÁTH 2014, 426.

– a behúzott peremű, félgömbös vagy csonkakúpos testű tálak szintén kis (3. T/9, 5. T/4, 6, 8, 6. T/2, 13. T/7, 8, 9) és nagy méretben, valamint házikerámia (4. T/2, 6, 7. T/7, 8. T/1, 2, 16. T/2) és finomkerámia (4. T/1, 6. T/12, 7. T/4) kivitelben is készültek, füllel vagy fogóbütyökkel;

– amforákat csak töredékekben látunk viszont, a legépebb darab a 34. badeni gödörkomplexumból került elő (21. T/2), a további töredékek ehhez hasonló finomkerámiák nyomott gömbszelet alakú, kannelúrozott hassal, amelynek felső részén két rövid szalagfül ül;

– az amfora alakú edények kivitelezése lehet finom (1. T/12, 2. T/6, 9. T/2, 8, 11. T/2, 12. T/4) és házikerámia is, kihajló peremük néha hullámosra kialakított (6. T/5, 9), és készülnek kisebb (10. T/2, 14. T/13, 16. T/1, 3), illetve nagy méretben is: a két kiegészített edény a 27. badeni gödörből hasonló típust formáz a magas, csonkakúpos nyakkal, amely alul vízszintes árkolásokkal díszített, a felső gömbszelet alakú, bekarcolt rácsmintával díszített, és az alsó, csonkakúpos, durvított hasi résszel (19–20. T);

– a kihajló peremű, S profilú fazekak számos töredéke közül a kiegészített kis méretű 52. badeni kemence-műhelygödör-komplexumból előkerült edény (21. T/1) és a nagy méretű felső töredék a 29. Boleráz–Baden gödörkomplexumban talált töredék (21. T/4) emelendő ki.

– Kostoláci jellegű töredékes edénydarabok nagy valószínűséggel tálakhoz tartoznak: 2. badeni gödör (1. T/5), 52. kemence-műhelygödör (14. T/4, 15. T/3).

Különleges tárgytipusok egy emberi (?) láb plasztika (2. badeni gödörben, 1. T/9, edénynek vagy bútornak, más tárgynak a része?), és egy nagyobb méretű kanál töredéke (6. bolerázi gödör, 3. T/16). Előbbi párhuzamát Balatonöszöd-Temetői-dűlőről ismerjük.¹¹

A lelőhelyre jellemző, kivételes vagy ritkán előforduló lelettípusok, ezért figyelemreméltó észrevételek:

– a leletanyagból teljesen hiányoznak a klasszikus Badenre jellemző és gyakori merice-típusok;

– a leggyakoribb edénytípus a félgömbös tál/tálfazék;

– az amfora alakú edények egy jellegzetes díszítésmódja a lelőhelyen felbukkanó plasztikus, nagy méretű, lapos bütyök (ld. 15. T/4, 18. T/12);

– a perem fölé magasodó plasztikus dísz nemcsak a kétosztatú tálakon, hanem más edénytípusokon is megjelenik (6. T/3, 14. T/6, 18. T/4).

Mindezekről függetlenül a leletanyag általános értékelése után sem lehet regionális csoportjelzőket azonosítani a kerámatöredékeken/kerámatöredékekben.

Kerámia-készítéstechnikai megfigyelések

A lelőhelyen a kerámiakészítéshez használt soványítóanyag a késő rézkori településekre jellemzően a kerámiazúzalék. Egy amfora nyakán kívül kátrányozás nyomai figyelhetők meg (52. objektum: 17. T/5). Az amfora alakú edények töredékein ezen a lelőhelyen is előfordul, hogy a belső felületük extrém módon pikkelyesre kopott a benne tárolt anyagtól (8. T/6). A szalagfülek alsó részét csapolással rögzítik az edénytesthez (6. T/8). Egy durvított oldaltöredéken a durvítás alatt beirdalt tapadófelületet képeztek ki, amely segítette a külön réteg hozzádolgozását és tartósabb rögzülését (6. objektum: 4. T/8).

Egyéb lelettípusok

Az előkerült leletanyag mennyiségéhez képest elképesztően kevés csont- és agancseszköz került elő (6. objektumban egy megmunkált agancsvég: 17. T/6; 52. objektumban egy csiszolt csonthegy: 18. T/11); és a kőeszközök is nagyon ritkák. Pattintott radiolaritból készült eszköz volt a 2. objektumban (1. T/14), és egy radiolarit nyersanyagdarab a 8. objektumban (1. T/15). Az élelemkészítéshez szükséges, őrlésre használt eszközök voltak az 5. (őrlőkőtöredék), 7. (őrlőfelszerelés alsó és felső

¹¹ HORVÁTH 2009, 5–7, Abb. 2.2–3.

töredékes része: 18. T/3, 2. T/9), 28. (örlőkötőredék), 46. (3 db marokkötőredék: 17. T/7, 8, 9), 49. (örlőkötőredék) objektumokban. Egy durvított, jellegtelen oldaltöredéken javító céllal készült átfúrást figyelhetünk meg (6. objektum: 4. T/5).

ARCHAEOZOOLÓGIAI MEGFIGYELÉSEK ÉS ÉRTÉKELÉS

A lelőhely fajban szegény, nyolc állatfaj maradványai kerültek elő. Egy kagyló, a folyami festőkagyló egyetlen bal teknője. A vadon élő fajokat a gímszarvas és a vidra képviseli. A háziasított fajok a szarvasmarha, juh vagy kecske, a sertés és a kutya.

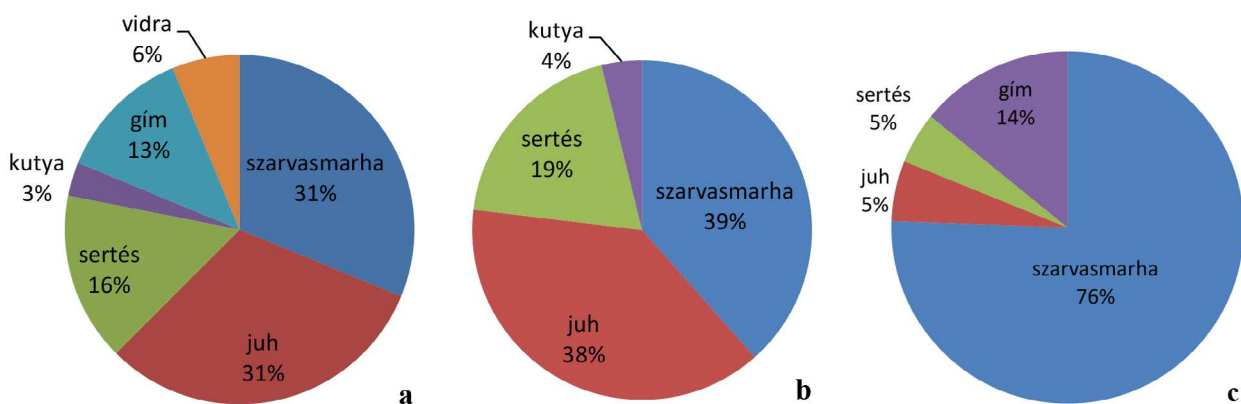
Fajlista

- Bivalvia
 - Unio pictorum
- Mammalia
 - Cervus elaphus
 - Lutra lutra
 - Bos taurus
 - Ovis aries aries
 - Capra hircus
 - Sus scrofa dom.
 - Canis lupus familiaris

A teleprészlet feltárásakor tíz objektumból került elő állati maradvány. A háromszáz csontmaradványból 230 db (76,67%) volt alkalmas a meghatározásra. A meghatározható töredék aránya jó, azonban az előkerült töredék mennyisége kevés. A feltárt közösség gazdálkodására, életére biztos következtetés nem vonható le belőle.

Egy-egy gödörben nagyon kevés az állati maradvány. A 29. számú gödörkomplexum (26. T) kivételével valószínűleg nem konyhai hulladék tároló gödrök kerültek feltárásra. A 29. gödörkomplexumból került elő a legtöbb, 119 db csonttöredék, az összes töredék 39,67%-a. Ezek zömében közepes és kis hústértékű testrészeket képviselnek. Az 51. gödör 77 töredéket, az összes maradvány 25,67%-át, egy teljes, fiatal adult juh csontvázát őrizte egy szarvasmarha kar- és combcsonttöredék, valamint egy vidra calcaneus töredék mellett. A gödör tafocönózisa áldozati gödörre utal (32, 36. T).

Az összes meghatározott csontlelet alapján számított legkisebb egyedszám 32 db, ebből 26 db a háziállat (81,25%), 6 db a vadon élő állat (18,75%) (10a. kép).

10a. kép. Tamási-Csikólegelő, gerinces maradványok fajok szerinti megoszlása

10b. kép. Tamási-Csikólegelő, háziállatok százalékos megoszlása fajok szerint

10c. kép. Tamási-Csikólegelő, az elfogyasztott húsmennyiség százalékos megoszlása fajok szerint

A leletekben a szarvasmarha (38,46%), a juh (38,46%), a sertés (19,23%), a kutya (3,85%) tartása, tenyésztése tetten érhető (10b. kép). Számosállategységben megadva a szarvasmarha 8 (75,64%), a juh 0,59 (5,57%), a sertés 0,5 (4,72%), a gímszarvas 1,5 (14,16%) figyelhető meg. A legfőbb állati fehérjeforrásuk a szarvasmarha lehetett, ezt a vadászott gímszarvas követi. A leletek alapján jóval kisebb lehetett a juh és a sertés fogyasztása (10c. kép).

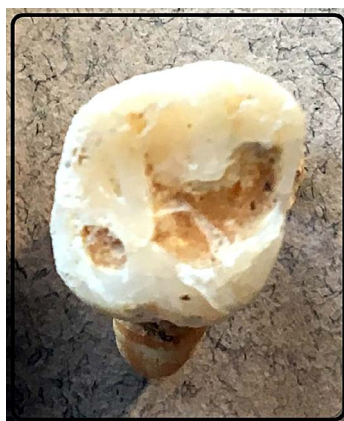
A hosszú életciklusú, egyet ellő szarvasmarha maradványai között az adult egyedek dominálnak 70,0%, 30,0% a fiatalok aránya, a rövidebb életciklusú kiskérődzők esetében 50,0% az adult, a fiatal egyedek 40,0%-kal részesednek. A multipara sertés csak szubadult és növendék egyeddel reprezentált. A fajok táplálékfehérje-forrásban meglévő aránya, valamint a fajokon belüli életkormegoszlás az állati eredetű fehérje takarékos fogyasztását mutatja (1. táblázat).

A gímszarvas vadászat a mindennapi élet része lehetett. A prémvadászat gyakorlatát mutatja a két objektumból is előkerült vidra maradvány.

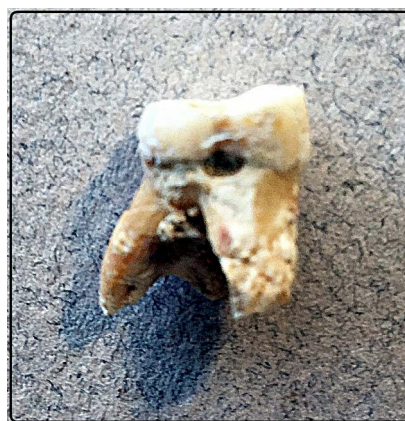
Emberi maradványok

Két gödörből emberi maradvány került elő. A 2. gödörből egy bal M²-s nagyőrlő (11. kép). A rágófelszínéről a zománc nagy területen lekopott, a dentin szabaddá vált, erős rágást igénylő ételt fogyasztatható. A zománc felületén lévő karcnyomok az ételben lévő kemény mikroszemcsékre utalnak, valószínűleg az őrlőkő kvarc- és kalcium-szilikát szemcséi. Vestibulárisan a fognyakon caries profunda alakult ki. A szűk korona és a nyak határán jött létre, alávéta a zománcot és mélyen behatolt a dentinbe. A terület világos-sárga színű, védekező reakció nélküli gyors lefolyásra utal. A caries multifaktoriális betegség. Az okok között előkelő helyet foglal el a táplálék összetétele. Ebben az esetben civilizációs betegségről nyilván még nem beszélhetünk. Az állati fehérje és zsiradék, valamint a növényi táplálék aránya azonban hatással lehetett az általános egészségi állapoton túl a fogak egészségére is. A nagyobb arányú állati eredetű táplálék többek között a magas D-vitamin-tartalom miatt a fogszű kialakulásának esélyét csökkenti.¹²

A szűk korona és a nyak határán jött létre, alávéta a zománcot és mélyen behatolt a dentinbe. A terület világos-sárga színű, védekező reakció nélküli gyors lefolyásra utal. A caries multifaktoriális betegség. Az okok között előkelő helyet foglal el a táplálék összetétele. Ebben az esetben civilizációs betegségről nyilván még nem beszélhetünk. Az állati fehérje és zsiradék, valamint a növényi táplálék aránya azonban hatással lehetett az általános egészségi állapoton túl a fogak egészségére is. A nagyobb arányú állati eredetű táplálék többek között a magas D-vitamin-tartalom miatt a fogszű kialakulásának esélyét csökkenti.¹²

11a. kép. Tamási-Csikólegelő, H. sapiens M² rágófelszín

11b. kép. Tamási-Csikólegelő, H. sapiens M² caries

A szűk korona és a nyak határán jött létre, alávéta a zománcot és mélyen behatolt a dentinbe. A terület világos-sárga színű, védekező reakció nélküli gyors lefolyásra utal. A caries multifaktoriális betegség. Az okok között előkelő helyet foglal el a táplálék összetétele. Ebben az esetben civilizációs betegségről nyilván még nem beszélhetünk. Az állati fehérje és zsiradék, valamint a növényi táplálék aránya azonban hatással lehetett az általános egészségi állapoton túl a fogak egészségére is. A nagyobb arányú állati eredetű táplálék többek között a magas D-vitamin-tartalom miatt a fogszű kialakulásának esélyét csökkenti.¹²

A 6. gödörből egy gyerek IV. és V. kézközépcsontja került elő. A disztális ízületi vég a diafizissel még nem csontosodott össze.

Szerszámok

A 29. gödörből két szépen kidolgozott csontszerszám került elő. Egy szarvasmarha bordacsontból készült csiszolt élű simító, I. osztályú eszköz, gondosan kiválasztott alapanyagból készült (12. kép). A bordacsont felületén az élhez közel sűrű, finom, hosszanti és haránt karcolás, használati nyom van. Valószínűleg más, vékony hegyű eszközt hegyeztek, élesítettek rajta (tű?). Bőrmegmunkáló szerszám lehetett? A másik eszköz egy szarvasmarha hosszú csövescsont szilánkján készített keskenyebb, lekerekített hegyű csiszolt véső, II. osztályú eszköz, konyhai hulladékot használt a készítője. Kisebb átalakításokat végzett rajta. (13. kép). Anyagában egy mikrorepedés vörösesbarnán elszí-

¹² HANCOCH – SCHAFIELD – ZINN 2022.

12a. kép. Tamási-Csikólegelő, agancshegy, gímszarvas

12b. kép. Tamási-Csikólegelő, bordasímitó szarvasmarhabordán

12c. kép. Tamási-Csikólegelő, bordasímitó szarvasmarhabordán

13a. kép. Tamási-Csikólegelő, bordasímitó szarvasmarhabordán

13b. kép. Tamási-Csikólegelő, szarvasmarha hosszú csövescsont szilánkján készített véső

13c. kép. Tamási-Csikólegelő, szarvasmarha hosszú csövescsont szilánkján készített véső

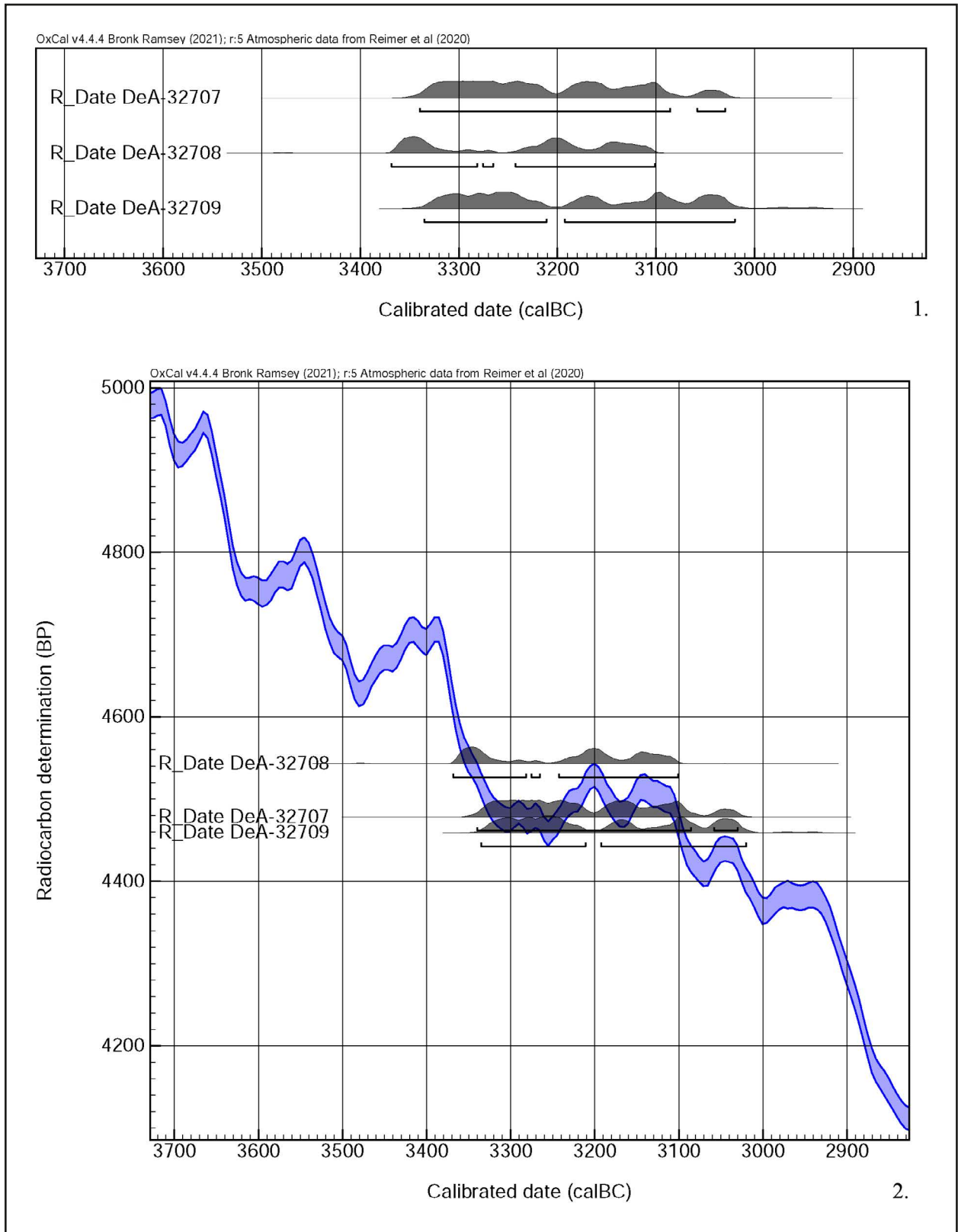
neződött, valószínűleg vörös agyagtól vagy okkertől. Mindkét szerszám a használat során fényesre kopott, puha, finomszerkezetű anyagot munkálhattak velük. Felületromlás rajtuk nem látható, a használatuk felhagyása után hamarosan betemetődtek.

Agancseszköz, gímszarvas agancs ágon készült, leltári száma: 2008.12.6.842. Leválasztása az agancsról forgácsolással történt. Inaktív végén ütögetéstől származó horpadások látszanak. Aktív végén kagyló alakú szilánkolódás van. Valószínűleg pontütő lehetett, kőeszköz retusálására használhatták. Hossza 170 mm, átmérője az inaktív végén 27 mm. Az eszközön száradásból eredő hosszanti repedés fut végig.¹³

Összegzés

A kis mennyiségű csontanyag átfogó következtetések levonására nem alkalmas. Állattartásukban a szarvasmarha és a juh tenyésztése dominált, közel egyenlő egyedszám lehetett. A sertéstartás kisebb léptékű volt. A háziásított fajok dominancia-megoszlása a gazdálkodási terület átlagos víz-háztartását feltételezi. Ez a szántóföldi növényi kultúráknak kedvezett. A vadászható fajok közül a

¹³ CHOYKE 2010.

14. kép. Radiokarbon dátumok a lelőhelyről. 1. Plot on date; 2. Plot on curve

gímszarvas mint húsforrás jelentős, közvetlenül a marhahús fogyasztását követi. Emellett prém vadászattal is foglalkoztak, amit a vidramaradványok tanúsítanak. Távolabbi környezetükben erdős, vizes élőhelyek voltak. Étkezésükben a főszerepet a növényi táplálék kaphatta, amit állati eredetűvel egészítettek ki.

Abszolút kronológia

Három objektumból mértünk ^{14}C dátumot, állatcsontokból (2, 29, 34. objektumok). Mindhárom mérés dátuma 3350 BC-nél fiatalabb, a klasszikus badeni időszakba illő intervallumot jelez, amely nem lépi át a 3000 BC-t (2. táblázat). Relatív kronológiában ez a Nemejcová-Pavúková-féle idősebb klasszikus badeni IIB fázisnak felel meg, amelyet – ezzel összhangban – a klasszikus badeni kerámiatöredékek tipológiai besorolása is mutat (14. kép).

A mérési adatnak a 29. gödör viszonylag fiatal dátuma sem mond ellent, mivel az objektum leletanyaga átmeneti jellegű (Boleráz–Baden, a Nemejcová-Pavúková-féle IIa átmeneti fázis): a Boleráz és a klasszikus Baden 3350 BC körüli váltásának időtartományba esik.¹⁴ A korai Boleráz-időszakot nem sikerült radiokarbon-mérésekkel datálni.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az egykori községi csikólegelő területén nyitott újabb bánya megelőző feltárása során 2007-ben késő rézkori település domboldalra felkúszó részletét tártuk fel. A megfigyelt, sűrűn elhelyezkedő 65 objektum között főként tárolásra szolgáló gödörtípusok és tüzelésre alkalmas kemencék/tűzhelyek voltak. Ezekből a jelentős mennyiségű kerámialelet mellett meglepően kevés csont- és agancszerszög került elő, s a kőeszközök aránya is elenyészőnek mondható.

A 18, 46, 51. egymás közelében lévő gödrökben emberi- és állati maradványok kerültek elő. Mindhárom objektumban voltak leletek, ami arra mutat, hogy ezek a beásások nem tekinthetők szabályos temetkezésnek/sírnak, csak településen belüli áldozatoknak. A biztosan klasszikus badeni 18. kevés, a 46. objektum bőséges és tipikus leletanyagot őrzött, utóbbiban kétosztatú tál (szertartási edény) töredéke is volt. Áldozati gödrök halmazából képződő szertartási területnek/körzetnek a csikólegelőihez hasonló (spontán vagy szándékos) kialakulását Balatonöszöd-Temetői-dűlőben is megfigyeltük. A tüzelésre alkalmas helyek kialakítása a szakrális területhez hasonlóan egymás közelében történt: a 6. gödör vagy gödörkomplexum körüli kemencebokor, és a 38-60-61-62-63-64-65. önálló kemencék egy csoportot alkotnak.

Az ásatás során többségében a klasszikus Baden-időszakkal jellemezhető leletek kerültek elő. Kivételt képez a bolerázi leletekkel leírható 6, 21, 44, 62. objektum, amelyek közül az utóbbi három egymás közelében volt. Átmeneti (Boleráz–Baden) jellegű leleteket a 29, 51. gödörkomplexum tartalmazott. A három objektumból vett állatcsontminta alapján (2, 29, 34) mért ^{14}C dátum mindegyik esetben 3350 cal BC-nél fiatalabb, a klasszikus badeni időszakba illő intervallumot jelez, amely nem lépi át a 3000 cal BC-t. A mérési adatnak a 29. gödör viszonylag fiatal dátuma sem mond ellent, mivel az objektum leletanyaga átmeneti jellegű (Boleráz–Baden, a Nemejcová-Pavúková féle IIa átmeneti fázis): a Boleráz és a klasszikus Baden 3350 cal BC körüli váltásának időtartományába esik. A korai Boleráz-időszakot nem sikerült radiokarbon mérésekkel keltezni. A leletek értékelése és a radiokarbon vizsgálatok eredményei egyaránt arra mutatnak, hogy a Tamási-Csikólegelőn feltárt késő rézkori településrészleten az élet a Baden-komplexum korai, Boleráz-időszakában kezdődött, és a klasszikus Baden-fázisokban végződött, így ott a két időszak közötti átmeneti fázis leleteit is megtaláljuk. A Balaton déli partja mentén több lelőhelyen megfigyelt települési modellt követve a bolerázi objektumok a klasszikus badeniek közé keveredve itt sem alkotnak elkülönülő részt.

¹⁴ HORVÁTH 2014, Section 3.3.15.

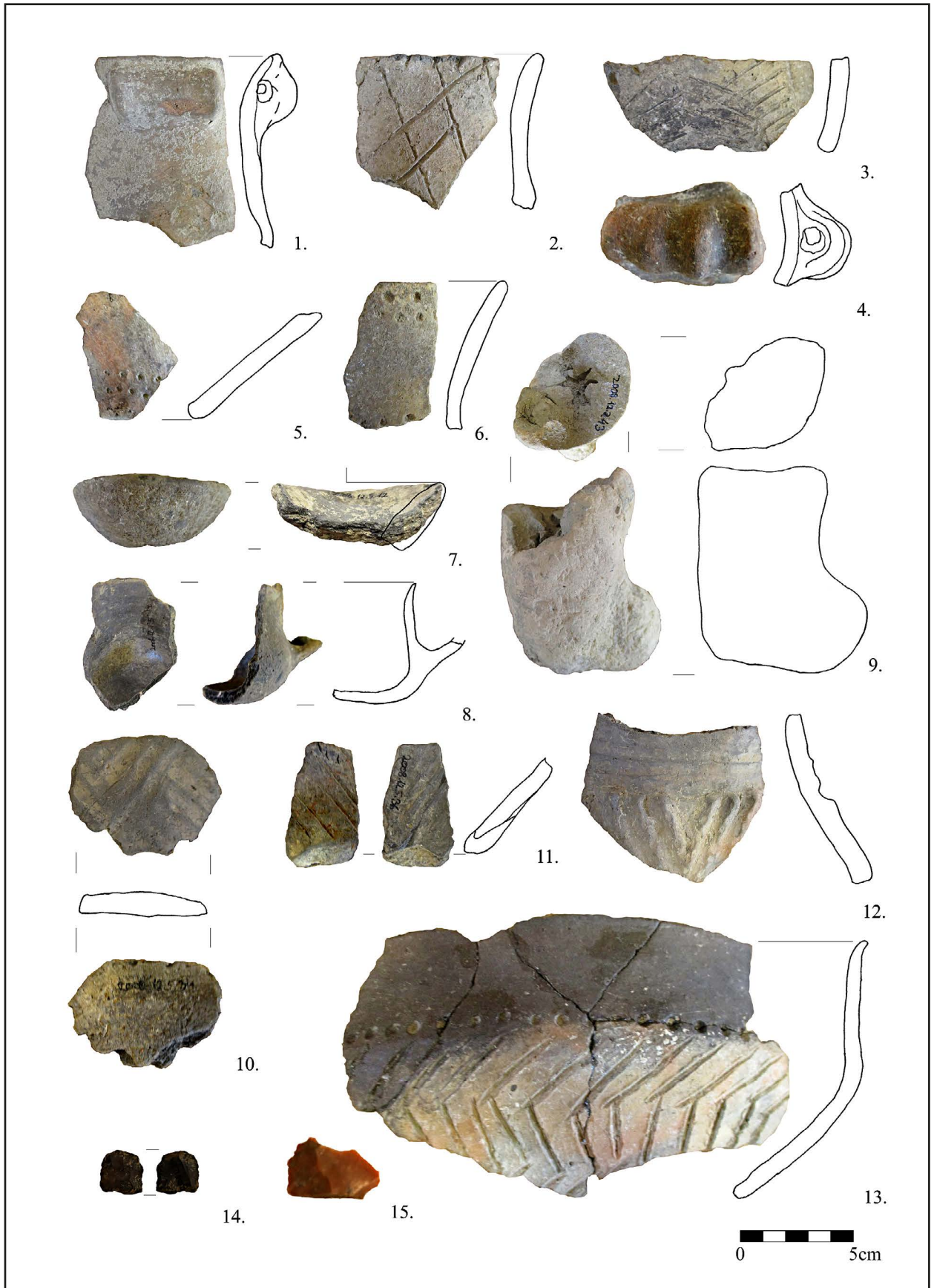
IRODALOMJEGYZÉK

- BONDÁR – RACZKY 2009 BONDÁR, Mária – RACZKY, Pál: *The Copper Age Cemetery of Budakalász*. Budapest 2009.
- CHOYKE 2010 CHOYKE, A. M.: Not the Plastic of the Past: The significance of worked osseous materials in archaeology (Nem a múlt műanyaga: a megmunkált, kemény, állati eredetű anyagok fontossága a régészetben). In: *Csont és bőr. Az állati eredetű nyersanyagok feldolgozásának története, régészete és néprajza (Bone and Leather. History, Archaeology and Ethnography of Crafts Utilizing Raw Materials from Animals)*. Szerk. Gömöri János – Körösi Andrea. Budapest 2010, 19–30. (Az anyagi kultúra a Kárpát-medencében 4.)
- DÖVÉNYI 2010 DÖVÉNYI Zoltán: *Magyarország kistájainak katasztere*. Budapest 2010.
- HANCOCH – SCHAFIELD – ZINN 2022 HANCOCH, Sarah – SCHAFIELD, Grant – ZINN, Caryn: Healthy Food, Healthy Teeth: A Formative Study to Assess Knowledge of Foods for Oral Health in Children and Adults. *Nutrients* 2022. Jul. DOI: <https://doi.org/10.3390/nu14142984>
- HORVÁTH 2009 HORVÁTH, Tünde: Manifestation des Transcendenten in der Badener Siedlung von Balatonöszöd-Temetői dűlő – Zeremoniengefässe. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 60 (2009) 3–48.
- HORVÁTH 2014 *The Prehistoric Settlement at Balatonöszöd-Temetői-dűlő. The Middle Copper Age, Late Copper Age and Early Bronze Age Occupations*. Ed. Horváth, Tünde. Budapest 2014. (Varia Archaeologica Hungarica XXIX.)
- HORVÁTH 2018 *The Marvelous Land of Ózd. The Ózd–Piliny Variant of Baden culture in North-Eastern Hungary (Ózd csodálatos földje. A Badenkultúra Ózd–Piliny variánsa Északkelet-Magyarországon)*. Ed. Horváth, Tünde. Budapest 2018. (Opitz Archaeologica 10.)
- HORVÁTH 2022 HORVÁTH, Tünde: The Baden complex in Austria and Hungary – A comparative study. *Ziridava Studia Archaeologica* 36 (2022) 41–84.
- HORVÁTH – SZILASI 2020 HORVÁTH, Tünde – SZILASI, Attila: Salgótarján-Baglyaskő. A Multi-period Prehistoric Site and Medieval Castle. *SlovArch – Supplementum* 1 (2020) 201–212. DOI: <https://doi.org/10.31577/slovArch.2020.suppl.1.16>
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1981 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, Viera: Náčrt periodizácie badenskej kultúry a jej chronologických vzťahov k juhovýchodnej Európe (An outline of the periodical system of Baden culture and its chronological relations to Southeast Europe). *SlovArch* XXIX/2 (1981) 261–296.

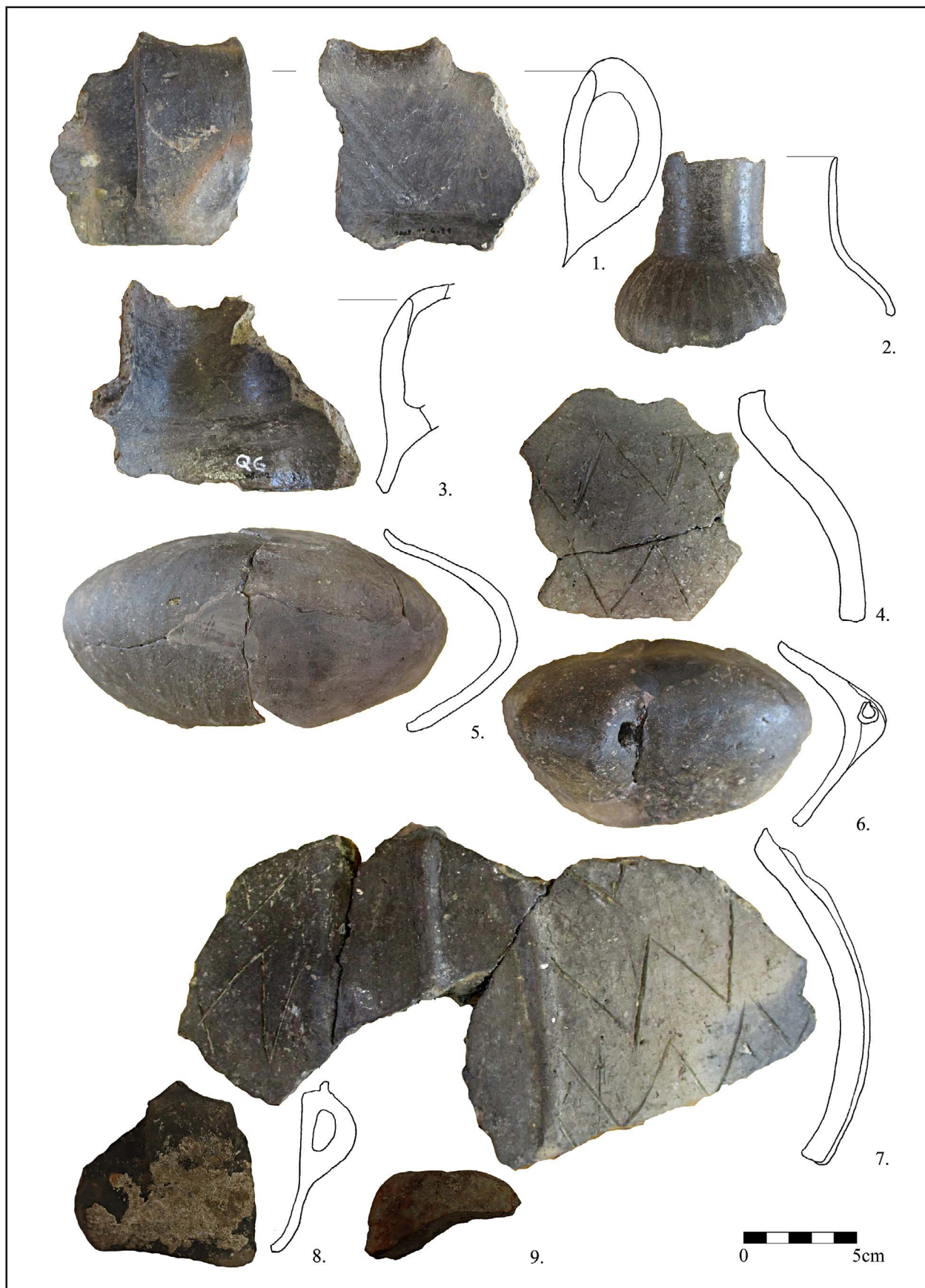
RÖVIDÍTÉSEK

SlovArch

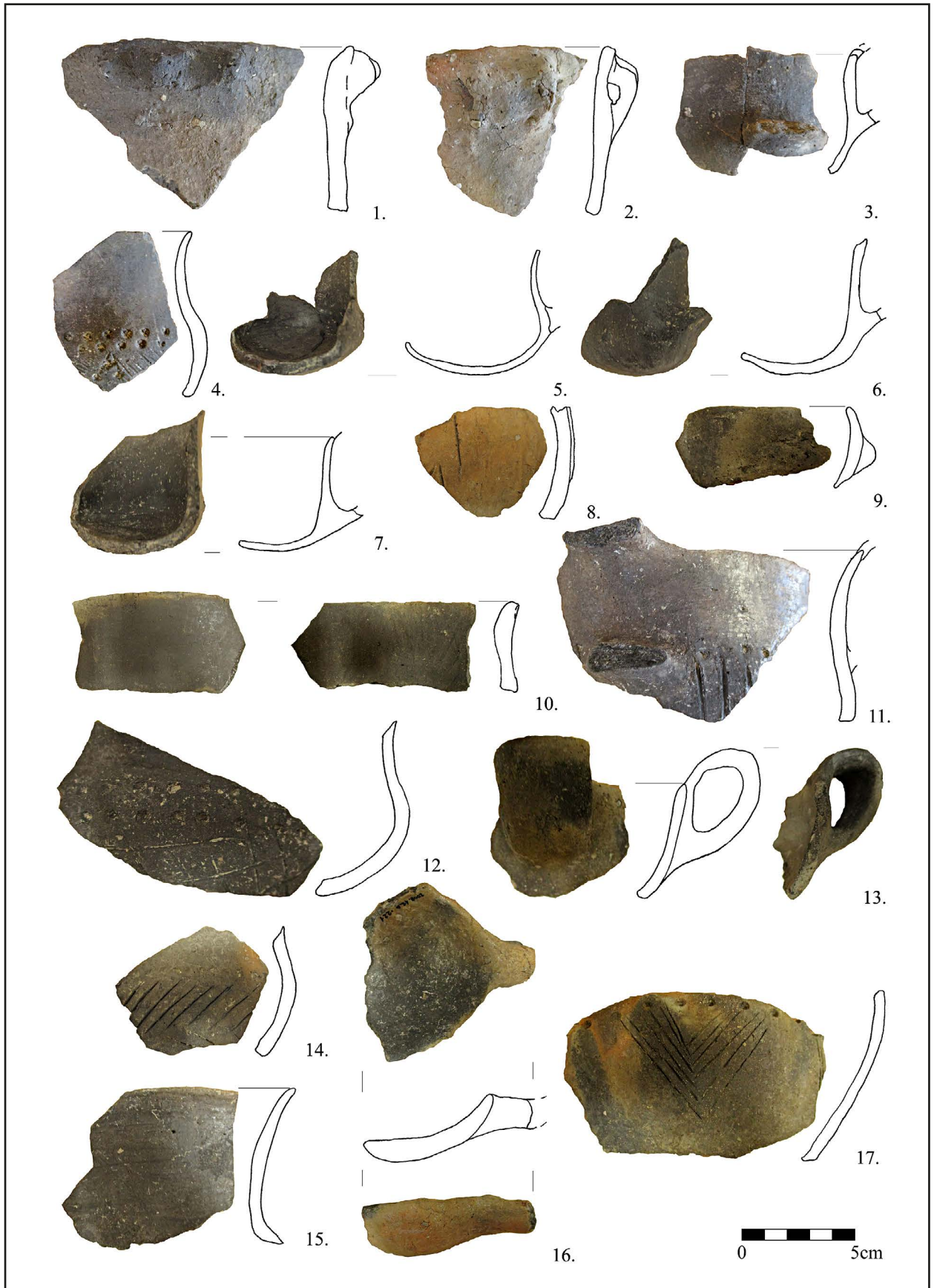
Slovenská Archeológia, Nyitra

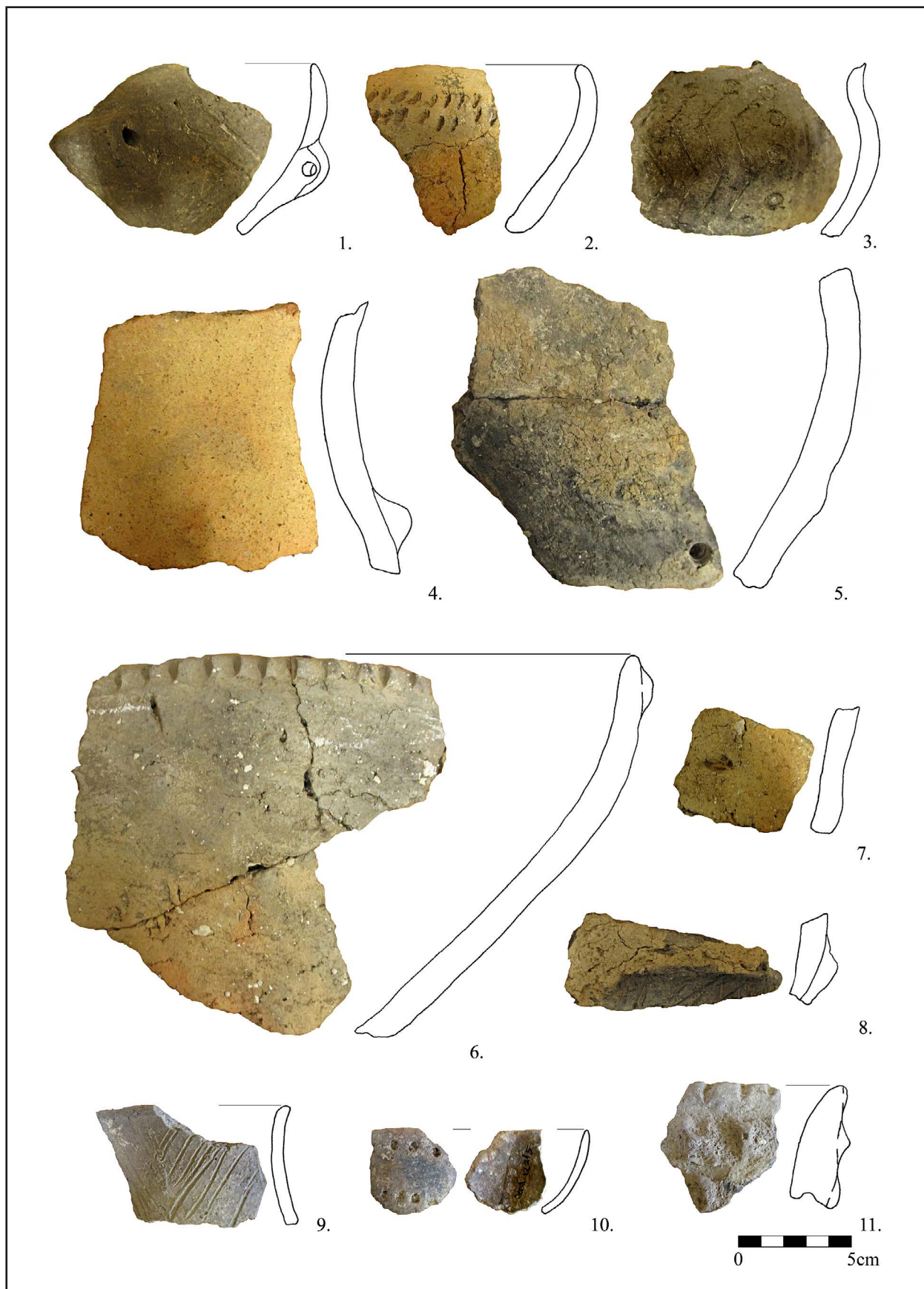
1. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek az 1–3., 5–6., 8. objektumokból

2. tábla. Tamási-Csikótelep. Leletek a 6-7. objektumokból

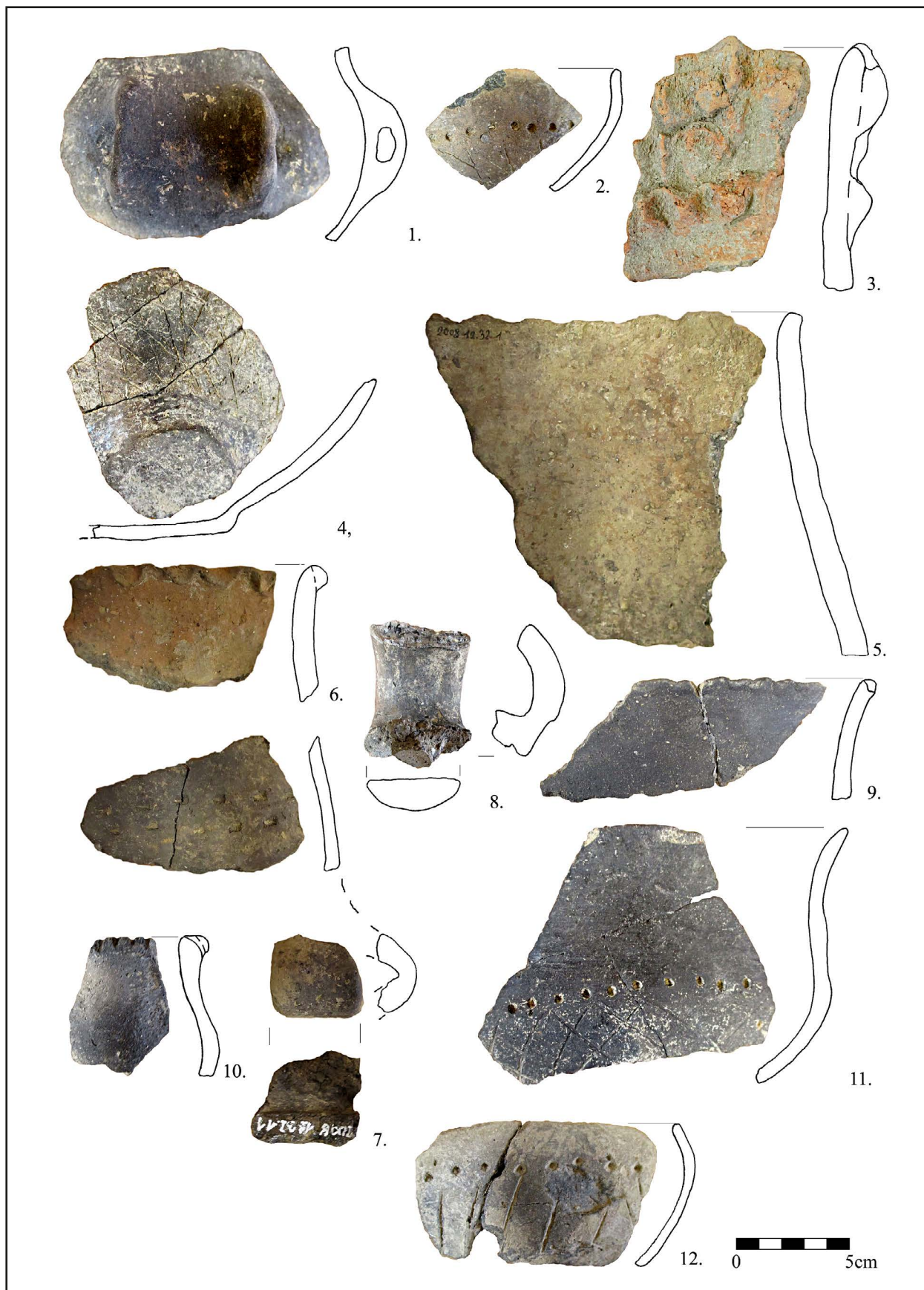
3. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 6. objektumból

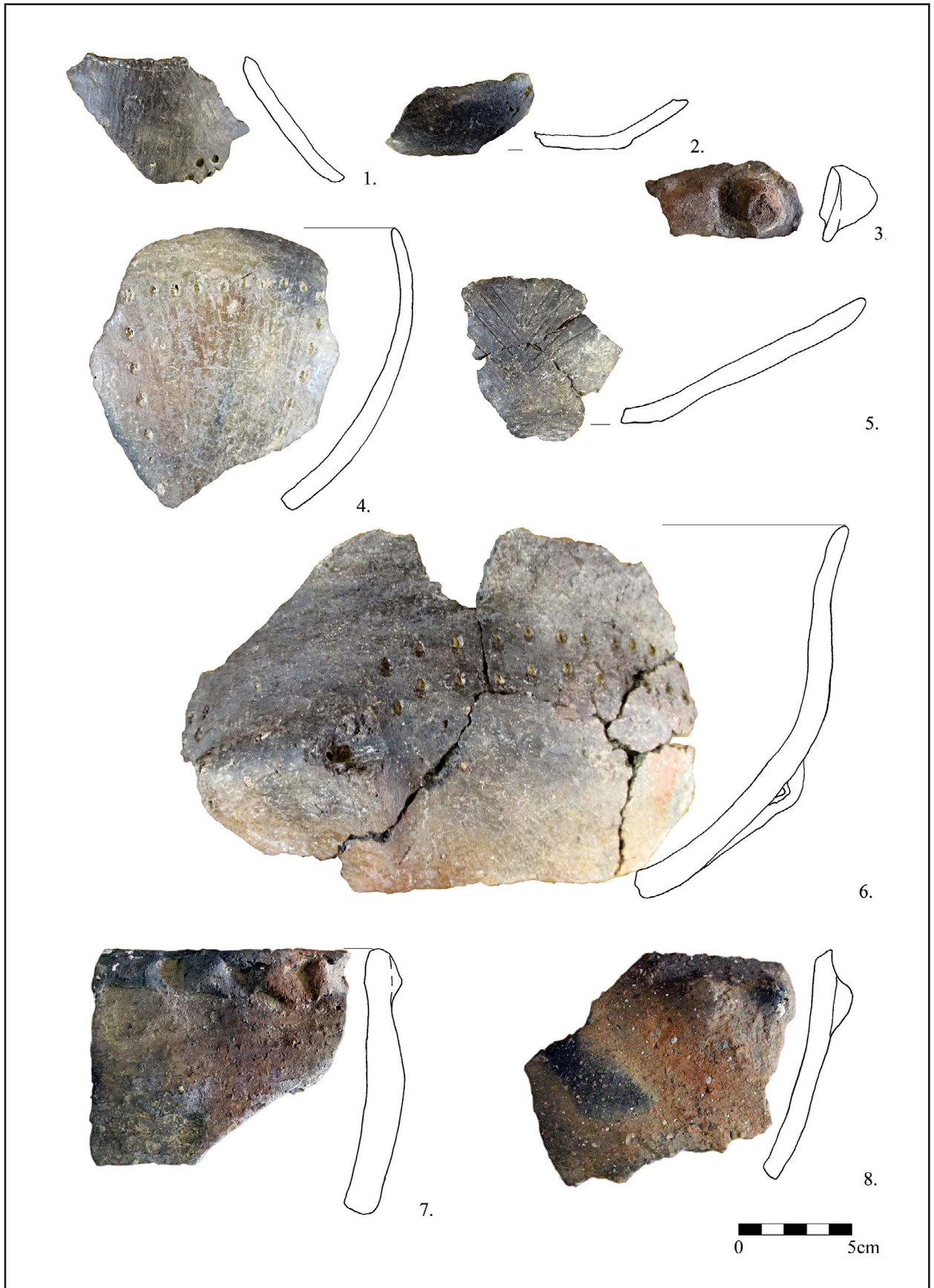
4. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 6, 21. objektumokból

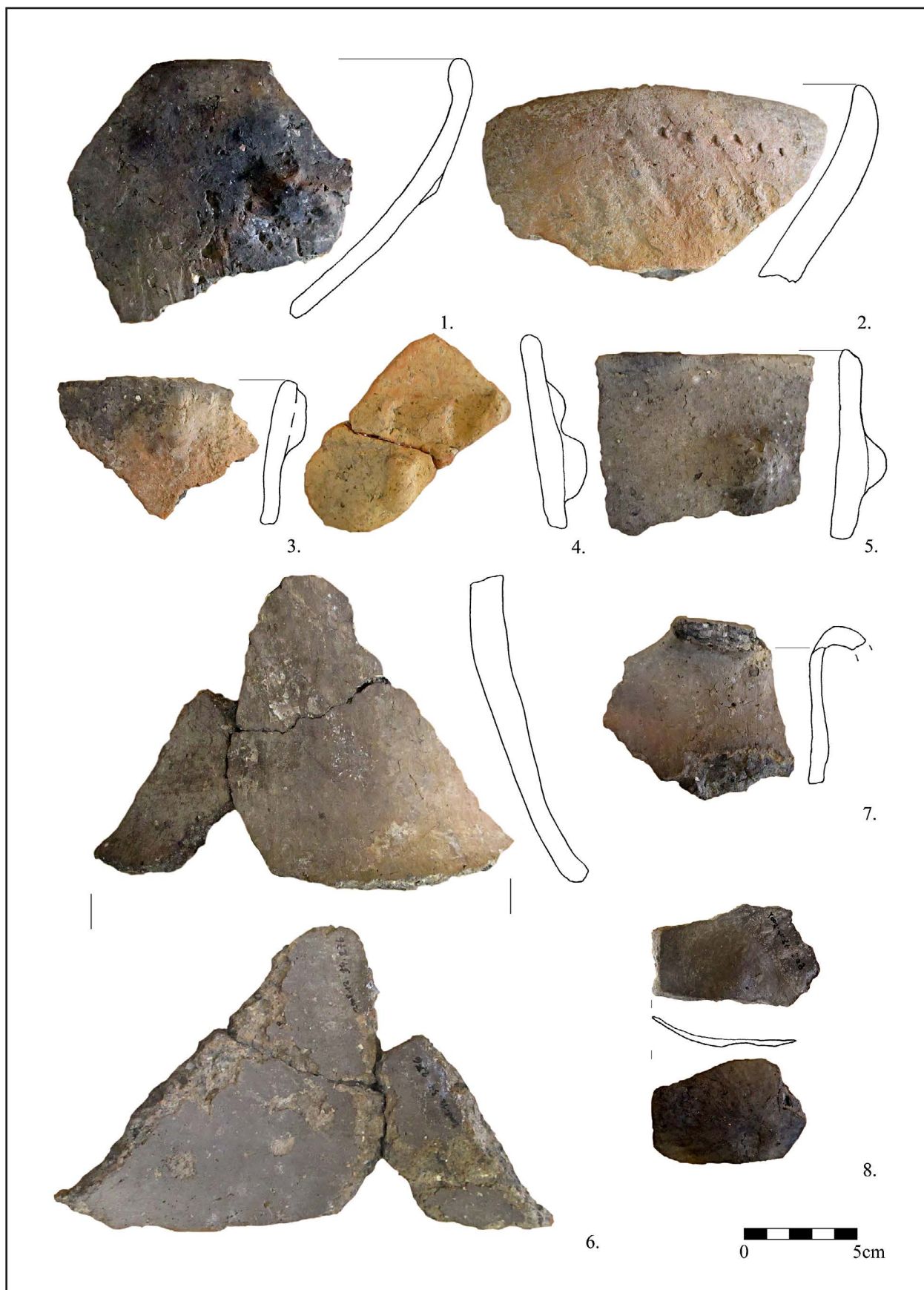
5. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 27, 29. objektumokból

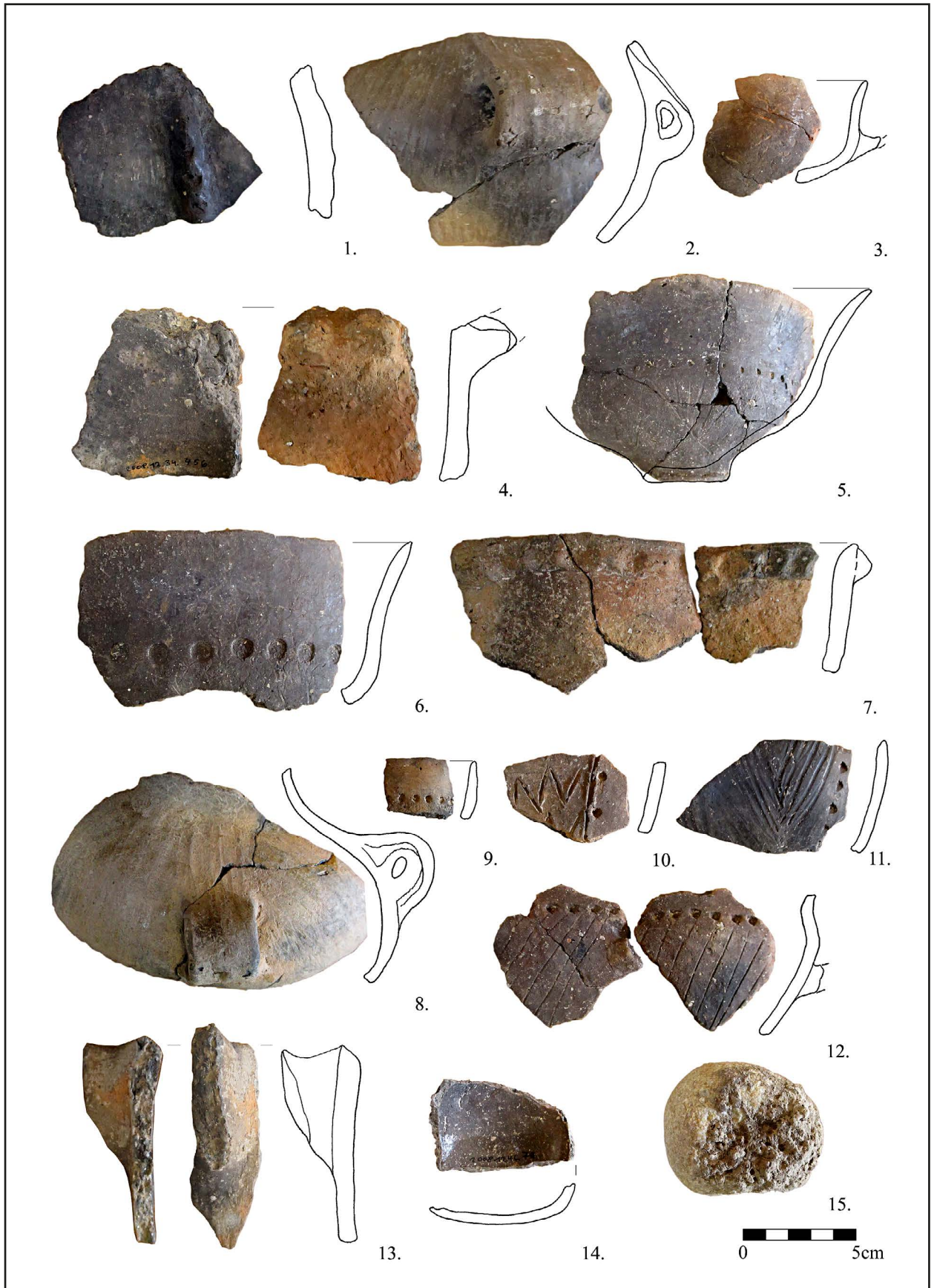
6. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 29, 32, 34. objektumokból

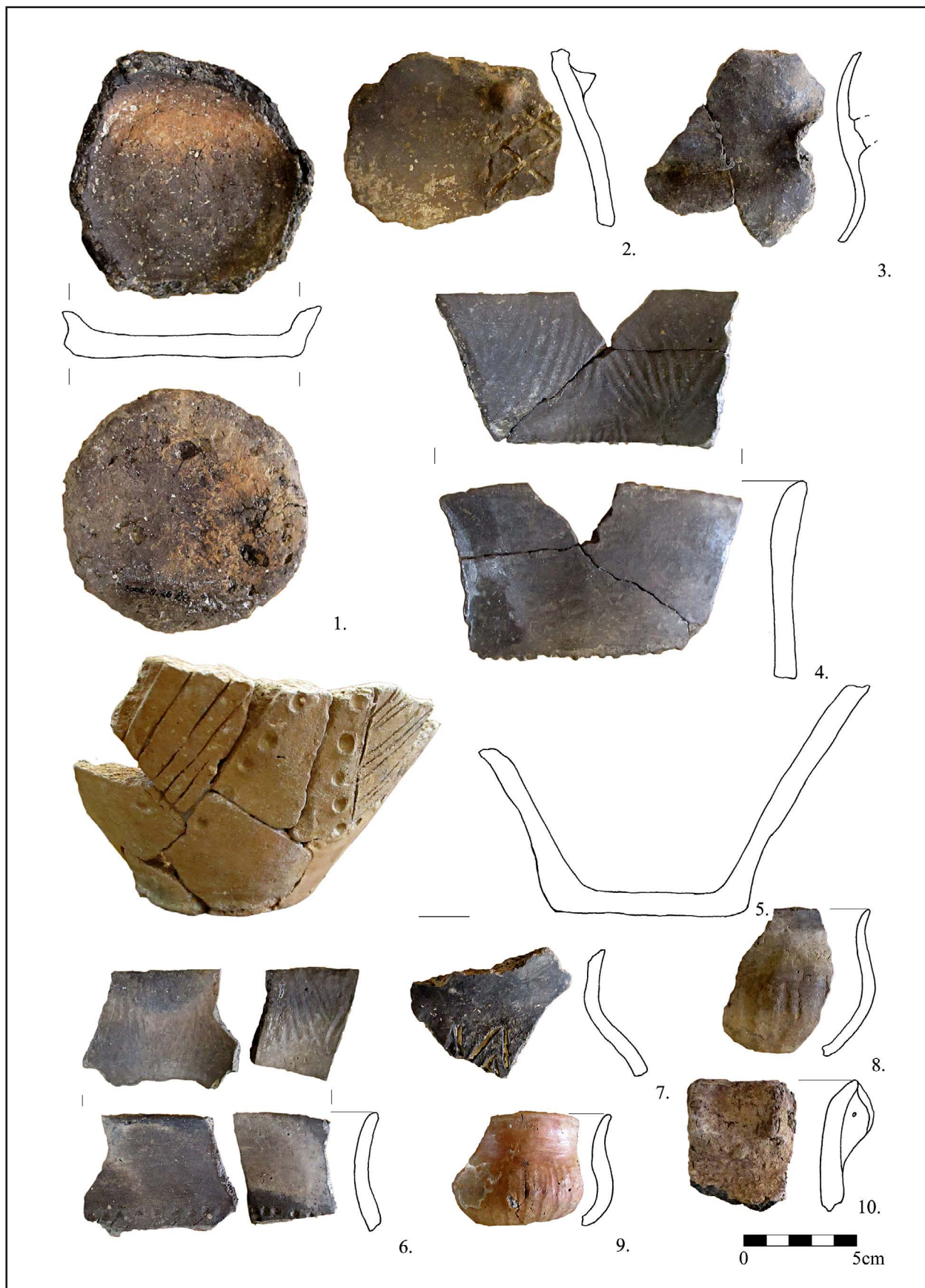
7. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 34. objektumból

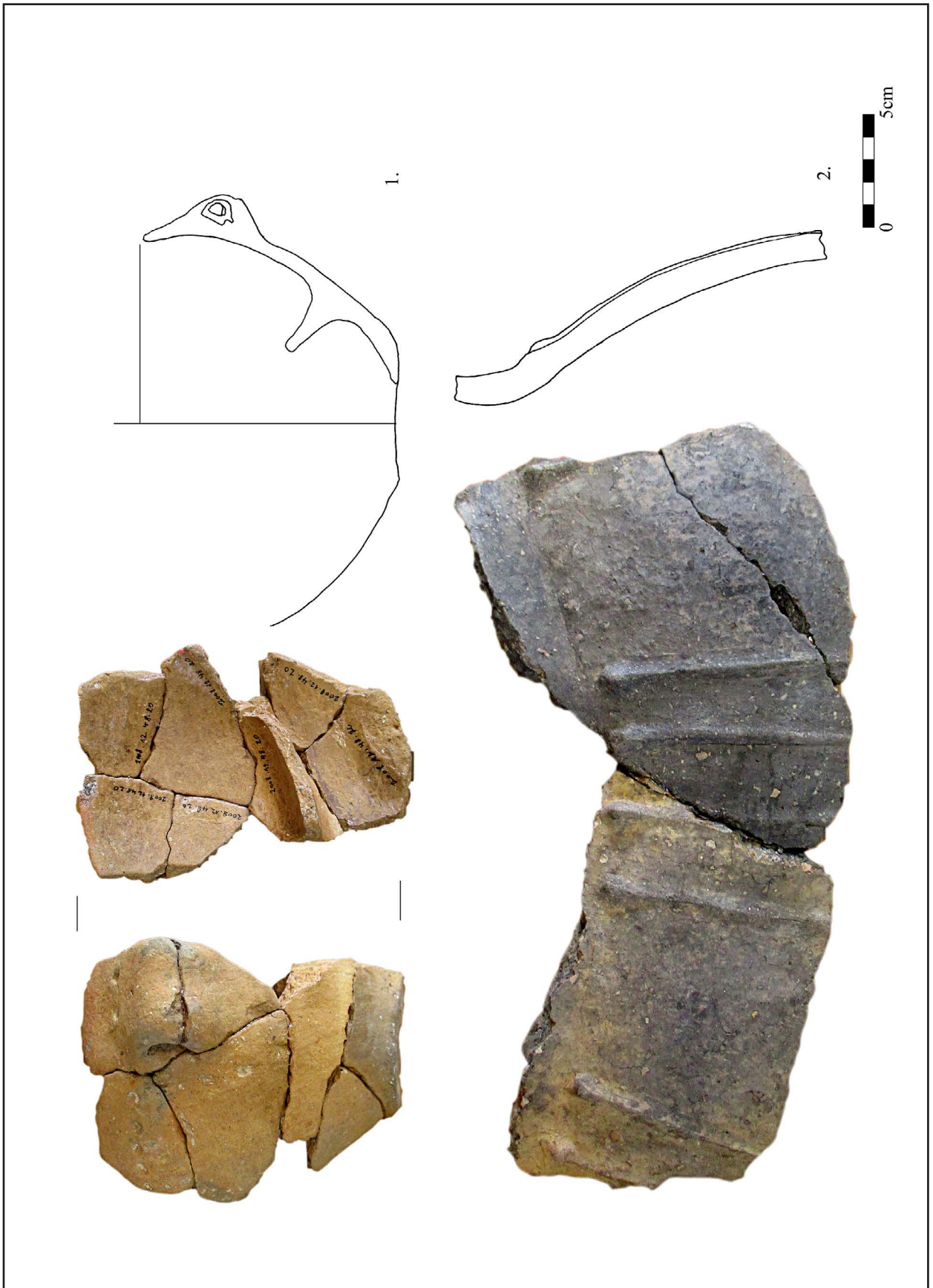
8. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 34. objektumból

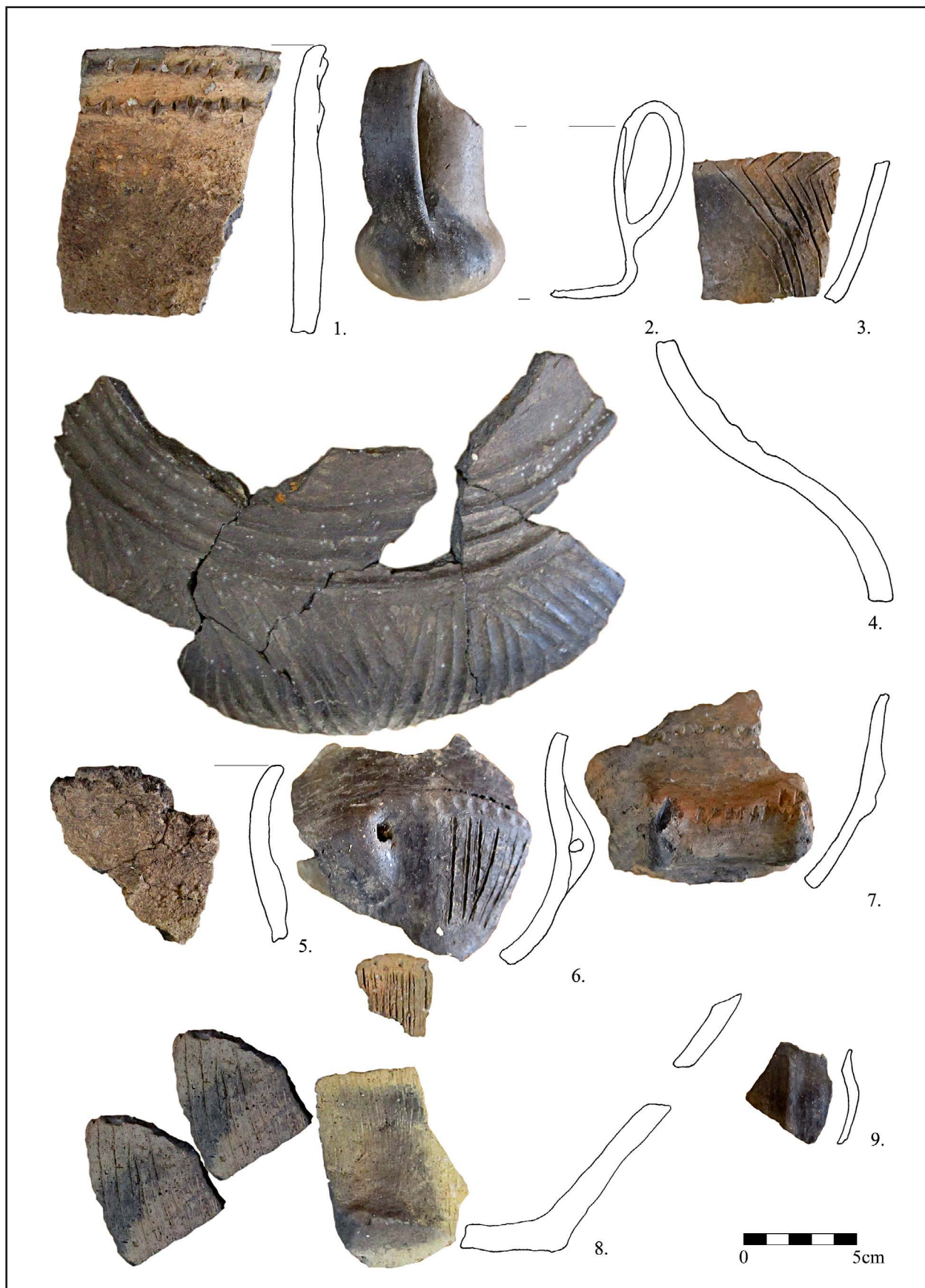
9. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 34, 46–47. objektumokból

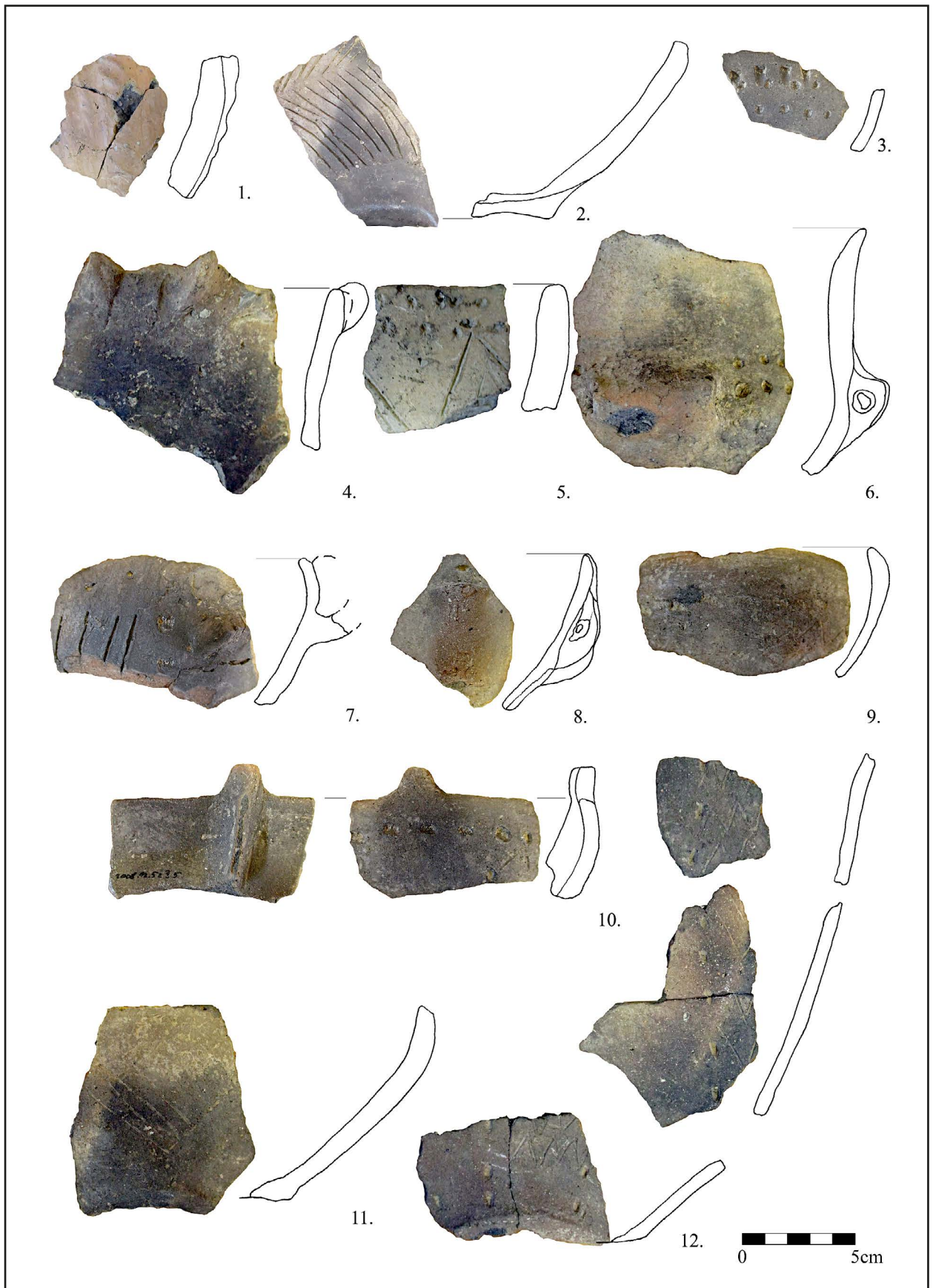
10. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 46–49, 51. objektumokból

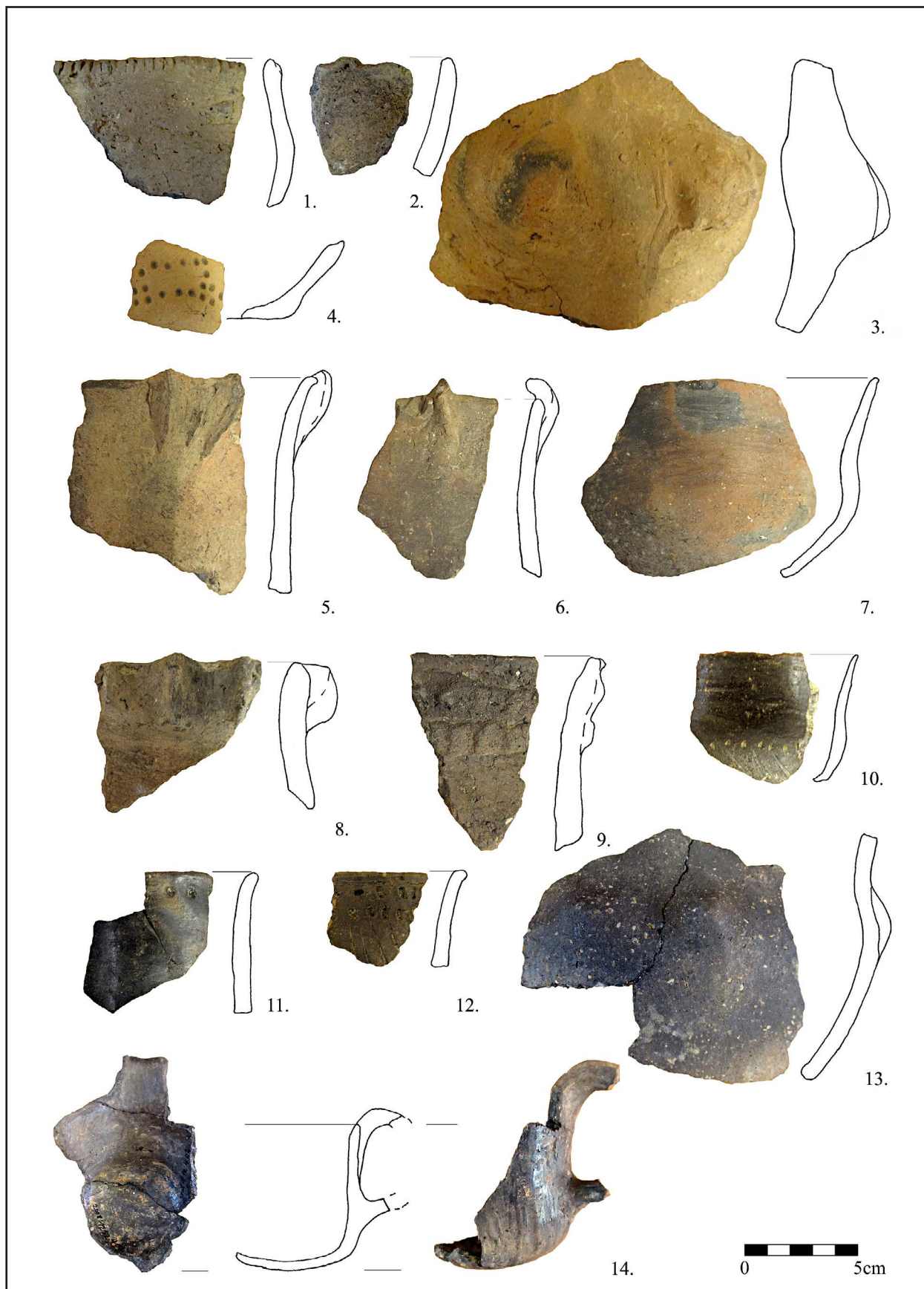
11. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 48–49. objektumokból

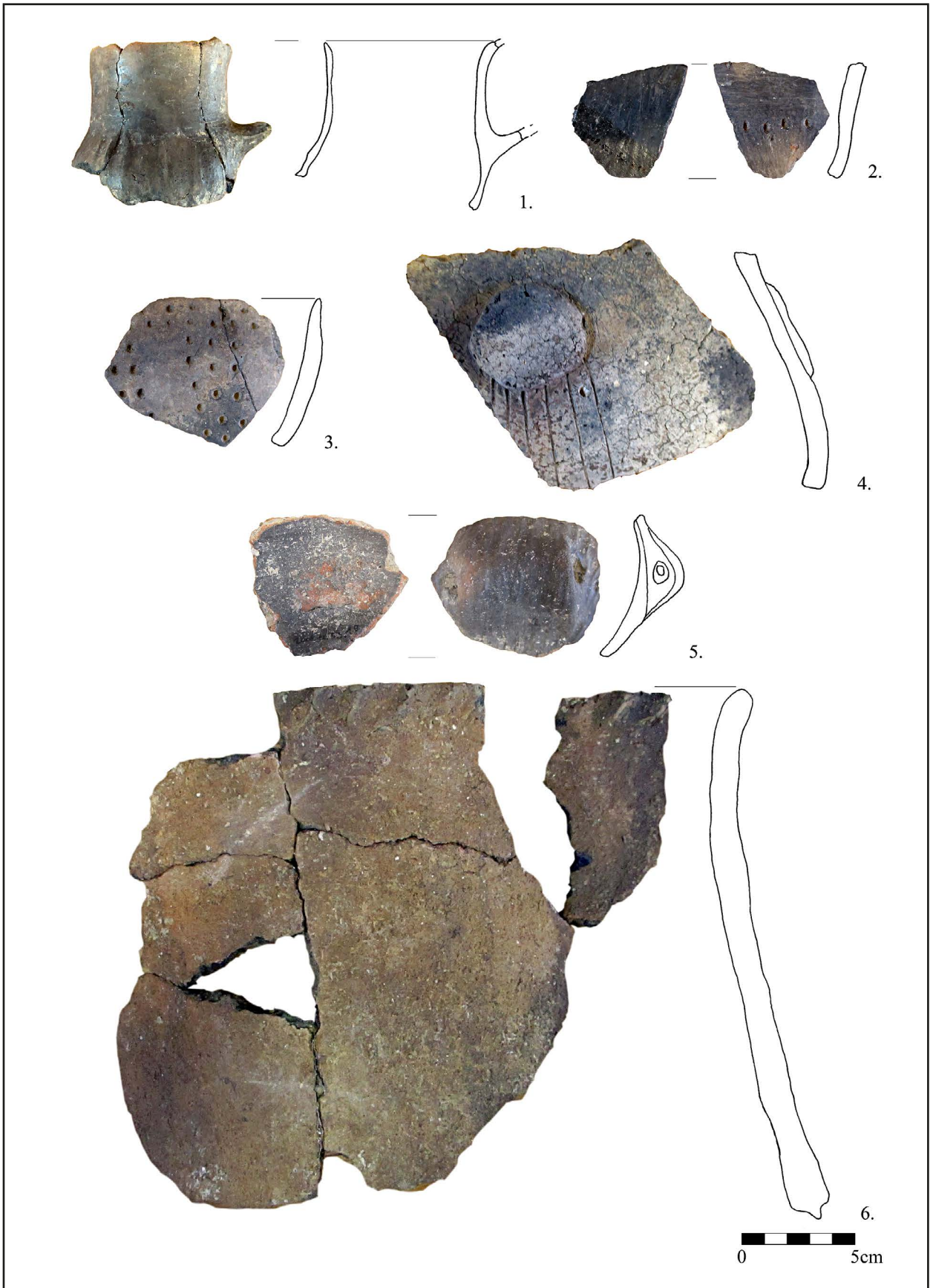
12. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek az 51. objektumból

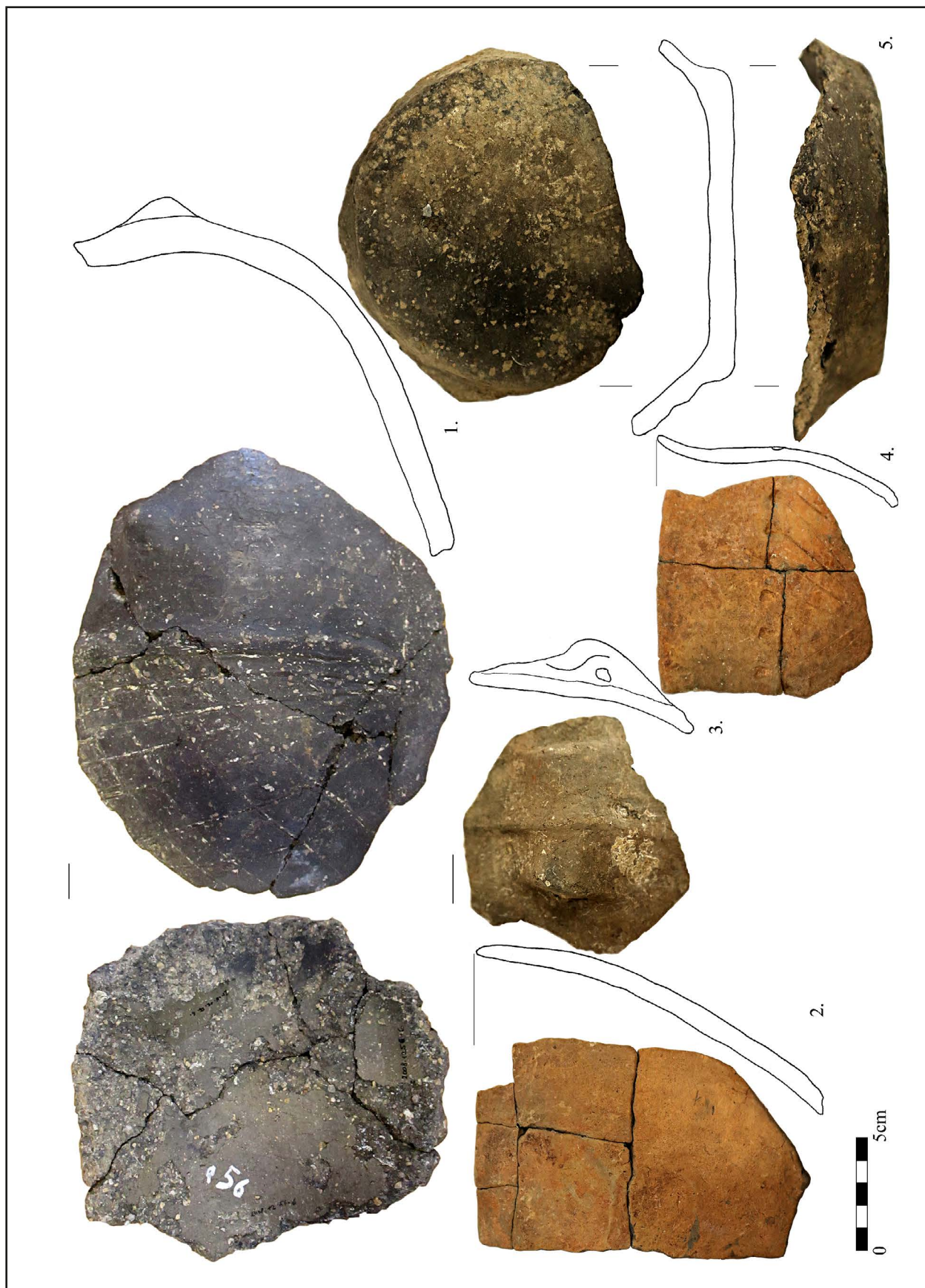
13. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek az 51–52. objektumokból

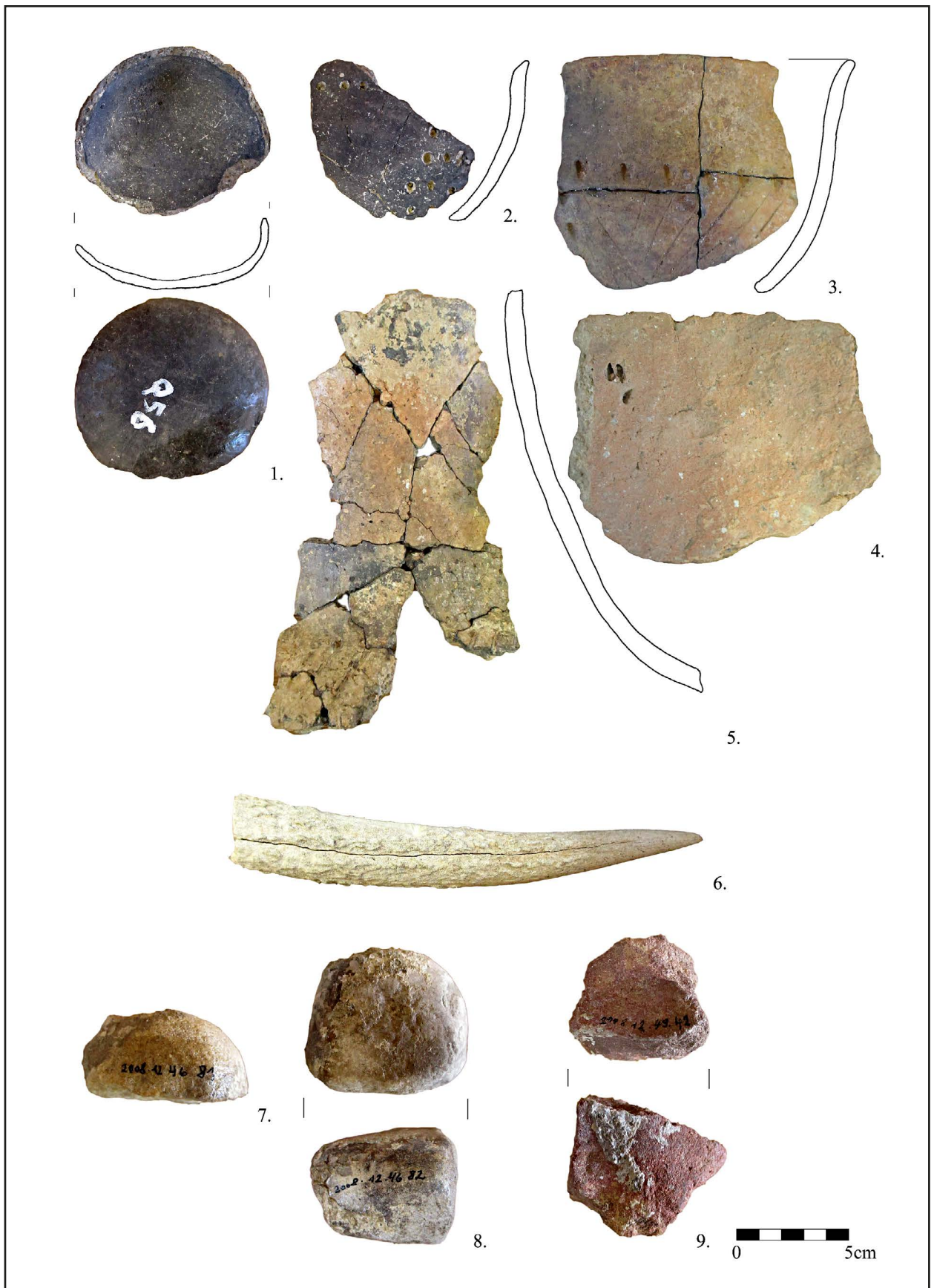
14. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek az 52, 54. objektumokból

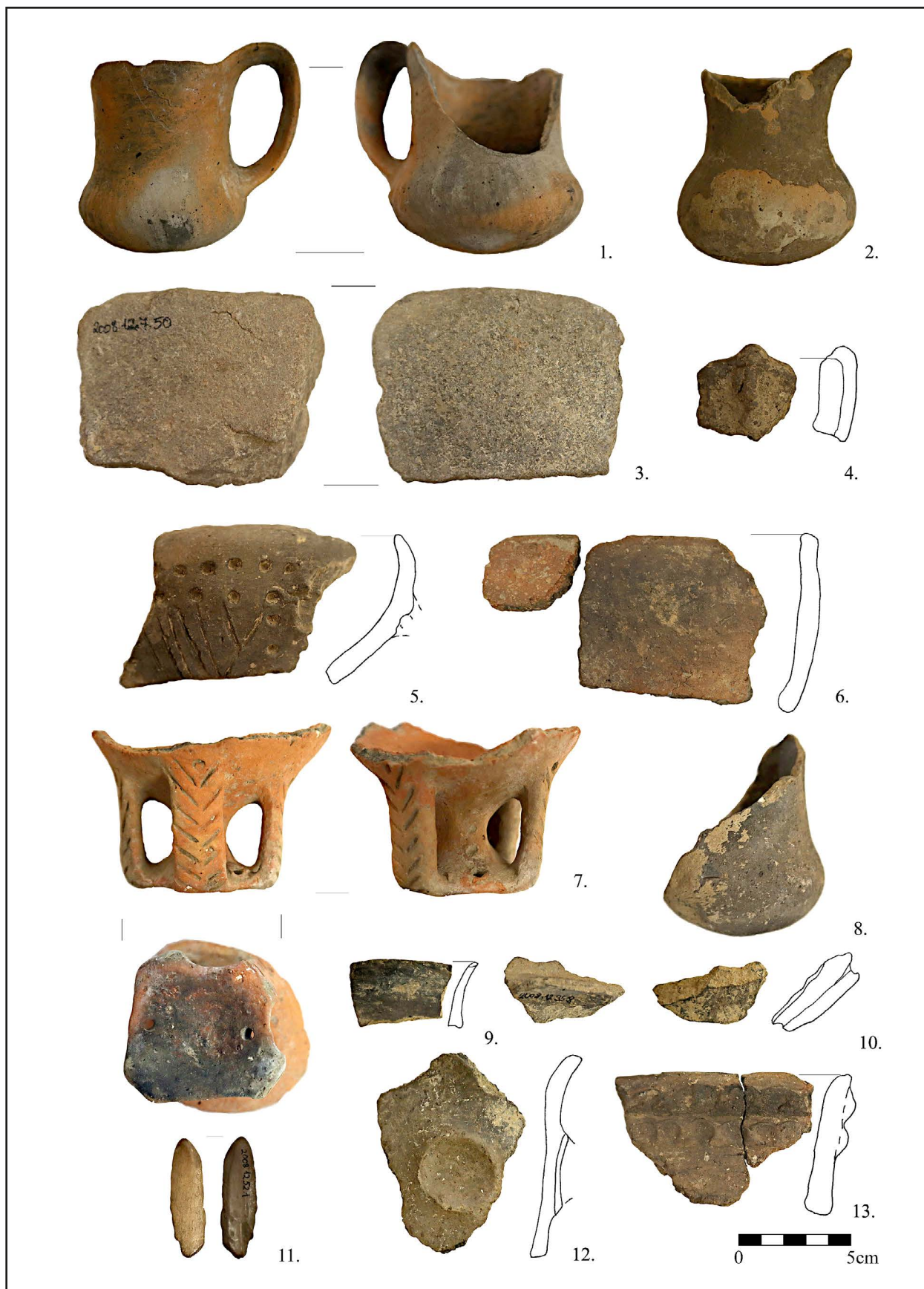
15. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek az 52–53, 56. objektumokból

16. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 43, 56, 59, 65. objektumokból

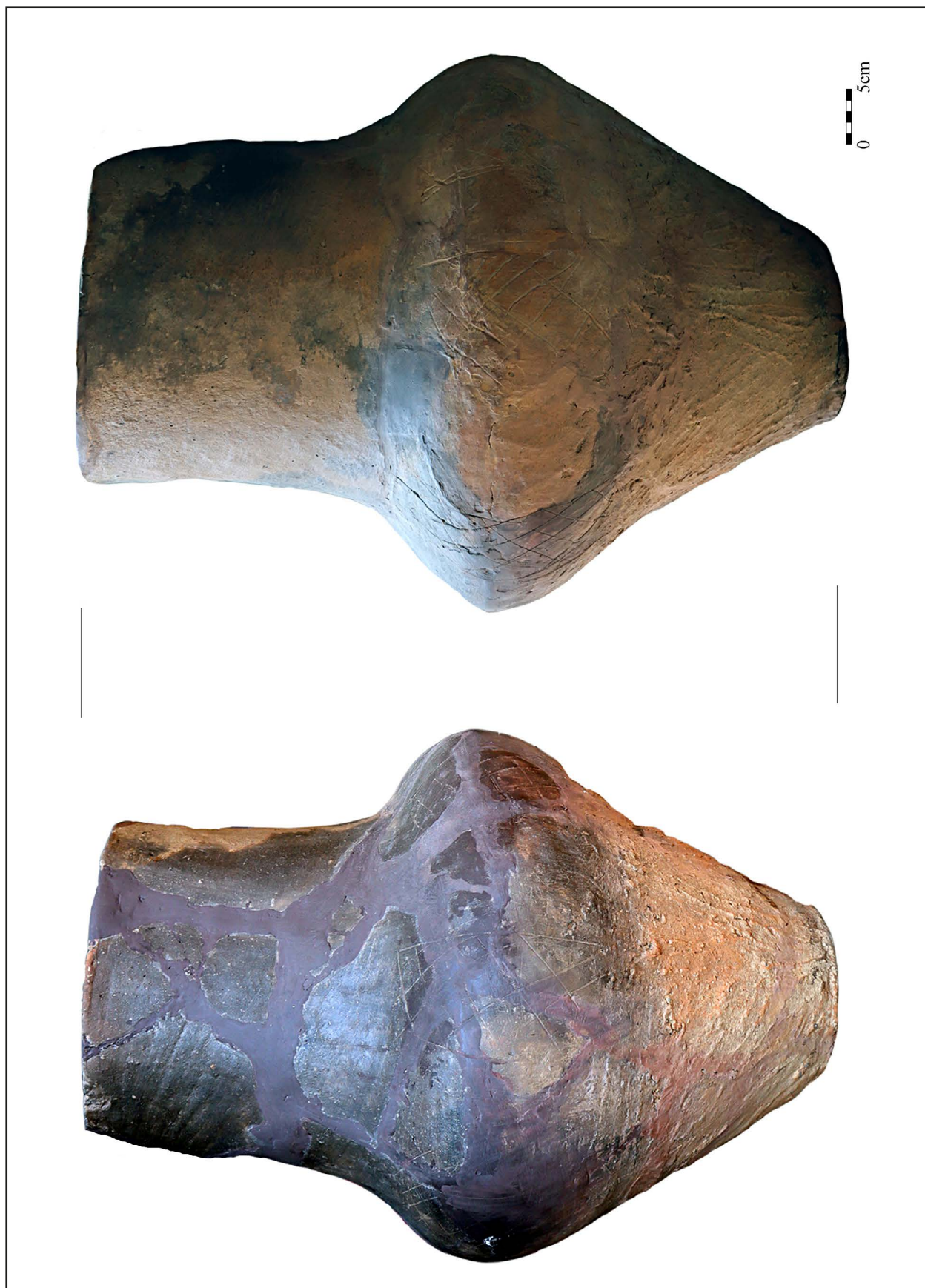
17. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 6, 12, 46, 56, 62. objektumokból

18. tábla. Tamási-Csikólegető. Leletek a 6–7, 15, 17, 27, 29, 34–35, 44, 53. objektumokból

19. tábla. Tamási-Csikólegelő. Amfóra alakú edény a 27. gödörből

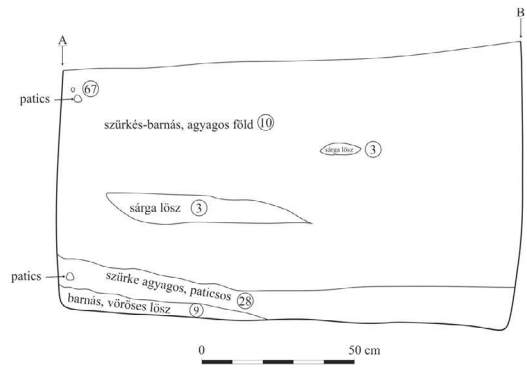
20. tábla. Tamási-Csikólegelő. Amfora alakú edény a 27. gödörből

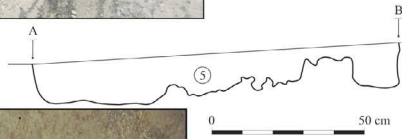
21. tábla. Tamási-Csikólegelő. Leletek a 29, 34, 52, 53, 56, 65. objektumokból

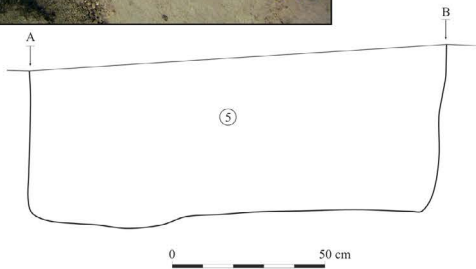
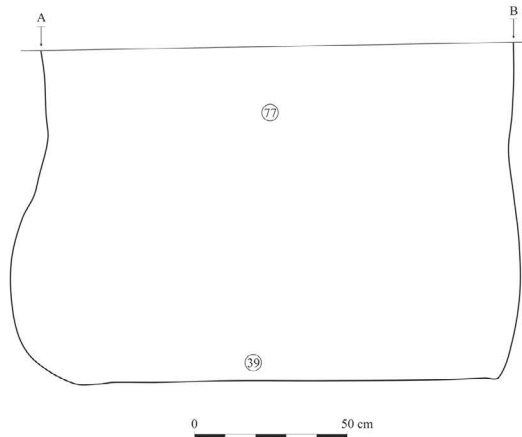
1. gödör

3. gödör

2. gödör

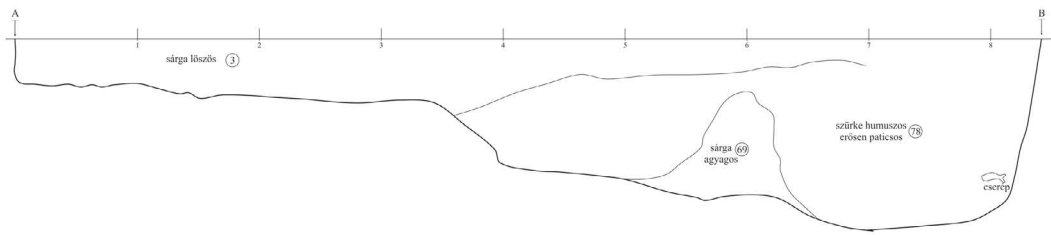

4. gödör

5. gödör

22. tábla. Tamási-Csikólegelő. 1, 2, 3, 4, 5. objektumok

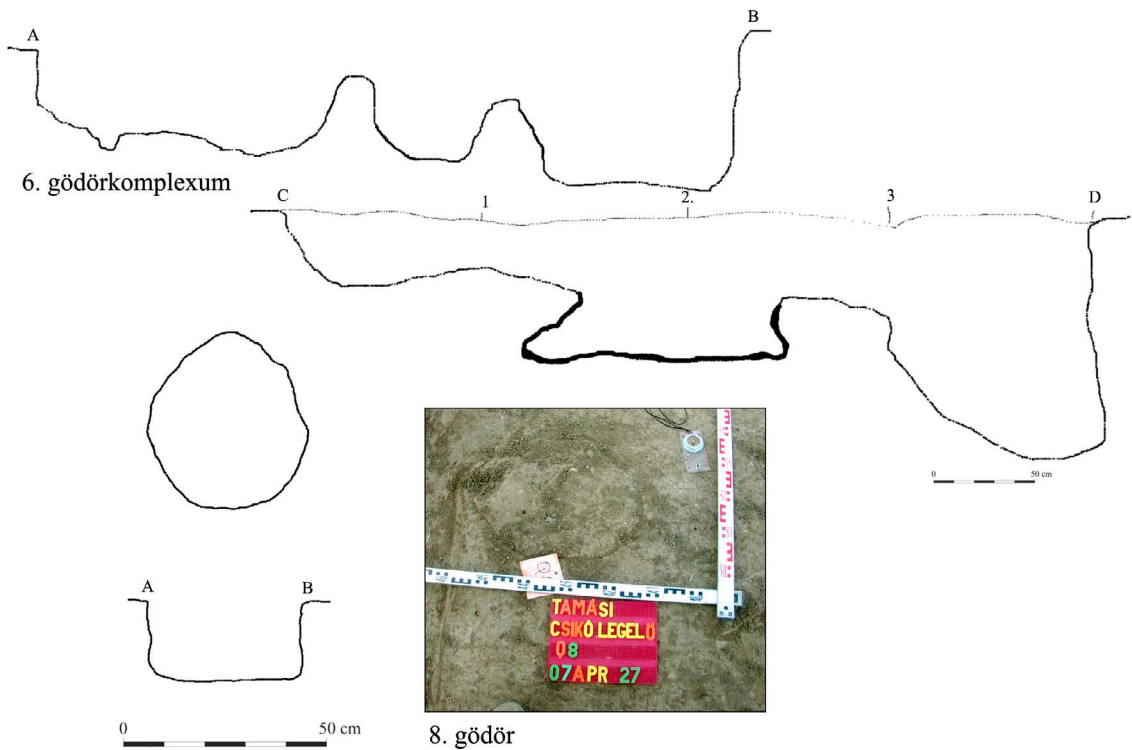
6. gödörkomplexum

7. gödör

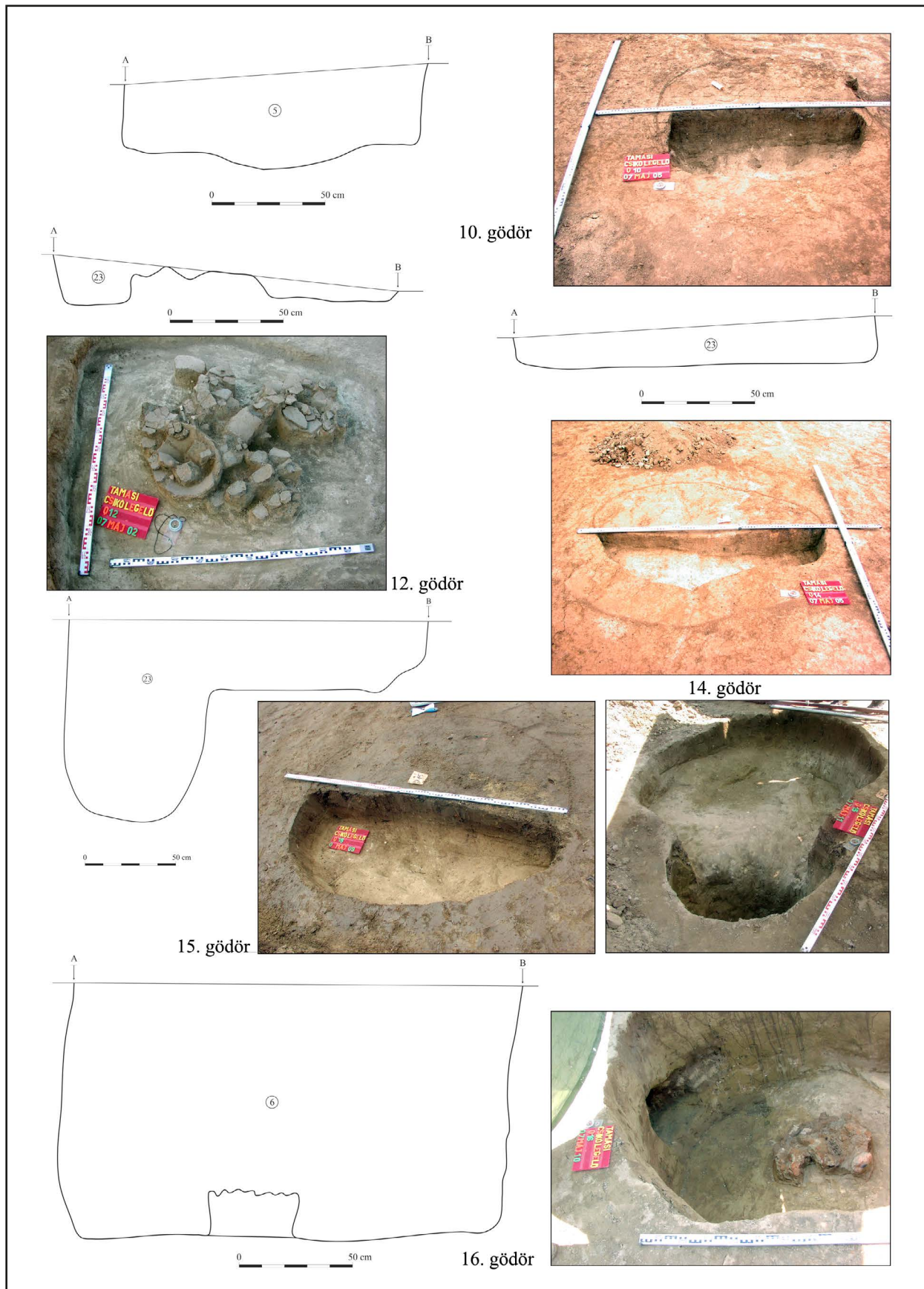
8. gödör

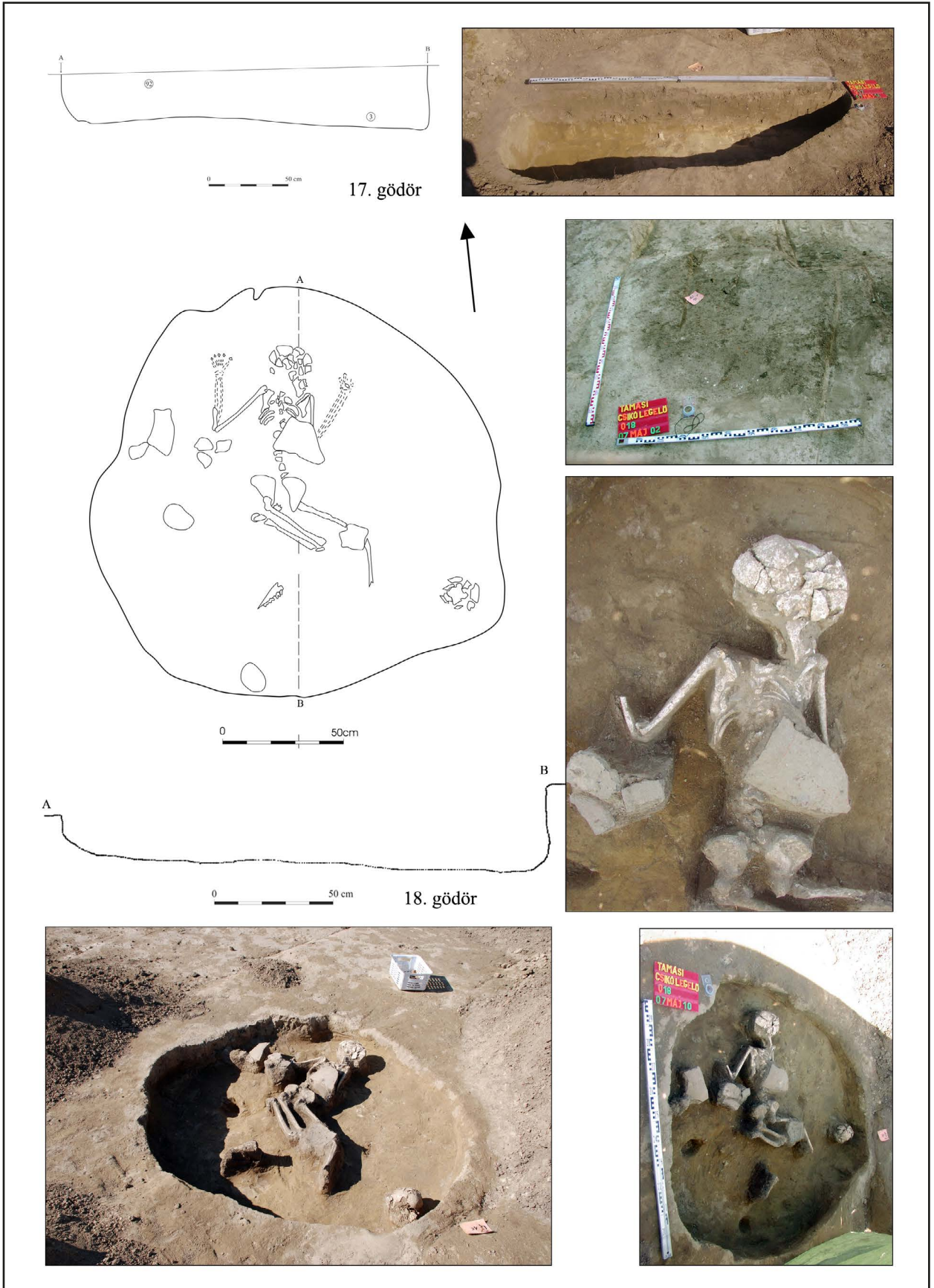
6. gödörkomplexum

8. gödör

23. tábla. Tamási-Csikólegelő. 6, 7, 8. objektumok

24. tábla. Tamási-Csikólegelő. 10, 12, 14, 15, 16. gödörök

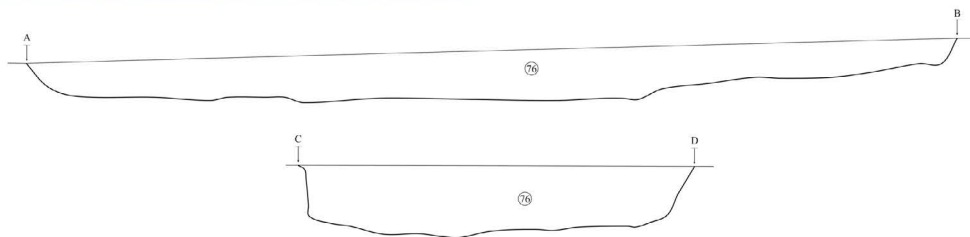

25. tábla. Tamási-Csikólegelő. 17, 18. objektumok

0 50 cm

19. gödör

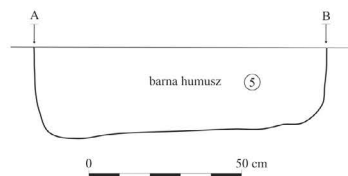

0 50 cm

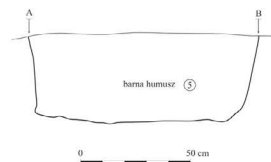
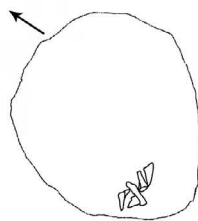
21. gödör

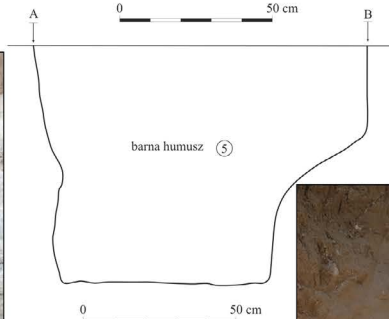
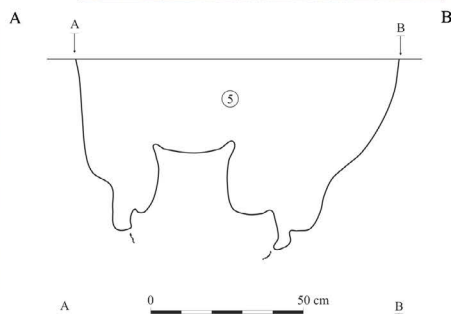
26. tábla. Tamási-Csikólegelő. 19, 21. objektumok

22. gödör

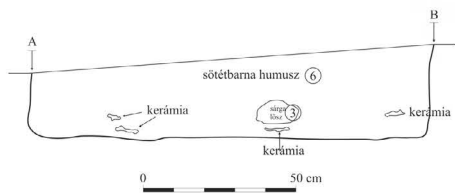
24. gödör

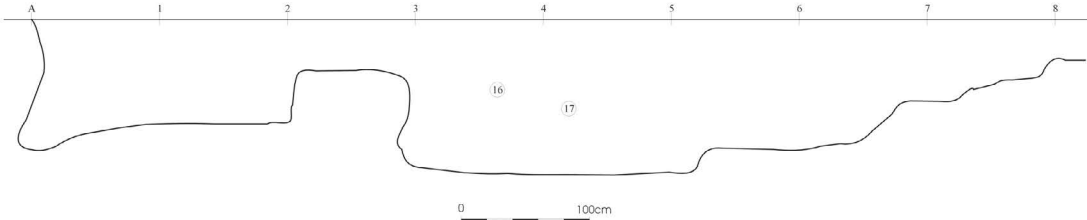
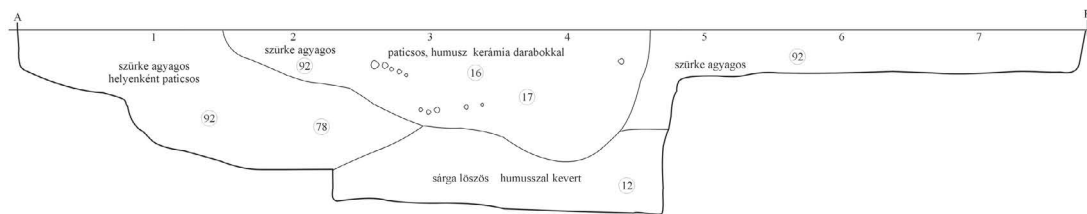
27. gödör

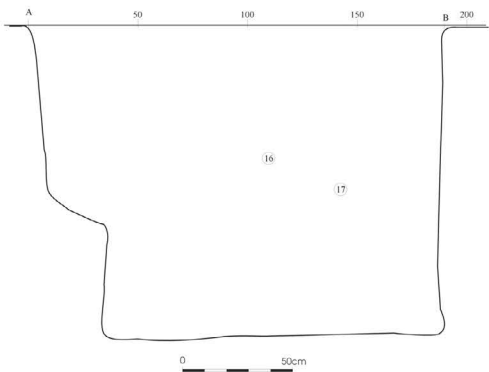
27. tábla. Tamási-Csikólegelő. 22, 24, 27. objektumok

28. gödör

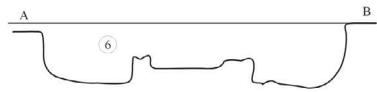

29. gödör-komplexum

30. gödör

28. tábla. Tamási-Csikólegelő. 28, 29, 30. objektumok

31. gödör

0 50cm

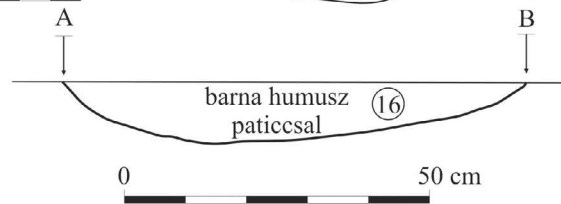
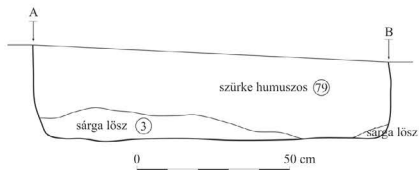
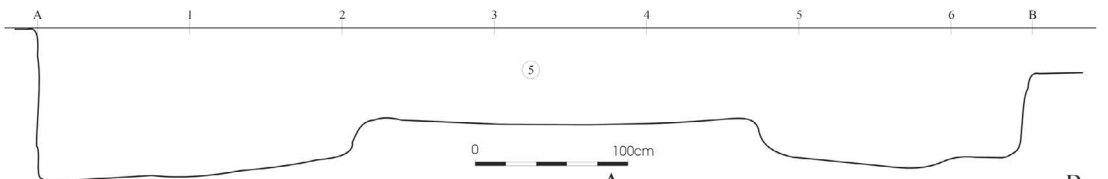
32. gödör

35. gödör

34. gödörkomplexum

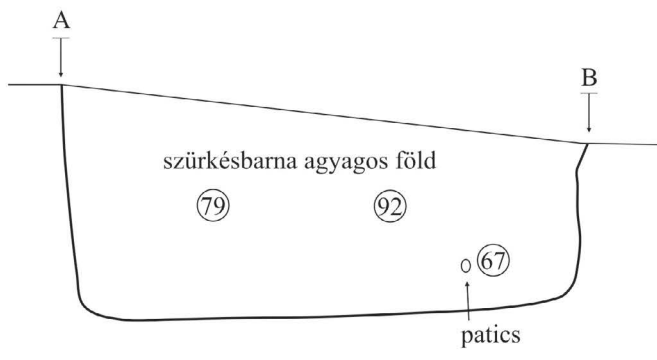

37. gödör

38. kemence

29. tábla. Tamási-Csikólegelő. 31, 32, 34, 35, 37, 38. objektumok

0 50 cm

44. gödör

57. gödör

43. gödör

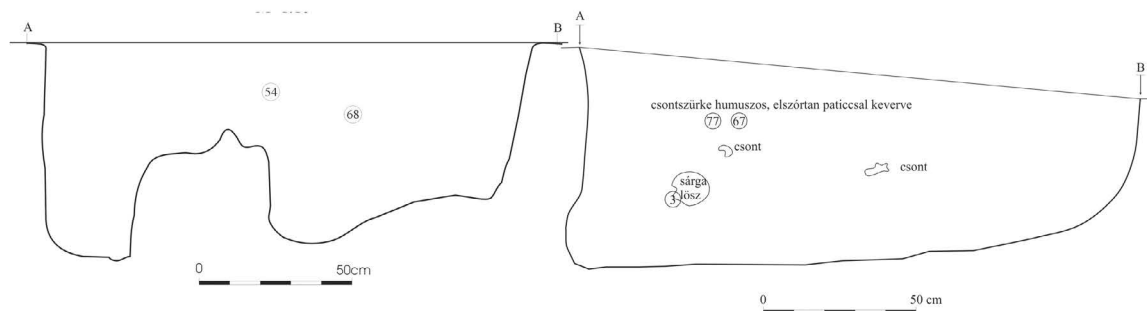
58. gödör

59. gödör

30. tábla. Tamási-Csikólegelő. 43, 44, 57, 58, 59. objektumok

46. gödör

47. kemence

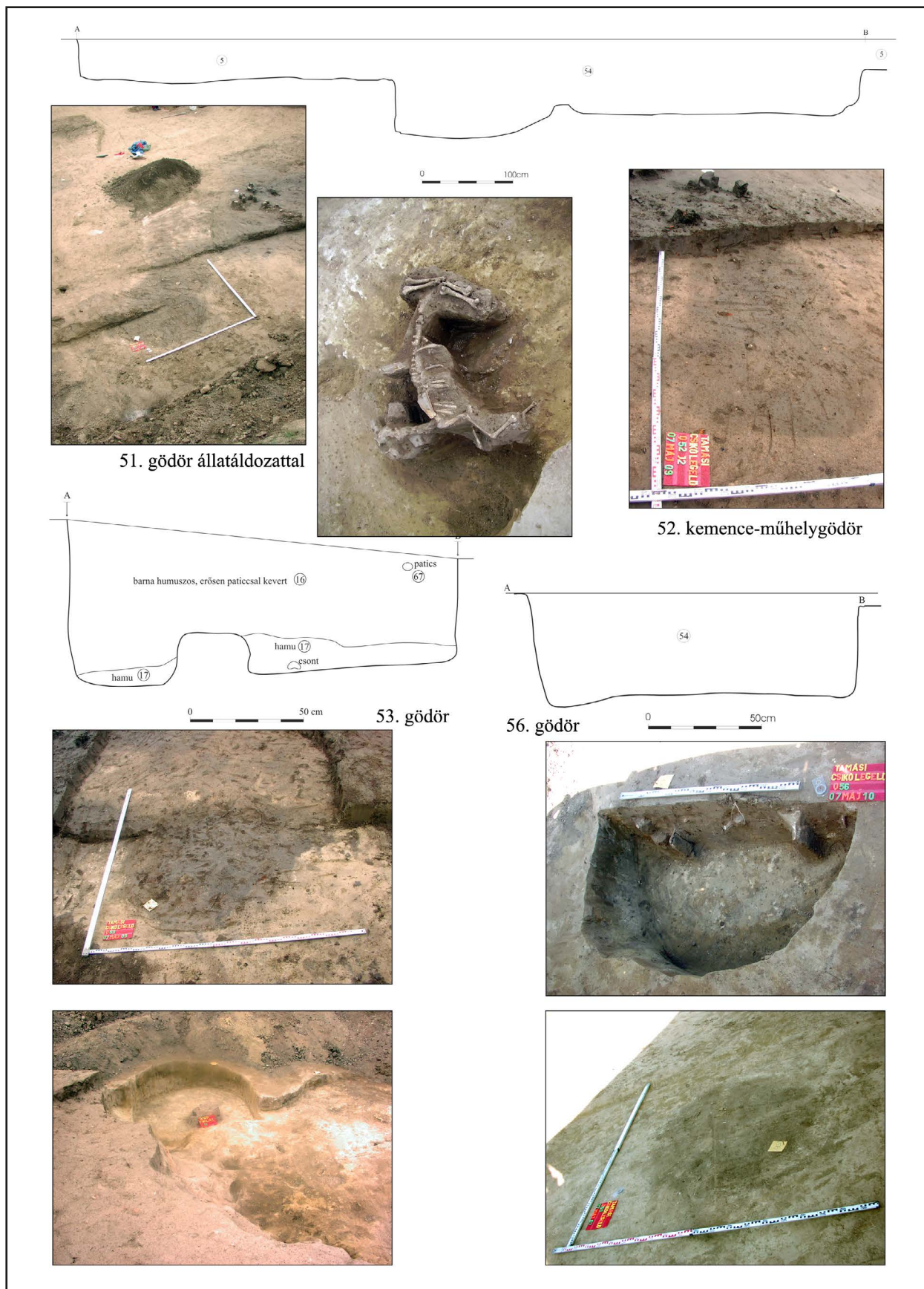
48. kemence

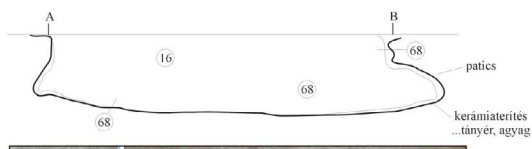
49. kemence

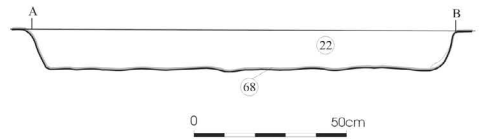
31. tábla. Tamási-Csikólegelő. 46, 47, 48, 49. objektumok

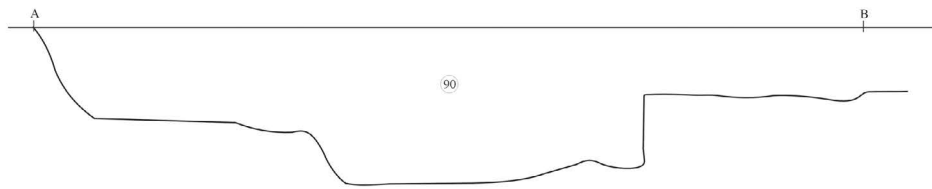
32. tábla. Tamási-Csikólegelő. 51, 52, 53, 56. objektumok

60. kemence

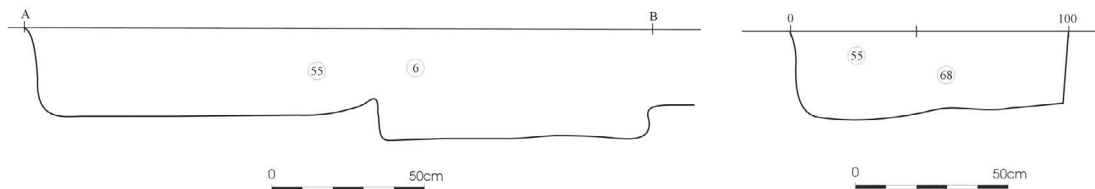
61. kemence

62. kemence-műhelygödör

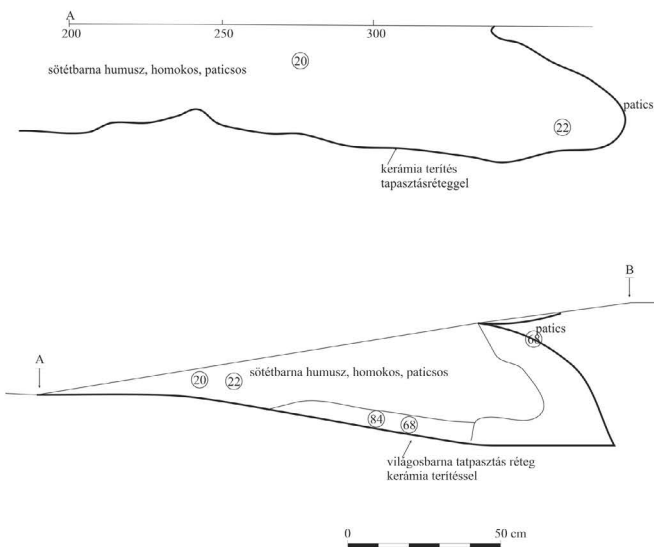

33. tábla. Tamási-Csikólegelő. 60, 61, 62. objektumok

64. tűzhelygödör

63. kemence-műhelygödör

65. kemencebokor

34. tábla. Tamási-Csikólegelő. 63, 64, 65. objektumok

1.

2.

3.

35. tábla. Tamási-Csikólegelő. 1: 6. gödörkomplexum; 2: 29. gödörkomplexum; 3: 65. kettős kemencebokor

36. tábla. Tamási-Csikólegelő. 51, 52, 53. objektumok

**1. táblázat. Tamási-Csikólegelő: állatcsontleletek
Legkisebb számított egyedszám, azok megoszlása a házi és vadon élők között,
korcsoportonkénti megoszlás**

Faj (2. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Juh, kecske	1	33,33	–	–	1	100	–	–
Házi összes	2	66,66	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Vidra	1	33,33	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	1	33,33	–	–	–	–	–	–
Összes	3	100	–	–	–	–	–	–

Faj (4. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	33,33	–	–	1	100	–	–
Juh, kecske	1	33,33	–	–	–	–	–	–
Házi összes	2	66,66	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Gímszarvas	1	33,33	–	–	–	–	1	100
Vadon élő összes	1	33,33	–	–	–	–	–	–
Összes	3	100	–	–	–	–	–	–

Faj (6. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Juh, kecske	1	50	1	100	–	–	–	–
Házi összes	1	50	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Gímszarvas	1	50	1	100	–	–	–	–
Vadon élő összes	1	50	–	–	–	–	–	–
Összes	2	100	–	–	–	–	–	–

Faj (15. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Sertés	2	66,66	–	–	1	50	1	50
Házi összes	3	100	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	–	–	–	–	–	–	–	–
Összes	3	100	–	–	–	–	–	–

Faj (20. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Juh, kecske	1	33,33	–	–	–	–	1	100
Házi összes	2	66,66	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Gímszarvas	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Vadon élő összes	1	33,33	–	–	–	–	–	–
Összes	3	100	–	–	–	–	–	–

Faj (22. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Juh, kecske	2	100	1	50	–	–	–	–
Házi összes	2	–	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	0	–	–	–	–	–	–	–
Összes	2	100	–	–	–	–	–	–

Faj (29. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	3	33,33	1	33,33	–	–	2	66,66
Juh, kecske	2	22,22	1	50	1	50	–	–
Sertés	2	22,22	–	–	1	50	1	50
Kutya	1	11,11	1	100	–	–	–	–
Házi összes	8	88,89	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Gímszarvas	1	100	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	1	11,11	–	–	–	–	–	–
Összes	9	100	–	–	–	–	–	–

Faj (34. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	100	1	100	–	–	–	–
Házi összes	1	100	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	0	–	–	–	–	–	–	–
Összes	1	100	–	–	–	–	–	–

Faj (51. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Juh, kecske	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Házi összes	2	66,66	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Vidra	1	–	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	1	33,33	–	–	–	–	–	–
Összes	3	100	–	–	–	–	–	–

Faj (52. gödör)	Legkisebb számított egyedszám	%	Adult	%	Szubadult	%	Növendék	%
Háziállat	–	–	–	–	–	–	–	–
Szarvasmarha	1	33,33	1	100	–	–	–	–
Juh, kecske	1	33,33	–	–	–	–	1	100
Sertés	1	33,33	–	–	1	100	–	–
Házi összes	3	100	–	–	–	–	–	–
Vadon élő állat	–	–	–	–	–	–	–	–
Vadon élő összes	0	–	–	–	–	–	–	–
Összes	3	100	–	–	–	–	–	–

**2. táblázat. Tamási-Csikólegelő
késő rézkori lelőhely állatcsontokból mért radiokarbon-adatai**

Objektum száma	Minta száma	Kalibrálatlan dátum	Kalibrált dátum, 1 σ	Kalibrált dátum, 2 σ	Tipológiai besorolás
2.	DeA-32707	4478±28 BP	3329–3219 cal BC	3340–3203 cal BC	Baden
29.	DeA-32708	4543±31 BP	3363–3328 cal BC	3243–3102 cal BC	Boleráz–Baden
34.	DeA-32709	4459 ±28 BP	3324–3234 cal BC	3192–3021 cal BC	Baden

The Late Copper-Age Site Tamási-Csikólegelő

In the area of a former village horse pasture, on the outskirts of Tamási, prehistoric finds had already been found during sand extraction, while István Bóna excavated burials of a Lombard cemetery between 1969 and 1971. In 2007, Tam-Bau Ltd. developed a mining plot in the area of the archaeological site. The preliminary excavations were fundamentally restricted to two areas. Between the old sand mine and the new mine, we located the Lombard cemetery, which is also important from the aspect of research history. In the north-eastern corner of the mining area, where we observed scattered the shards of prehistoric pottery as early as the first inspection of the site. We carried out a horizontal archaeological excavation in the area of the Copper-Age settlement. On the surface scraped with shovels over an area of approx. 800 m² sixty-five new archaeological features (pits, pit complexes, ovens, and groups of ovens) were discovered from the Late Copper Age. Based on the data of field-walking surveys, a larger, still unexcavated part of the site may be found in the lower-lying arable fields, next to the mine, a small detail of which also extends to the foot of the hill. In terms of its topography, the site is typical of the Baden culture: it stretches along the high bank of a watercourse, approx. 110 metres above sea level. However, unlike most sites of the Baden culture, the unearthed part of the site is located 30–50 meters higher, at approx. 132–150 metres above sea level.

The excavation yielded features dug into the ground without exception, including pit types suitable for food storage and ovens/fireplaces for heating. The excavated detail of the settlement was densely covered with features. Human and animal remains were found relatively close to each other in pits No. 18, No. 46, and No. 51: the development of a similar (spontaneous or intentional) ceremonial area/district comprising a set of sacrificial pits like these was also observed in Balatonőszöd-Temetői-dűlő. Each of three features contained artefacts, so they cannot be considered regular burials/graves but intra-settlement sacrificial pits. Pit No. 18 yielded a few classic Baden-type finds, while Pit No. 46 contained a large number of typical artefacts. The latter comprised a fragment of a bowl divided into two parts (i.e. a ritual vessel). Feature No. 51, with its finds belonging to the Boleráz/Baden transitional period, may as well be a butcher's pit or a kitchen pit. In the beehive-shaped pit No. 27, storage vessels (large amphorae) were discovered *in situ*. We observed a similar method of storage in the Temetői-dűlő site in Balatonőszöd. The features suitable for heating were established close to each other, similar to the pits of the ceremonial area.

As far as the chronological distribution of the features is concerned, predominantly artefacts typical of the classic Baden period came to light. Transitional (Boleráz/Baden) finds, came from two features (No. 29 and No. 51). It is certain that the excavated part of the settlement started in the early, Boleráz period of the Baden complex and ended during the classic Baden phases. The finds of the transitional phase between the two periods were also present at the site. The Boleráz features did not form a separate group but were scattered among the classic Baden ones. This settlement pattern could be observed in several sites along the south shore of Lake Balaton.

Compared to the number of finds discovered, there were surprisingly few bone and antler tools. We collected 14C data from three features (No. 2, No. 29, and No. 34), from animal bones. The results yielded by all three measurements indicate a period between 3350 cal BC and 3000 cal BC,

which corresponds to the classic Baden period. The relatively young date of pit No. 29 does not contradict the measurement data, either. The finds discovered in this feature are of a transitional nature (Boleráz/Baden, Němejcová-Pavúková's IIa transitional phase): they belong to the phase between Boleráz and classic Baden periods, which can be dated around 3350 cal BC. The early, Boleráz period could not be confirmed with the radiocarbon measurements.